

A

TISZÁNINNENI EV. REF. EGYHÁZKERÜLET

1898. SZEPTEMBER HÓ 18—20. NAPJAIN

JÁNOSIBAN TARTOTT ŐSZI KÖZGYŰLÉSÉNEK

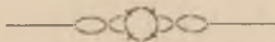
JEGYZŐKÖNYVE.

SZERKESZTETTE

RADÁCSI GYÖRGY,

egyházkerületi papi főjegyző.

106. SZÁM.

SÁROSPATAK.

Nyomtatta Steinfeld Jenő, az ev. ref. főiskola büttyvel.

1898.

A tiszáninneri ev. ref. egyházkerület 1898. évi, lelkész- és esperes-avatással egybekötött őszi közgyűlését *Jánosiban*, a gömöri egyházmegyében tartotta meg *Kun Bertalan* püspök és *Bernáth Elemér* h. főgondnok elnöklete alatt.

Jelen voltak, mint képviselők:

Az abauji egyházmegyéből: *Révész Kálmán* esperes; *Meczner József* egyházmegyei gondnok; *Kállay Miklós*, *Füzy János*, papi, *Naményi Gyula* világi tanácsbírák.

Az alsó-borsodi egyházmegyéből: *Tóth Dániel* esperes; *Makláró Károly*, *Kerekes József*, *Bodolay István* papi, *Papszász Lajos*, *Mikuleczky István*, *Sturman György* világi tanácsbírák és *Szalóczy Pál* papi főjegyző.

A felső-borsodi egyházmegyéből: *Vadászy Pál* esperes; *Ragályi Béla* egyházmegyei gondnok; *Svingor József*, *Pulcso Károly* papi, *Szekerényessy Árpád* világi tanácsbírák; *Bartha Mihály* papi és *Bárczay László* világi főjegyző.

A gömöri egyházmegyéből: *Nagy Pál* esperes; *Farkas Ábrahám* egyházmegyei gondnok; *Ruszkay Gyula*, *Batta György* papi, *Br. Nyáry Sándor*, *Tornallyai Zoltán*, *Bornemisza László* világi tanácsbírák; *Vattay László* papi főjegyző.

A tornai egyházmegyéből: *Ragályi Géza* esperes, *Lakatos Miklós* egyházmegyei gondnok; *Arday Janka Dániel* papi, *Katona László* világi tanácsbírák; *Tóth Kálmán* papi főjegyző.

Az ungi egyházmegyéből: *Szabó Endre* esperes; *Szabó József*, *Virág József* papi tanácsbírák; *Homoky Antal* papi főjegyző.

Az alsó-zempléni egyházmegyéből: *Keresztúry József* esperes; *Meczner Béla* egyházmegyei gondnok; *Bálint Dezső*, *Páricsy József* papi, *Meczner András* világi tanácsbírák; *Hézszer Emil* papi főjegyző.

A felső-zempléni egyházmegyéből: *Sárkány Imre* esperes; *Bernáth Elemér* egyházmegyei gondnok; *Szegő Benő* papi, *Dókus Ernő* világi tanácsbírák; *Hutka József* papi fő-, *Bernáth Aladár* világi aljegyzők.

Mint egyházkerületi tanácsbírák: *Zombory Gedő, Kérészy Barna, Idrányi Ferencz, Nagy Ignác, Radácsi György* papi részről; *Lévay József, Debreczeni Bertalan, Miklós Ödön, Dókus Gyula* világi részről.

A sárospataki főiskola részéről: *Fejes István* papi, *Dókus Gyula* világi aligondnok; *Szinyei Gerzson* h. akadémiai, és *Buza János* h. gimnáziumi igazgatók.

A miskolczi főgimnázium részéről: *Dr. Kovács Gábor* igazgató.

A rimaszombati egyesült prot. főgimnázium részéről: *Bodor István* igazgató.

Mint jegyzők: *Radácsi György* papi fő-, *Czinke István, Vattay László* papi al-, *Dr. Finkey József* és *Dr. Finkey Ferencz* világi aljegyzők.

I.

A lelkész- és esperes-avatási ünnepély.

A Jánosiba összehítt egyházkerületi közgyűlés a közelebbi időben állomáshoz jutott ifjú lelkészek és a két év óta megválasztott esperesek felavatásával lévén egybekapcsolva, szeptember hó 18-dika, mint a gyűlés kezdő napja, a maga délelőtti felében ez ünnepélyes szertartás formászerű elvégzésére fordított.

A szokásos ünnepi harangszóra megtelt az Úrnak háza az egyházkerület képviselőivel, a vidékről egybesereglett és helybeli egyháztagnokkal s a felavató és felavatandó hivatalosokkal. A közönség szép rendben elhelyezkedvén, kezdő énekül a 74-ik dicséretet, fennálló gyanánt az 1-ső dicséret 7-ik versét, közénekül pedig a 70-dik dicséret első két versét énekelte. Ennek, majd a helybeli gyülekezeti énekkar szép ünnepi dalának elhangzása után, *Janka Károly*, mint a felavatandók közül kiszemelt alkalmi szónok lépett a szószékre s az ünnepély természetéhez illő, tartalmas és szép ima után az 1. Kor. 2. 4. alapján a hallgatóság élénk érdeklődése között tett komoly és általános tetszésben részesült hitvallást a felavatandó lelkészek nevében, hathatósan s a beteg korszellem bátor ostromozása mellett igazolva azt, hogy mi teszi és mi teheti ma a predikálást lélekké, erővé, Isten erejévé?

A felavatandók hitének, gondolkodásának ilyen bemutatása után ismét a gyülekezeti énekkar szerepelt, majd pedig püspökünk tartotta meg felavató beszédét. A változott időknek a lelkészi pálya iránt támasztott igényeit s gyakran ellentétes kívánságait élénken ecsetelve, rámutatott az egyedül és mindenkor bizonyos kalauzra, a lelkészi pálya göröngyös útain az egyedül igaz fényű vezércsillagra: az evangyéliomra s apostoli buzgósággal intette, bátorította a felszentelendőket, hogy az evangyéliom utasításaihoz híven, az ót az újjal okosan vegyítve, mindent jól és bölcsen megvizsgálva, a rendíthetet-

len hitet a jó értelemben veendő modern műveltséggel és feddhetetlenséggel párosítva, haladjanak a nyáj előtt, a melynek legeltetésére hivatalosak. A megteljesedett lélek hevével ostromozta egyszersmind a lelkészi hivatalok elnyerése körül mutatkozó visszaéléseket, óva intvén a választókat és választandókat, hogy az Isten dolgaiba ne keverjék belé a sátán gonoszságait s az anyaszentegyház mezejét kímélik meg a polgári társaság hamisságaitól a magok tisztességeért és az anyaszentegyház dicsőségeért.

Az általános mély hatású felavatási beszéd után feltette a felavatandóknak a szokásos 3 kérdést, a melyre azok megfelelvén, az egyházmegyei főjegyzők felolvasták a felavatandók rövid életrajzát, a kik ez után az Ur asztala köré sorakozva, letették az egyházkerületi főjegyző által olvasott hivatalos esküt és elénekelték a 37-dik dicséret első versét a gyülekezet meghatottsága mellett.

A tulajdonképeni felavatást s illetőleg kibocsátást *Ragályi Géza* tornai, *Révész Kálmán* abauji és *Sárkány Imre* felsőzempléni, újabban választott esperesek hivatalos kibocsátása s illetőleg felavatása előzte meg a szokott módon (letérdeplés, kézrátétel, áldás, testvéri csók) az úr asztala előtt. Majd a már felavatott esperesek közreműködésével is, szintén a bevett formások szerint (csók helyett kézfogás a felavatandókkal), megtörtént az ifjú lelkészek kibocsátása, a kik a következők: **1. Abaujából:** *Benke István* szentandrászi, *Farkas György* szinai, *Görgey János* nagy-idai, *Harsányi Bertalan* fuló-kércsi, *Janka Károly* kovács-vágási; **2. Alsó-Borsodból:** *Czecz András* zsérczi; **3. Gömörből:** *Simon Mihály* szutori; **4. Ungból:** *Gecse Géza* gálocsi, *Móré Elek* pinkóczi; **5. Alsó-Zemplénből:** *Kenyeressy Károly* berzéki, *Ifj. Keresztúry József* nagy-géresi, *Miskolczy Endre* bodrog-szentesi, *Szabó Pál* kis-tárkányi, *Szilágyi Géza* csobaji; **6. Felső-Zemplénből:** *Erdélyi András* magyar-izsépi lelkész.

A felavatási szertartást püspöki buzdító beszéd és gyülekezeti ima fejezte be, a melyben — az országos nagy gyász alkalmából — megzendült az egyházkerület fájdalmas panasza is, békételenkedőn siratva és áldva a legeszményibb királyaszony kihűlt nagy szívét, haló porát és isteni segítséget esdve a búbánat hullámaintól fenyegetett atyai jó király további életére.

Az egész isteni tiszteletet a gyülekezeti énekkar és közének zárta be.

A felavatott lelkészek részére a felavatásról szóló okmány püspöki és főjegyzői aláírással kiállított.

II.

Közgyűlési ügyek.

1. Elnöklő püspökünk fájdalmas megilletődéssel s a közgyűlés összes tagjainak mély meghatottsága mellett emlékezik arról a hazánkat és az egész művelt világot lázas izgatottságban tartó vakmerőségről, a melynek rajongásig szeretett jó királyaszonyunk szept hó 10-én a messze idegen földön szomorú áldozata lett s a mely Felséges királyunknak különben is sok bánattól terhes szívét halálosan megsebezte. Hódolattal méltatva a feledhetlen nagy királynő fejedelmi erényeit s nemzetünk iránt jó- és balsorsunkban, öröm- és gyász-napjainkban áldásosan megbizonyított ezer-féle jóságát, s élénken festve a sötét gyászt, a mely a Felséges királyi házra s ebben mindenek felett atyai jó királyunk lelkére rászakadt: indítványozza, hogy 1) egyházkerületünk a nemzetünkre nézve örökre feledhetlen Erzsébet királyaszony gyászos elhunytá felett érzett igaz fájdalmát igtassa jegyzőkönyvébe. 2) Ő Felségéhez, súlyosan megpróbált apostoli királyunkhoz — legbensőbb részvétének tiszteletteljes kifejezése végett — intézzen hódoló feliratot. 3) A boldogult nagy halott szobrára szavazzon meg 200 koronát.

Egyházkerületi közgyűlésünk, át lévén hatva egyfelől a keserűségtől, a melyet a vadállati tény minden művelt ember lelkében fakasztott; másfelől pedig a gyászban is édesen érezve haló poraiban is áldott jó királynénknak hazánk iránt a legnehezebb körülmények között is kitartó és

megszentelő szeretetét s e szeretetnek fel-
emelő emlékei és Felséges királyunk mély-
séges gyásza előtt igaz tisztelettel és fájdal-
ommal leborulva: egyező érzéssel és aka-
rattal fogadja el elnöklő püspök mindhárom
indítványát, megbízván az elnökséget a készí-
tendő feliratnak szokott úton leendő felkül-
désére, az egyházkerületi pénztárnokot pe-
dig a 200 koronának a szobor-bizottsághoz
való juttatására.

A felirat a maga teljességében a kö-
vetkező:

*Felséges Császár és Apostoli Király!
Legkegyelmesebb Urunk és Királyunk!*

A hol a magyar nemzet millióinak me-
legen érző keble nagy indulatoktól zajong,
onnan a magyar református egyház s ennek
tiszáninneri egyházkerülete nem hiányoz-
hatik soha.

Ott van mostan is ama szörnyű el-
vetemültség felett méltán kitörő felhábo-
rodásban, a mely a Felséged hitvesi szívét,
a nő és királynő eszményének, Erzsébet
nagyasszonyunk drága életének kioltásával
mind halálig tartó fájdalommal átszegezte.

Ott van annak a vigasztalannak tetsző,
mélységes gyászban is, a mely a példátlan
haláleset által Felségednek annyi nehéz bá-
nattól ostromolt hitét és nagy lelki erejét
újabb és az eddigieknél sokszorosan kemé-
nyebb próba elé állította

Ott zokog együtt a zokogó nemzettel ama
megszentelt koporsó felett, a melynek már
életében megdicsőült lakója abban találta
földi boldogságának java részét, hogy ki-
rályt és népeit szent egységre birta egy-
beolvasztani.

Ott van az imádkozók millióival, a kik porba omolva az örök Isten beláthatatlan szent tetszései előtt, áldást és üdvösséget esdenek ama sok szenvedéstől felszentelt királyi lélek számára, a mely itt e földi világban a mennyei Isten jó kedve- és el fogyhatatlan áldásaként hatott és boldogított.

Ott van ama legjobbak és leghűbbek között, a kik bánatos aggodalommal s a jövőbe néző csüggeteg tűnődések között látják Felséged atyai jóságú szíven meg-megújulni a szenvedések pusztító hatalmát s a kik önkéntelenül is így sóhajtanak az Irás szavaival: „Uram, maradj velünk, mert beestveledik!”

Felséges Császár és Apostoli Királyunk, legkegyelmesebb Urunk! Mély tisztelettel s igaz bánattól porig alázva, esedezünk Felséged előtt: fogadja kegyesen fiúilag megnyilatkozott szivünk őszinte érzelmeit s fogadjon el bennünket osztályosokul a keserűségben, a gyászban, az imádkozásban s engedje meg, hogy — föltétlen bizodalommal sok kemény próbát példásan kiállott nagy hitéhez s mélységes vallásosságához — a siralom völgyéből is édes reménységgel tekinthessünk alkonyra hajló drága életének népeit boldogító további munkái elé.

A kik egyébként öröklő hódolattal maradtunk Jánosiban, az 1898-dik év szept. havának 19-dik napján Császári és Apostoli királyi Felségednek hűséges alattvalói:

a tizáninneri ev. ref. egyházkerület közgyűlése s annak nevében

Bernáth Elemér, **Kun Bertalan,**

h. főgondnok.

püspök.

2. Elnöklő püspökünk jelentvén, hogy Br. Vay Béla egyházkerületünk főgondnoka a királyt és nemzetet sujtoló gyászeset miatt nem lehet jelen mostani közgyűlésünkön,

felhívja *Bernáth Elemér* f.-zempléni egyház-
megyei gondnokot, mint legidősebb tanácsbirót,
a főgondnoki szék elfoglalására, ki is — enged-
vén a felhívásnak — a gyűlést, kölcsönös szívélyes
üdvözlések között, megnyitottnak nyilvánította.

3. A nyomtatott tárgysorozat rendjén felolvastattak az egyházmegyék s tanintézetek által küldött képviselők s az egyházkerületi tanácsbirák nevei s

a megjelent képviselők igazoltattak.

4. Elnöklő püspök jelenti, hogy Komjáthy Béla ungi egyházmegyei gondnok, Szalay László egyházkerületi és Vitányi Bertalan a.-zempléni egyházmegyei főjegyzők az elnökséghez intézett levelekben, Szentimrey Gyula, Bárczay Ödön abauji, Nemes Lajos f.-zempléni tanácsbirák és Oláh Péter abauji papi főjegyző espereseik és egyházmegyei gondnokaik által, élőszóval mentették ki a közgyűlésről való elmaradásukat.

Tudomásul vétetik.

5. A f.-zempléni egyházmegye Gercselyben, 1898 aug. 25-én tartott közgyűléséből jelenti, hogy a *Fejes István* lemondásával megüresedett esperesi székbe *Sárkány Imre* gálszécsi lelkészt, volt egyházmegyei tanácsbirót ültette az egyházmegye bizodalma.

Közgyűlésünk, jól tudva azt, hogy Fejes István a f.-zempléni egyházmegye egyházi és iskolai ügyeinek teljes rendezése után, lelki, testi erejének egyetemes egyházunk nagyobb dolgaira való meggazdálkodása végett kérte magát az esperesi hivatal sokféle terhei és gondjai alól feloldoztatni; midőn azért neki esperesi hű és áldásos munkájáért a maga részéről is őszinte elismerését és nagyrabecsülését fejezi ki, ugyanakkor szívesen üdvözli hivatali utódját *Sárkány Imre* megválasztott s immár fel is avatott esperest, a legszebb reménnyel lévén mindkettejük további munkálkodásához s arra Istennek áldó és segítő kegyelmét kérvén.

6. Olvasatott *Mocsáry Lajos* egyházkerületi tanácsbirónak közgyűlésünkhöz intézett levele, a melyben megköszönvén kerületünknek hozzá való s reá nézve megtisztelő ragaszkodását, tekintettel már tavaszi gyűlésünk előtt is kifejtett, fontos okaira, a kerületi tanácsbiróságról ismételten lemond és helyét a közügy szempontjából is betöltetni kéri.

Kerületünk őszinte sajnálkozással s az igaz érdem előtt való osztatlan elismeréssel bocsátja el *Mocsáry Lajost* egyházi és iskolai ügyeink oltárai mellől, a hol kipróbált hűségével és kiváló tehetségeivel olyan sok időn át annyira hivatottnak igazolta magát s forró köszönetet mondván a távozonak, tisztelettel kéri, hogy maradjon továbbra is egyházkerületünknek s ref. egyházunknak szerető barátja és jóakaratója s a hosszú küzdelmek és kivívott csaták emlékein merengő lelke találjon édes jutalmat abban a felemelő tudatban, hogy a szentügy harciosa bukva is győz és hogy egyházkerületünk hálás szívvel jegyzi fel a *Mocsáry Lajos* nevét egyházi ügyeink legkiválóbb bajnokai közé.

A megüresedett tanácsbirói állás betöltésére nézve pedig kimondja egyházkerületünk, hogy a szavazatok 1899 január elsejére adassanak be a püspöki hivatalhoz, a hol azok a püspök által alkotott bizottság által felbontatván, az esetleges szűkebbkörű választás elrendelhető, s a tanácsbirói állás a tavaszi gyűlésen már lehetőleg véglegesen betölthető legyen.

7. Tavaszi gyűlésünk 24-dik jegyzőkönyvi pontja értelmében a fő- és középiskolák igazgató-tanácsai felhívtak, hogy az egyetemes tanügyi bizottság által szerkesztendő rovatos ívek alapján készíttessék meg alapítványaik kimutatását s 1900-ban terjeszszék fel a kimutatást a konvent elé.

E felhívást ismételten ajánlja közgyűlésünk a kebelbeli fő- és középiskolák igazgató-tanácsainak figyelmébe, jelentéseket bevárván.

8. Egyetemes konventünk 1898. évi jegyzőkönyvének 38. pontja értelmében, megbízta tavaszi közgyűlésünk a kerületi tanügyi bizottságot, hogy a beteg tanítók helyettesítését sza-

bályozni czélzó egyetemes tanügyi bizottsági javaslatot bírálja és vitassa meg s a helyettesítés módozatai felől készítsen és adjon véleményes javaslatot.

E tárgyra vonatkozólag egyházkerületi tanügyi bizottságunk elnöksége jelenti, hogy a bizottság eleget tett a megbizatásnak s tegnap tartott ülésében az egyetemes tanügyi bizottság javaslatát egészben és részleteiben teljesen magáévá tette, s azt a kerületi gyűlésnek is elfogadásra ajánlja.

Tanügyi bizottságunk elnökségének eme jelentése és ajánlata alapján a nevezett javaslat elfogadtatott s az mint kötelező szabályrendelet a jegyzőkönyvbe vétetni határozottatott.

Szabályrendelet *a beteg tanítók helyettesítésére.*

1. A hol az egyházközségben rendes vagy helyettes lelkész van, vagy a rendes lelkésznek segéde és *csak egy tanító*, ott a tanító *rövid betegeskedésének* ideje alatt a lelkész, vagy helyettese, segéde végzi a tanítást az iskolában, épen úgy, a mint az egyházi törvény 116-ik §-a értelmében a tanító is helyettesíti a lelkészt a templomban.

2. A hol az egyházközségben több tanító van, azok tanítótársuk betegeskedése idején, ha az hónapokra nem terjed, beteg tisztársuk helyett ingyen végzik a tanítást.

3. *Ha a tanító betegsége hónapokra, fél- vagy egész évre terjed:* akkor az iskolafentartó egyházközség és a tanító *közösen* viselik a helyettesítés költségeit. — A helyettesítés az egyházi törvények 429. és 431. §§-ainak szellemében történhetik. — Ha az egyházközségnek módja van benne helyesen és méltányosan cselekszik, ha a beteg tanító helyettesítésének *összes költségeit* saját pénztárából viselendi.

4. Ha a tanító valamely *leányegyházban* működik és ott lesz beteggé, hol sem lelkész, sem más tanítók nincsenek; hol az isteni tisztelet végzése is legnagyobb részben a tanító vállaira nehezül: a *helyettesítés összes költsége szintén megoszlik* az egyházközség és a tanító között; de ha az illető leányegyház *anyagi ereje* megengedi: a helyettesítés egész költsége őt terheli.

4. Ha e kérdések vitássá lesznek, az eszperes egyezséget fog megkísérteni, mely ha nem sikerül, az egyházmegyei közigazgatási bíróság időszaki tanácsa fog itélni a vitás kérdés felett.

9. Tavaszi gyűlésünk 24-dik pontja felhívta a miskolczi főgimnázium előjáróságát annak mielebbi kimutatására, hogy az egyetemes konvent 1896. évi 62. számú jegyzőkönyvi kívánóságának, a vallás-tanárnak a többi rendes tanárral való egyenlő-joguvá tétele végett mennyiben tett eleget? A miskolczi egyház előjárósága az egyháztanácsnak 1898. szept. 4-dikén hozott határozata alapján tudatja, hogy — igaz ugyan hogy az állammal kötött s kerületünk által is megerősített szerződésben a vallás-tanár a melléktanárok között szerepel, s fizetése csupán 1200 frtban van megállapítva; de legközelebbi gyűlésében már kimondta az egyháztanács a vallás-tanárnak rendes tanárrá való elismerését és mint ilyet kész azt javadalmazni is, mihelyt ahhoz a szükséges alapot megszerezheti.

Egyházkerületünk megnyugvással értesült a miskolczi főgimnázium előjáróságának újabb intézkedéséről s elvárja, hogy nemcsak a rendes tanári jogokban fogja az egyháztanács s illetőleg az előjáróság a vallás-tanárt részesíteni, hanem a megfelelő javadalomról is mielebb gondoskodni fog.

10. Tavaszi közgyűlésünk 24. sz. határozatával az *egyházi adórendezés* szempontjából szükséges előmunkálatok elkészítését és jelen gyűlésünkre leendő felterjesztését hagyta meg az egyházmegyéknek.

Miután a jelentő ívek be nem terjesztettek, felhívja egyházkerületi közgyűlésünk az eszpereseket, hogy a kívánt előmunkálatokat hitelesítve, a püspöki hivatalhoz sürgősen, legkésőbb október hó végéig küldjék be; püspökünk pedig felhatalmaztatik, hogy a beérkezett íveket a jegyzői karral átvizsgálja s hitelesítés után a közalapi végrehajtó-bizottság elnökségéhez beküldje.

11. Egyházkerületünk tavaszi közgyűlése 24. számú jegyzőkönyvében, az egyetemes konvent 1898. évi 71. számú jegyzőkönyvi határozata folytán, arra hívta fel az egyházmegyéket, hogy azok a *magyarországi ev. ref. papi árvák koloss-*

vári szeretetháznak alapszabály tervezetére nézve, amely ugyanazon konventi gyűlés jegyzőkönyvi függelékében foglaltatik, véleményöket őszi kerületi közgyűlésünkre terjeszszék fel; s arról is tegyenek jelentést, hogy vannak-e e célra fordítható alapítványaik s ha vannak, azokból mennyit ajánlhatnak fel a szeretetház javára?

Az egyházmegyék beadott jelentésökben kifejtik, hogy e célra felhasználható alapítványaik nincsenek s bár magának a nemes célú intézménynek létesítését helyeslik, de ahhoz, hogy a sok oldalról igénybevett lelkészek az intézet feltartására évenként 2—2 frttal rovasanak meg, hozzá nem járulhatnak.

Kerületünk közgyűlése egy ilyen nemes célú intézménynek létesítését, mint a minő az ev. ref. papi árvák szeretetháza, elvileg maga is helyesli, de az intézménynek a konventi jegyzőkönyvben foglalt tervezet szerint való felállítását nem tartja elfogadhatónak.

12. Tavaszi közgyűlésünk 27. számú jegyzőkönyvében püspökünk felkérte, hogy a sárospataki theologiai tanári karnak a lelkész-esperes és püspök-avatásra vonatkozó s az 1897. őszi kerületi közgyűlés 27. számú jegyzőkönyvében foglalt javaslatát, a beérkezett egyházmegyei véleményekkel együtt, egy általa összehívandó bizottsággal dolgoztassa fel olyan időben, hogy a bizottság a maga munkálatát őszi közgyűlésünkre beadhassa.

Bizottság a maga munkálatát beterjesztette.

Hogy ezen nagy fontosságú s hitelveinkbe is mélyen belevágó kérdés alaposan tárgyalható legyen s a közgyűlés minden tagja előtt világosan álljon, a bizottság munkálata egész terjedelmében jegyzőkönyvünkben kinyomatni határozottatott s annak tárgyalása a jövő tavaszi közgyűlésre tüzetett ki.

A bizottság munkálata a következő:

I. Lelkészatatás.

A theologiai tanári karnak a lelkészatatásra vonatkozólag két irányú javaslata van. — Az egyik az, a mely szerint a tanári kar arra a kérdésre kíván megfelelni, hogy az egyetemes magyar ev. ref. egyházunkban eddig uralkodó szokás szerint, mi lenne a leghe-

lyesebb, hitvallási és kormányzati elveinkkel legjobban megegyeztethető eljárási módja a lelkészavatásnak? S erre nézve 8-pontba foglalt eljárási módot terjeszt elő.

A másik javaslata inkább csak elvi kijelentésből áll, és azt mondja, hogy mivel „a lelkészavatás nem püspöki előjog, mert azt bármely esperes, sőt bármely rendes lelkész végrehajthatja az egyházi hatóság beleegyezésével“ „a lelkészavatást nem kerületenként, hanem egyházmegyénként, nem a püspökeink, hanem az esperesek, vagy ezeknek helyettesei hajtánák végre, mindig csak olyankor, mikor segédlelkészből lett rendes lelkész lép a hivatalba, tehát a beköszönés alkalmával, tehát az új lelkész gyülekezetében, az egész gyülekezet jelenlétében.“

Ez utóbbi javaslat megtételénél a tanári kar részletekbe nem bocsátkozik, csak ajánlja a felvetett gondolatokat az egyházkerület figyelmébe.

* * *

Az egyházmegyék a tanári kar javaslatának ezen részével foglalkoznak leginkább. — Az alsó-zempléni egyházmegye a javaslatnak ezen részét a puritanizmus tulhajtásának tekinti. A tornai egyházmegye nem barátja a minden téren való ujításnak s a még egyszerűségében is magasztosan szép, régi szokások minden áron való elhagyásának. — Bizottságunk is, — bár teljes elismeréssel van a tiszta protestáns elveken nyugvó s körületekintéssel és alapossággal írt, kimerítő dolgozat készítői iránt, a tornai egyházmegye álláspontján áll.

A lelkészavatást általában mindenik egyházmegye *fel kívánja tartani, még pedig ott, ahol az eddig történt, t. i. a kerületi közgyűlések alkalmával tartott isteni tiszteleteken.*

Annak, hogy a lelkészavatás az egyes egyházmegyéken s ott azokban a gyülekezetekben történjék, ahol a segédlelkészekből lett rendes lelkész lép hivatalba s az esperes [vagy helyettese által hajtassék végre: mind a nyolcz egyházmegye ellenemond. Mert — az egyházmegyék szerint — levinni a lelkészavatást az egyházmegyék egyes gyülekezeteibe, sok esetben annyi volna, mint ezt a magas nivójú kultusz-cselekményünket . . . megkisebbiteni, kivált ott és

akkor, ahol és amikor a lelkészválasztások a gyülekezetben pártoskodások és villongások közt folytak le.

Továbbá, beterjesztett véleményökben, az összes egyházmegyék, mind kiválóan hangsúlyozzák, hogy a *lelkészavatást a püspök végezze az esperesi karral együtt, amint az eddig történt.*

A lelkészavatást feltétlenül a püspöki teendők közé sorozzák s véleményüket erősebben is kidomborítják: az abauji, alsó-zempléni, gömöri és felső-borsodi egyházmegyék, azt hozva fel, hogy amikor a lelkészavatás joga a püspöknek tartatik fel, ez nem episkopalis törekvés, hanem a hívek egyetemétől jövő megbízatás, mert azt az a püspök hajtja végre, akit az egyházak közbizalma maga tett elsővé az egyenlők között; azután a lelkészavatásnak eddigi módja már csak azért sem lehet episkopalis színezetű, mert ebben a cselekményben, mely az egyházkerületi közgyűlés színe előtt folyik le, részt vesz az egyházmegyék esperesi kara, az egyházkerület főjegyzője, sőt bizonyos tekintetben az egyházmegyék főjegyzői kara is.

Bizottságunk az egyházmegyék véleményét teszi magáévá s azt óhajtja, hogy a *lelkészavatás az egyházkerületi közgyűlések alkalmával tartandó isteni tiszteleteken történjék, s mint eddig volt, ezután is, az esperesi kar közreműködésével a püspök által hajtassék végre.*

* * *

A theologiai tanári karnak első helyen álló javaslatát, amely a most fenálló, de egymástól eltérő gyakorlatokat veszi, pontokba szedve egyöntetű eljárás alá, az egyházmegyék, néhány lényeges és kevésbé lényeges módosítással, elfogadják. Megjegyzéseiket, a magunk álláspontjának kifejezésével, a következőkben összegezzük.

A javaslat 1-ső és 2-ik pontja érintetlenül hagyatik.

A 3-ik pont ekként szól: „A püspök vagy esetleg az esperes, vagy bármely erre felkért rendes lelkész az urasztala mellől tartson alkalmi beszédet, az urasztalát körül álló felavatandókhöz, mely részéről a szokásos kérdések feltevésénél, a felavatandók részéről

pedig hangos feleletadással végződjék.“ — A gömöri egyházmegye e pontnál ezt a módosítást ajánlja: „A püspök *vagy helyettese* a szószékből tartson alkalmi beszédet.“ stb. A tornai egyházmegye minden *vagy-vagy*-ot törölni kíván, s a bizottság is vele tart s szerinte e pont ekként módosítandó: „A *püspök* a szószékből tartson alkalmi beszédet.“ stb. Ha a püspök betegség, vagy más rendkívüli ok miatt a megjelenésben akadályozva van, a lelkészavatás maradjon el. — Hogy az alkalmi beszéd ne az urasztala mellől, hanem a szószékből mondassék el, azt gyakorlati és elvi szempont is indokolja. — A gyakorlati szempont, amit Felső-borsod hoz fel, az, hogy ha az urasztala mellől tartatik meg a beszéd, könnyen megtörténhetik, hogy a felavató, a körülállók csoportja miatt alig látszanék, hangja nem hallatszanék, s beszéde a közönségre nézve hatás nélkül maradna. — Az elvi szempont pedig, amelyet Alsó-Zenplén hangsúlyoz, az, hogy a felavató beszéd kiemelkedő voltának az által is kifejezést kell nyernie, hogy a templomnak azon részéből hangozzék el, amely a nagy közönségnek felibe emelkedik; ez a hely pedig a szószék.

A 4 ik és 5 ik pontok, a melyek az *eskütételről* és a felavatandók *énekléséről* szólnak, érintetlenül hagyatnak.

A 6-ik pontban a *kézzrátételről* és a *megáldásról* van szó. Bizottságunk, a felső-borsodi, tornai és gömöri egyházmegyék véleményével öszhangzóan, azt kívánja, hogy a kézzrátételt és áldást a felavatandók, *nem meghajolva*, hanem *térdepelve* fogadják. A térdepelés, mint maga a tanári javaslat is mondja, ó szövetségi szokás. Egyetemes ev. ref. egyházunkban mindenütt el volt és el van fogadva. Annak a töredelmes megalázkodásnak, melyet abban a magasztos pillanatban, melyben szent hivatalára felavattatik, éreznie kell a felavatandónak a végtelen hatalmú Isten előtt: sokkal méltóbb, kifejezés-teljesebb symboluma a térdepelés, mint a fejnek egyszerű meghajtása. — Ez utóbbi ellen aesthetikai szempontok is szólnak.

Bizottságunk a felső-borsodi egyházmegyével egyetértőleg, a *kézfogás* megtartását is óhajtja, mert az nem pusztán udvariassági tény, hanem épen olyan

symbolikus cselekmény, mint a kézrátevés, jelképezve mintegy azt, hogy a felavatottak fogadásait hiven megtartani és betölteni igyekeznek.

A 7-ik és 8-ik pont elfogadtatik.

Kivánatosnak tartja a bizottság azt is, hogy a lelkészavatási ünnepélyekhez a sárospataki főiskolai énekkar rendszeren meghívattassék, részint hogy magas színvonalon álló éneklésével az ünnepélyt emelje, részint, hogy a főiskolánkkal való összeköttetésünk érzetét azáltal is ébrentartsuk és elevenítsük. E célból a főiskolai énekkar költségeinek fedezésére az egyházkerület részéről egy-egy alkalomra 100 frtot óhajtunk megszavaztatni.

Végül még azt hozzuk fel, a mit az ungi egyházmegye említ, hogy mivel a szentelés szóhoz mi úgy sem kötünk katolikus fogalmakat, talán helyesebb volna, ha a *papavatás*, vagy „*lelkészavatás*“ kifejezés helyett a „*papszentelés*“, vagy „*lelkész-szentelés*“ mellett maradnánk meg, mivel beszédeinkben úgy is többnyire ezt a kifejezést használjuk.

Az elsorolt vélemények tekintetbe vételével, a lelkészszentelés vagy lelkészavatás a következő módon folya le:

1. A rendes isteni tisztelet elvégzése után a lelkészavatási szertartást nyissa meg a gyülekezet alkalmi éneke, pl. a 235 dicséret 1-ső verse: „Oh Isten, ki a pásztorokat“, vagy valamely más, de odailó és együttesen zengendő ének, azért, mert minden szertartásnak közös énekléssel kell megkezdődnie.

2. Minthogy a lelkészavatás kormányzati ügy is, tehát álljon elő a kerület főjegyzője és rövid szavakkal jelentse ki a szertartás célját, felolvassván a felavatandók neveit, illetékes gyülekezetük megemlékezésével; a felavatandók pedig nevök említésénél egyenként álljanak fel, hogy így mintegy bemutatkozzanak.

3. A püspök a szószékről tartson alkalmi beszédet, az urasztalát körülálló felavatandókhöz, mely részéről a szokásos kérdések feltevésével, a felavatandók részéről pedig hangos felelet adással végződjék.

4. Tegyük le a felavatandók a szokásos esküt, az egyházkerületi főjegyző előmondása mellett.

5. Zendítsék rá felavatók és felavatandók a 37.

dicséret 1-ső versét a „Jövel Szent lélek Ur Isten“-t együttesen, mivelhogy a szent lélek ajándékira mind a felavatóknak, mind a felavatandóknak egyaránt szükségük van. Éneklés után:

6. Járuljanak a felavatandók a felavatók elé és térdepelve fogadják a vének kezeinek rájuk vettetését és az addig tartson, míg a felavató könyörgése el nem végződik. S ekkor felállván, a felavatókkal sorba kezét fogjanak és azután térjenek vissza előbbi helyökre.

7. Szóljon a felavató a szószeikből még egyszer a felavatottakhoz, most már különösebben a kerület nevében, de röviden és velősen, itt alkalmazván az u. n. elbocsátást és felhatalmazást; aztán imádkozásra hívja fel az egész gyülekezetet, a melyet az úri imádság után áldással végezzen.

8. Zendítse rá az egész gyülekezet valamelyik alkalmas éneket, s aztán pár vers eléneklése után oszoljon el. — Ha a főiskolai, vagy más énekkar is, működik közre, annak a szertartást kezdő gyülekezeti ének után, és a szertartást végző gyülekezeti ének előtt lehet részt juttatni.

II. Lelkésziktatás.

A theologiai tanári kar javaslata a lelkésziktatásról, kimerítő indokolás után, így szól: „mindezeknél fogva az u. n. lelkésziktatást sem hitvallási, sem liturgiai, sem egyházjogi elveinkkel megegyeztethetőnek nem tartjuk, s épen azért még a nevét is elhagyandónak ítéljük.“

A tanári karnak a lelkésziktatásra vonatkozó ezen véleményét, feltétlenül csak az ungi egyházmegye fogadja el. A többi 7. egyházmegye a lelkésziktatást fel akarja tartani s azt kívánja, hogy a lelkésziktatás az 1883-iki egyházkerületi határozat (tavaszi gyűlés 60 számú jegyzőkönyv VI. r.) értelmében tovább is maradjon meg, fejlesztessék s egész egyetemes ev. ref. egyházunkra intézményszerűen terjesztessék ki, mivel annak az egyházi életre nézve, általában véve, épen azt az üdvös hatását érzik mindenütt, amit a tanári kar javaslata az egyes gyülekezetben történő papszenteléstől vár.

Az egyházmegyék általában óhajtják, hogy a leképziktatáson az egyházmegye egyházi és világi küldött által legyen képviselve s e küldöttségnek ne csak a presbiterium gyűlésében, hanem legalább a papi kiküldötnök, a beköszönéskor tartott templomi istentiszteletnél is bizonyos szerep biztosíttassék.

Bizottságunk az egyházmegyék többségének véleményét teszi magáévá s azt a kerület előtt is elfogadásra ajánlja.

III. Esperesavatás.

A theologiai tanári kar javaslata az esperes avatást elejti. Hozzácsatlakozik 7. egyházmegye s csupán az ungi egyházmegye az, amelyik az esperesavatást, mint eddig volt, fel kívánja tartani továbbra is.

Bizottságunk az ungi egyházmegye álláspontját teszi magáévá.

IV. Esperesiktatás.

Az esperes iktatást, illetve az esperesi szék- és hivatalfoglalást, mind a tanári kar javaslata, mind az egyházmegyék, mind a bizottság az eddig gyakorlott módon óhajtja feltartani.

V. Püspökavatás és iktatás.

A püspökavatást a theologiai tanári kar javaslata elhagyandónak véli s csupán a püspöki szék- és hivatalfoglalást, illetve beiktatást kívánja megtartani, úgy, hogy az az egyházkerületi közgyűlésen történjék, felesketéssel, program-beszéd-tartással, főjegyzői vagy gondnoki üdvözlő beszéddel sat. — S ezt Alsó- és Felső-Borsod, Gömör és Felső-Zemplén is elegendőnek tartja.

Alsó-Zemplén elveti ugyan a püspökavatást, amely szerinte az iktatástól nagyon is elválasztható, de magát a püspökiktatást a lehető legnagyobb fényvel és ünnepélyességgel kívánja megtartani, t. i. legyen ott ünnepélyes meghívása az elválasztott új püspöknek az egyházkerületi gyűlésbe, legyen továbbá: eskütétel, főgondnoki üdvözlés, programbeszéd, tisztelgő deputációk fogadása . . . sat. Mig Abauj, Torna és

Ung a püspökavatást és iktatást az eddigi módon, az isteni tisztelet keretében óhajtják fentartani.

Bizottságunk ez utóbbi állásponthoz csatlakozik s mind az avatás, mind az iktatás feltartását kívánja, még pedig azzal az ünnepélyességgel, amely egyházi társadalmunk első emberét, külsőképen is, szívünk szerint is megilleti.

Midőn az előadottakban az egyházmegyék véleményét ismertetni, s a magunk véleményét előterjeszteni szerencsénk van maradunk stb.

13. Czinke István egyházkerületi aljegyző jelenti, hogy mult tavaszi közgyűlésünk 28. sz. határozatából kifolyólagait a nyolcz egyházmegye lelkészi értekezleteinek alapszabály átvizsgálta és tudatja, hogy az 1897. évi tavaszi közgyűlés azon határozatának, mely szerint a) lelkészi értekezet minden egyházmegyében szervezendő; b) az azokba való belépésre minden lelkész kötelezendő; c) az egyházmegyei értekezletek alapszabályai az egyházkerületi közgyűlésnek tudomásul-vétel végett bemutatandók: mind a nyolcz egyházmegye eleget tett. A bemutatott alapszabályok a czélnak valamennyien megfelelők s helyettök egy újabbnak szerkesztése egészen felesleges. Mint-hogy azonban Alsó-zemplénben az értekezleti tagság kinek-kinek szabad tetszésére van hagyva, a belépés ott is kötelezővé teendő s ezen egyházmegye értekezleti alapszabályainak ebben az értelemben való módosítására utasítandó.

Egyházkerületi közgyűlésünk e jelentés alapján, a beterjesztett lelkész-értekezleti alapszabályokat, az alsó-zempléni kivételével, tudomásul veszi; a nevezett egyházmegyét pedig felhívja, hogy az értekezleti tagságot a területén működő összes lelkészekre nézve tegye kötelezővé.

14. Ugyanazon közgyűlés 29. sz. határozatával felkérte püspökünket, hogy az *egyházkerületi papi özvegy-árvatár* alapszabály-tervezetét az egyházmegyék képviselőivel átvizsgálva, a részletes tervezetet őszi közgyűlésünkre terjeszse be. Az egybehívott bizottság munkálatát elkészítette és annak nevében püspökünk azt tárgyalás végett beterjeszti.

A tiszáninneri ev. ref. egyházkerület 1843. évben alapított „Papi özvegy- árva-tár“-ának módosított alapszabály-tervezetet.

I. Tagok.

1. §. 1. A tiszáninneri ev. ref. egyházkerületben alkalmazott lelkészek kötelezőleg. Tanárok, tanítók tagokul többé nem fogadtatnak el; a kik azonban már közülök tagok, azok továbbra is bent maradhatnak, de kilépni is jogosítva vannak, mely esetben befizetett díjaikat kamat nélkül visszakapják.

2. A díjfizetést teljesített lelkészek, tanárok, tanítók özvegyei és árvái.

2. §. A hivatalától örökösen megfosztott intézeti tag özvegye s árvái csak azon esetben bírnak ellátási igényvel, ha a megfosztott díjfizetéseit haláláig folytonosan teljesítette; ellenesetben a megfosztottnak, özvegyének, vagy árváinak a befizetett díjak egy összegben kamat nélkül visszaadtnak.

II. Az intézet jövedelmei.

3. §. 1. Az egyházkerület által kezelt „Papi özvegy- árva-tár“ tőkéjének kamatai.

2. A tagok részéről egyszerismindenkorra fizetendő belépési díjak. A belépési díj a tagsági díj tízeszerese (20, 40, 60 frt), mely összeg 5 év alatt egyenlő évi részletben fizetendő; a lejárt és be nem fizetett részlet után 5% késedelmi kamat számíttatik.

3. Az évi tagságidíjak 3 osztály szerint 6, 4, 2 frtjával.

4. Egyes alapítványok.

5. Az e. k. közgyűlés által elrendelt évi gyűjtések.

6. Az egyházkerület tűzbiztosítási pénztárából évenként 200 frt. Ezen szakasz 2, 3, 4, 5, 6. pontjai alatt felsorolt jövedelmek folyton tőkésítendőek és évi ellátási illetményekre semmi körülmények között sem fordíthatók.

4. §. Más egyházkerületből jött lelkészek kötelelesek belépési és évi tagsági díjaikat lelkészi hivatalba léptüktől számított 5% kamat és a kamatok kamatjával együtt azonnal készpénzzel, vagy kötvénnyel befizetni.

5. §. Az alacsonyabb díjosztályból magasabba lépni szintén csak az előző 4. §ban meghatározott módozat szerint lehet.

A magasabból, az alacsonyabb díjosztályba átlépni nem lehet.

6. §. Az évi tagsági, valamint a belépési díjak minden évben az egyházlátogatók által szedendőek be.

7. §. Az egyházkerület kötelékéből más egyházkerületbe távozott intézeti tagnak befizetett belépési és évi díjai kamat nélkül visszaadtnak.

III. Az évi ellátás.

8. §. Az évi ellátást az özvegy és árvák a férj, illetőleg az apa által fizetett díjosztály arányában élvezik.

9. §. Évi ellátási illetményül a megelőző évi e. k. számvevőszék alkalmával megállapított tőke 6% kamata osztatik ki oly formán, hogy a számvevőszék a számadások megvizsgálása alkalmával határozza meg az egyes osztályokra eső illetményeket kerek összegekben, a törzskönyvbe vezetett jogosultak száma szerint s ezen illetmény minden év május hava 1-én esedékes utólagosan. A kamat-jövedelem felmaradt része mindenkor a tőkéhez csatolandó.

10. §. Az özvegy az ellátási illetményt huzni kezdi férjének, az árva pedig atyjának halála után, midőn az annak hivatala után járó javadalmazást élvezni megszűntek.

11. §. Az özvegyre nézve megszűnik az évi ellátás, ha meghal, vagy ha újra férjhez megy, azon félév végével, melyben halála, vagy újra férjhez-menetele történt.

Az árvákra nézve, ha meghalnak, ha a fiuk életök 24 évét betöltötték, sőt addig is, ha állandó keresetmódhoz jutottak, a leányokra nézve pedig férjhezmenetelök idejékor, vagy korábban is, ha valamely, megélhetésüket biztosító állandó keresetmódhoz jutottak.

Elveszti ellátási jogosultságát az özvegy, ha férjének, — az árva, ha apjának halála után ev. ref. egyházunkat elhagyja és más vallásra tér, vagy felekezetenkívülivé lesz.

12. §. Ha az árva testi vagy szellemi fogyatkozása miatt keresetképtelen, évi ellátásban részesítendő.

13. §. Ha valamely intézeti tag testi, vagy szellemi fogyatkozása miatt hivatala viselésére alkalmatlanná lesz, s így hivatala jótéteményeit teljesen nem élvezheti, szintén részesítendő évi ellátásban.

14. §. Ha az özvegy intézeti taghoz megy nőül, második férj halála után a magasabb díjosztályra jogosított; az árva azonban mindenkor az atyja által fizetett díjosztály után részesül évi ellátásban.

15. §. Ha az özvegy két vagy több házasságból származott árvát tart, kik évi ellátási igényvel bírnak, úgy ő húzza a gyermekeikre illető összes eltartási illetményeket; ha azonban egyik vagy másik házasságából származott árváit nem ő maga tartja, csak az általa tartott gyermekekre eső illetményekhez tarthat igényt, a másik rész az árva, vagy árvák közt osztandó meg. Megosztandó az évi ellátás azon esetben is, ha mindkét szüle elhalta után több árva maradt, ezek között.

IV. Kezelés.

16. §. „A papi özvegy árvatár“ tőkái s pénzei az egyházkerületi pénztár által kezelendők.

Az egyházkerületi pénztárnok által egy törzskönyv állítandó össze, melybe az igénynyel bírók kivétel nélkül bevezettetnek s külön lappal bírnak.

Hasonló törzskönyv vezetendő az egyházmegyéknél is az egyházmegyei dékánok által.

Az évi ellátással bíró özvegyek vagy árvák fizetési ívekkel láttatnak el.

Ezen fizetési ívek beküldése s a dékánok ellenjegyzése nélkül az évi illetmény ki nem fizethető; nem fizethető ki akkor sem, ha a fizetési ív megfelelő rovatában a tartózkodási hely lelkésze által az illetőnek életben léte nem bizonyított.

Ezen fizetési ívek névre állítandók ki; így az özvegy elhalatával annak fizetési íve megsemmisítendő s ha utána árva, vagy árvák maradtak, ezek nevére állítandó ki a fizetési ív.

Az illetmények minden év május elsején utólagosan fizetnek ki az egyházmegyei dékánok által.

A fizetési ívek azonban már január 1-ején minden évben beküldendők az egyházmegyei dékánokhoz, hogy ezek az egyházkerületi pénztárnokot a hozzájuk kiküldendő évi illetmények összegéről idejében értesíthessék.

A hivataloskodásuk alatt elhunyt intézeti tagok, valamint az özvegyek és árvák elhunytáról tartoznak az egyházmegyei dékánok az egyházkerületi pénztárt az ez által kiadandó úrlapokon 14 nap alatt értesíteni, hogy a törzskönyv megfelelőleg vezetthezessék.

17. §. A pénztár felett az egyházkerületi pénzügyi választmány örködik s határoz minden a jelen szabályzatban foglalt pontokra nézve; évi jelentését az egyházkerületi közgyűléshez terjeszti be.

18. §. Jelen szabályzat megfelelő számú példányokban kinyomatandó, azokkal úgy a lelkészi hivatalok, valamint az intézeti tagok is ellátandók.

Egyházkerületi közgyűlés az elkészített tervezetet kinyomatás végett egész terjedelmében jegyzőkönyvbe venni rendeli s annak részletes tárgyalását tavaszi közgyűlésünkre halasztja.

15. Ugyanazon közgyűlés 30 sz. határozata folytán az egyházkerületi pénzügyi választmány beadja véleményét a pel-

sőczi egyház javára tett *Szentpétery-Kálniczky-alapítvány* kamatának meghatározása tárgyában. Javasolja a bizottság, hogy a kamat 6⁰/₀-ban állapíttassék meg, azonban azon határozott fentartással, hogy ha a kamatláb esése folytán az alapítványi tőke 7⁰/₀-ra elhelyezhető nem volna, az egyházkerületi pénztár által fizetendő kamat is megfelelőleg leszállíttassék.

A pénzügyi választmány javaslata elfogadtván, annak foganatosítására az egyházkerület pénztári hivatala utasíttatik.

16. Az alsó-zempléni egyházmegye eleget tett múlt évi őszi közgyűlésünk 102. sz. jegyzőkönyvi határozatának s a lelkes-hallgatással együtt járó vendégeskedések lehető korlátozását célzó javaslatát, 1898. aug. 30—31-én Sárospatakon tartott közgyűléséből beterjeszti.

Ugyancsak e tárgyban s hasonló célzattal az alsó-borsodi egyházmegye is felterjesztéssel él 1898. szept 1-én tartott közgyűléséből.

Az abauji egyházmegye pedig 1898 aug. 30-án Kassán tartott közgyűléséből — zsinati tárgyúl — azon indítványt kéri előjegyeztetni, hogy az olyan egyházban, melyben a lelkesválasztás meghívás útján nem sikerült, a pályázat útján megejtett választás pedig megsemmisített s a törvény ellen vétő pályázó az újabb választásból kizáratott: legyen megengedve — a csakis pályázat útján eszközölhető s rendesen béke-zavaró újabb választás helyett — az állomást meghívás útján betölteni.

Egyházkerületünk önmagától a törvényt se nem módosíthatja, se nem pótolhatja; ugyanazért mindhárom indítványt illetékes helyére, a konventre terjeszti fel, hogy ott jövődő zsinati tárgyúl, a lelkesválasztási törvény revíziójánál leendő figyelembevétel végett, előjegyeztesse.

17. Tavaszi egyházkerületi közgyűlésünk 50. sz. jegyzőkönyvi pontjában felhatalmazta a sárospataki főiskola igazgatótanácsát, hogy a második párhuzamos osztályt a sárospataki főgimnáziumban felállíthassa s e végből a tanári karral egyetértve, egy új rendes gimnáziumi tanszéket szervezzen, annak tárgyait állapítsa meg, a pályázatot hirdesse ki úgy, hogy a tanszék betöltése jelen közgyűlésünkön eszközölhető legyen. Igazgató-tanács erre nézve jelenti, hogy a főiskolai tanári kar

ajánlata alapján egy latin és magyar nyelvi tanszékre a pályázatot idejekorán kihirdette s a tanszékre négy pályázó jelentkezett, u. m. *Domby László*, debreczeni ev. ref. segéd-lelkész, kinek a latin és magyar nyelvből tanári oklevele van; *Gyöngyösi László* bártfai állami gimnáziumi tanár, kinek a magyar, német s kiegészítőleg a latin nyelvből van oklevele; *Marton Lajos*, budapesti ev. ref. segéd-lelkész, végzett tanárjelölt, kinek a latin és görög nyelvekből van szakvizsgája és *Pályi Gyula*, végzett tanárjelölt, ki a magyar és latin nyelvekből tett szakvizsgálatot. A gimnáziumi szék folyó hó 2-án tartott ülésében egyhangulag Domby Lászlót ajánlotta megválasztásra, mint a ki kitűnő bizonyítványaival különben érdemes versenytársai felé emelkedik és a kinek megválasztása által a gimnáziumi szék és az igazgató-tanács azon határozott célja, hogy a tanszék rendes tanárral töltsék be, szintén teljesülni fog. Igazgató-tanács folyó hó 8-án tartott ülésében magáévá tette a gimnáziumi szék ajánlatát s ugyancsak Domby Lászlót ajánlja a főtiszteletű egyházkerületnek megválasztás végett. A sárospataki főgimnázium igazgatója jelenti, hogy Gyöngyösi László egy tegnapi küldött táviratban a pályázatát visszavonta.

Egyházkerületi közgyűlés az igazgató tanács jelentése alapján egyhangulag Domby László debreczeni segéd-lelkészt választja meg az újonnan szervezett latin-magyar nyelvi tanszékre rendes tanárrá s felhívja őt, hogy állását mielőbb, még e hó folyamán foglalja el. A főiskolai pénztári hivatalt pedig utasítja, hogy részére a rendes tanári fizetést szept. 1-től tegye folyóvá.

18. Tavaszi közgyűlésünk 58. számú határozatában hozzájárult ahhoz, hogy miskolczi felsőbb leányiskolánk számára a tervezett téli tornacsarnok 5200 forinton fellépíttessék s megengedte, hogy az e célra meglevő 3700 frthoz a Debreczeni Dániel és neje Nagy Karolina-féle 1000 frtnyi végrendeleti hagyomány felhasználtsék s 500 frtot a kerület pénztára fedezzen.

Jelen közgyűlésünkre a felügyelő-bizottság azt jelenti, hogy a téli tornacsarnok építése az 1899. év tavaszára halasztatott el amiatt, hogy az újabban elfogadott, már harmadik, de az igényeknek és czélszerűségnek teljesen megfelelő terv kivitelére 2000 frttal mulja felül az eddigi költség-irányzatot vagyis az 7200 frtba kerülne; ennél fogva a felügyelő-bizottság az

építkezésbe, saját felelősségére nem mehetett bele, hanem újabban azon kérelemmel járul az egyházkerülethez, hogy a hiányzó 2000 frtot, ha másként nem, mint kölcsönösszeget, felsőbb leányiskolánk számára megszavazni kegyeskedjék.

Felügyelő bizottság egyúttal beterjeszti az épület tervrajzát és részletes költségvetését is.

Közgyűlés a megfelelő téli tornacsarnok mielőbb való felépítését halaszthatatlannak tartván, a tavaszi közgyűlésben megajánlott 500 frt mellett, a téli tornacsarnok felépítésére, 2000 frt kölcsönösszegnek a kerületi pénztárból való kiadását megengedi s arra a kerület pénztárnokát ezen határozattal felhatalmazza.

A beadott terv és költségvetés szakszerű megvizsgálására Miklós Ödön egyházkerületi világi tanácsbíró önként ajánlkozván, közgyűlés ez ajánlkozást köszönettel elfogadja, Miklós Ödön tanácsbíró a vizsgálat megtételére felkéri, püspökünket pedig megbízza, hogy a szakszerű vizsgálat megejtése után, — amennyiben az a tervet és költségvetést helyesnek és elfogadhatónak találja, — az építkezésre a jóváhagyást adja meg.

19. A homonnai ev. ref. és ág. h. ev. híveknek egyesült egyházzá való szervezkedése ügyében kiküldött bizottság elnöke jelenti, hogy a tiszai ág. ev. kerület püspökével közölte egyházkerületünk határozatát s az úgy nyilatkozott, hogy egyes egyházra sem ő, sem pedig az egyházkerület, sem az egyetemes ág. ev. egyház nem hajlandó egyesülési szervezkedésbe bocsátkozni, hanem általános, mind a két egyház egyetemére kiterjedő, közös megállapodást tartanak ők kívánatosnak.

A bizottsági elnök jelentése tudomásul vétetik.

20. Tavaszi gyűlésünk 68. sz. jegyzőkönyvi pontja azzal bízta meg az egyházkerületi pénzügyi választmányt, hogy az *egyházkerületi jegyzőkönyvek és névtár* olcsóbbá tétele végett készítsen és adjon be véleményes javaslatot.

Az elnökség jelenti, hogy a nevezett pénzügyi választmány e megbízatásnak még nem tehetett eleget; a megbízatás tehát továbbra is fentartatik.

21. Ugyanazon közgyűlés 63. számú határozatával, a sárospataki főiskola igazgatótanácsát véleményadásra hívta fel, hogy az egyházmegyék által a *sárospataki főiskolai épület fenntartására* fizetett összegeket újabban miként lehetne az egyházmegyék között arányosabban felosztani?

Miután a kívánt vélemény be nem terjesztett, felhívja egyházkerületi közgyűlés az igazgató-tanácsot, hogy azt a tavaszi közgyűlésre adja be.

22. A felső-borsodi egyházmegye f. évi szept 6-án Hegyemen tartott közgyűléséből az iránt keresi meg egyházkerületünket, hogy a „konfirmációi káté“ évek óta húzódó ügyét rendezni s egyuttal ama régebbi határozatnak, mely szerint a konfirmálás mindenütt a nyári kövizsgát követő vasárnapon tartandó meg, érvényt szerezni méltóztassék.

Közgyűlésünk a konfirmálás idejére vonatkozó régebbi rendelkezését továbbra is érvényben hagyja s a lelkészeket az ahhoz való alkalmazkodásra újlag is utasítja; az olyan városi gyülekezetekben azonban, a hol a konfirmációra előkészítendő növendékek egyrésze nem elemi, hanem középfokú iskolákba, (pl. ipariskolába, gimnáziumba, felsőbb leányiskolába, polgári iskolába stb.) jár, a hol tehát a konfirmálást az évről évre vizsgák utáni időre halasztani — a tanulók szétoszlása miatt — nem lehet: megengedi, hogy a lelkész a helyi viszonyoknak legmegfelelőbb időben végezhesse a konfirmációi oktatást és konfirmálást.

A konfirmációi káté ügyéről más pontban tétetvén intézkedés, itt az mellőztetik.

23. Ugyanazon közgyűlés 93. sz. határozata folytán, jelenti Szabó Endre ungi esperes, hogy a *pályini egyház* a tervezett csendőr-laktanya építésétől visszalépett.

Tudomásul vétetik.

24. Ugyanazon közgyűlés 91. sz. határozata folytán, jelenti a tornai egyházmegye bírósága, hogy *Palcso Sándor*, volt borzovai tanító ellen a fegyelmi eljárást megindította, őt

intésre ítélte és hogy ez az ítélet mindjárt kihirdetése után jogerőre emelkedett.

A tornai egyházmegyei bíróság elnökségének jelentése tudomásul vétetik; miután pedig egyházkerületi közgyűlésünk u. sz. határozatában az imolai egyház előjárósága ellen is elrendelte a fegyelmi eljárás megindítását, a gömöri egyházmegyei bíróság elnöksége pedig jelentését be nem terjesztette: felhívatik, hogy azt jövő tavaszi közgyűlésünkre adja be.

25. Olvastatott a *jelentő ívek* kiigazítása végett beadott kérvények átvizsgálására kiküldött állandó bizottság következő jelentése:

Főtiszteletű Egyházkerületi közgyűlés!

A főtiszt. Egyházkerület jelen évi tavaszi közgyűlésének 55 és 115 sz. jegyzőkönyvi határozataival hozzánk áttett kérvényekre vonatkozólag következőkben van szerencsénk megtenni véleményes jelentésünket:

1. *Kiss Gyula* telkibányai lelkészt a tavaszi egyházkerületi közgyűlés 55 sz. jegyzőkönyvi pontjában utasította, hogy kérvényét szabatosabban szerelje fel s hitelesített bizonyítványokkal mutassa ki: mennyivel csökkent lelkészi jövedelme egyes híveinek Amerikába történt kivándorlása folytán? Miután nevezett lelkész hozzánk semmi újabb okmányt vagy bizonyítványt nem küldött be, kérvényére érdemlegesen nem nyilatkozhatunk.

2. *Kovács János* vámos-ujfalusi lelkész ugyanazon jegyzőkönyvi határozattal arra utasított, hogy a presbyterium által kiállított és az egyházmegyei elnökség által megerősített bizonyítvánnyal igazolja a tanítói javadalom összegét, ő azonban egy saját maga által aláírt bizonyítvánnyal tesz eleget ebbeli kötelességének s így ügye szintén lüggőben hagyandó.

3. *Tóth Lajos* sajhídvégi lelkész kérvényét a tavaszi egyházkerületi közgyűlés u. a. jegyzőkönyvi határozattal elutasította. Ennek dacára ő egy újabb kérvénnyel gondosabb átvizsgálásra kérte a bizottságot. Bizottságunk ezt teljesítette is, de a Tóth Lajos által állított számadási hibát most sem állapíthatta meg. Szerinte ugyanis jelentő íve első

lapján a lelkészi jövedelem 900 koronának van felvéve, holott a negyedik lapon a lelkészi földek jövedelme 1074 koronát s 70 fillért tesz. Miután azonban a 174 korona 70 fillérsnyi különbség onnan van, hogy a *föld értéke* cím alatti 1074 korona 70 fillérben a 174 korona 70 fillért tevő adó is befoglaltatik, az első lapon kitüntetett 900 frtnyi *lelkészi jövedelem* czímben pedig ezen adóösszeg le van vonva: így a jelentő ívben semmiféle számadási hiba nincs, a kérelem teljesítését ennél fogva ezúttal sem ajánlhatjuk.

4. *Horváth János* rakacza-szendi lelkész jelentő ívének kiigazítását ajánljuk a főtiszt. egyházkerületi közgyűlésnek. A folyamodó lelkész ugyanis hitelesen igazolja, hogy a szentjakabi leányegyház részéről nyert lelkészi fizetése 74 korona 64 fillér, kétszer lett neki beszámítva, t. i. az 1894-iki hivatalos összeírás alkalmával, a r. szendi és a konventi utasítás nyomán készített összeíráskor a szentjakabi ívben is. Tisztelettel kérjük tehát a főtiszteletű egyházkerületi közgyűlést, hogy nevezett lelkész jelentő ívében lelkészi jövedelme 836 korona 24 fillérről 761 korona 60 fillére igazittassék ki.

5. *Nagy Béla* gömör-szkarósi lelkész túl magas felszámítás miatt kéri jelentő ívének kiigazítását. Miután azonban egy oly okot sem igazol, melyet a főtiszteletű egyházkerület által megállapított szabályzat a jelentő ívek kiigazításának alapjául elfogadott, a kérelem teljesítését nem ajánlhatjuk.

6. *Buzi Márton* kövecsesi lelkész sem jelentő ívét, sem kérelmének támogatására bizonyítékokat nem küldvén be, kérvényét nem vehette tárgyalás alá a bizottság.

7. *Szabó Gyula* serkei lelkész kérelmét, mely szerint a lelkészi fizetésébe beszámított 200 korona lakáspénz vonasék le a lelkészi fizetéséből, az egyházkerületi szabályzat alapján teljesíthetőnek látjuk; ajánljuk azért, hogy jelentő ívében lelkészi jövedelme 2676 korona 24 fillérről 2476 korona 24 fillérré helyesbítettessék.

8. *Réthy Andor* kálosai lelkész jelentő íve kiigazítását azon akból, kéri hogy abba a tanftói fizetés is az ő fizetéséhez számított. Miután ezt hitelesen nem igazolja, kérelme teljesítését nem ajánlhatjuk.

9. *BacsKay Sámuel* csapi lelkész a földbér túl magas felszámítása miatt kéri jelentő íve kiigazítását. Miután semmi más elfogadható okot nem hoz fel, kérelmének teljesítését nem ajánljuk.

10. *Hutka József* bánóci lelkész azt kéri, hogy lelkészi fizetése jelentő ívében 30 frt 87 krral kevesebb összegben állapíttassék meg, mert lelkészi jövedelme néhány családnak Amerikába történt kivándorlása folytán ennyivel csonkult. Azon esetre, ha a becsatolt két kimutatást a kivándorlottakról az egyházmegyei elnökség által hitelesíteti, kérelmét az egyházkerületi szabályzat értelmében teljesíthetőnek látjuk s ajánljuk jelentő ívének ily értelemben való kiigazítását.

11—12. *Péter Mihály* kis-azari és *Dakó Lajos* borsodi lelkészek sem jelentő ívöket, sem hiteles bizonyítványukat nem küldvén be, kérvényeiket nem vehettük tárgyalás alá.

13. *Péter József* szőlősardói lelkész jelentő ívében egy a phylloxera által elpusztított szőlő 20 korona, a lelkészlak területén levő kert pedig 50 korona értékben lévén felszámítva, ezek lelkészi fizetéséből levonandók. Ajánljuk azért jelentő ívében a lelkészi fizetésről szóló adatnak 964 kor. 60 fillérről, 894 kor. 60 fillérré való helyesbítését. Kérvényének többi részei az egyházkerületi szabályzat egyik pontján sem alapúlván, nem vehetők figyelembe.

14. *Ujj József* kázmárki lelkész jelentő íve szerint lelkészi fizetésébe a természetbeni lakása 200 korona és a lelkészi lakhoz tartozó ház bérértéke 40 korona összegben beszámíttatott. Ezen 240 korona fizetéséből levonandó lévén, ajánljuk jelentő ívének oly kiigazítását, hogy az 1378 kor. 80 fillérré felvett lelkészi jövedelem 1138 kor 80 fillére helyesbítették.

A bizottság jelentésében foglalt okok alapján egyházkerületi közgyűlésünk ajánlólag terjeszti fel egyetemes konventünk elé Horváth János rakacza-szendi, Szabó Gyula serkei, Péter József szőlős ardói, Ujj József kázmárki lelkész kérvényét a bizottság munkálatában javasolt összegre leendő kiigazítása végett. A bizottság jelentésében foglalt okok alapján pedig Tóth Lajos sajó-hidvégi, Nagy Béla gömör-szkárosi. Buzi Márton kövecsesi, Réthi Andor kálosai, Bacskay Sámuel csapi lelkész kérelme elutasítatik. A többi kérelmezőkre vonatkozólag pedig a bizottság jelentése tudomásul vétetik.

egyház szertartása és szervezettana“ című művére vonatkozólag jelentetvén, hogy azt a theol. tanári kar bíráló-bizottságnak adta ki:

e jelentés tudomásul vétetik, a bíráló eredményéről való felterjesztés legközelebbi közgyűlésünkre bevértván.

27. Ugyancsak tavaszi gyűlésünk 107-dik jegyzőkönyvi pontja a sárospataki állami tanítóképezdei állandó vallástanárság szervezése felől

a főiskolai igazgató-tanács további gondoskodásába ajánltatik.

28. A vallás- és közoktatásügyi miniszter 1898. június 8-án kelt 2365. elnöki számu leiratában a m. kir. központi statisztikai hivatal által szerkesztendő s a népoktatás állapotát is feltüntető évkönyvek összeállítása érdekében, az ehez szükséges statisztikai munkálatok egyöntetűsége és megkönnyítése végett felhívja a főt. egyházkerületet, hogy a hatósága alatti népiskolákba a mintaképen csatolt felvételi, mulasztási és előmeneteli naplókát már az 1898—9 iskolai évre vezesse be s a tanítókat azok vezetésére kötelezze. Folyó évi aug. 29-én, 3152. sz. a. kelt leiratával pedig ugyanezen célból megküldi a felső nép- és polgári iskolákban vezetendő előmeneteli naplók mintáit.

mindkét leirat mellékleteivel együtt kiadatik az egyházkerületi tanügyi bizottságnak, véleményes jelentéstétel végett.

29. Ugyanezen miniszter folyó évi jun. 29-én 2464. elnöki szám alatt kelt leiratában a m. kir. belügyminiszternek folyó évi máj. 15-én 4642. sz. a. a nemzeti lobogónak nyilvános ünnepek alkalmával való kitézése tárgyában kiadott körrendeletét tudomásulvétel és mihez tartás végett megküldi.

Tudomásul vétetik.

30. Ugyanazon miniszter 1898. aug. 17-én 57109. sz. a. kelt leiratában a Dr. Morlin Emil és Szuppán Vilmos által szerkesztett „A magyarországi népoktatásügy, kereskedelmi és ipari szakoktatás szervezete és közigazgatása“ című gyűjtemény most megjelent második kötetét, mely a tanítóképzés, felsőbb leányiskolák és a szakoktatás ügyét öleli fel, a tanügyi hivataloknak és intézeteknek megvételre ajánlani kéri.

Az idézett munka tanügyi hatóságainknak és intézeteinknek szíves figyelmökbe ajánltatik.

31. A m. kir. pénzügyminiszter folyó évi aug. 1-én 2238. p. m. sz. a. kelt leiratával az országos központi hitel-szövetkezetre vonatkozó aláírási felhívást küld.

Tudomásul vétetik.

32. Olvastatott az egyházkerületi felsőbb leányiskola felügyelő-bizottságának Miskolczon 1898 szept. 12-én kelt felterjesztése, a melyben panaszolja, hogy *Dr. Halász Sándor* leányiskolai tanár 1896 szept. havában engedélyt nyert ugyan arra, hogy az *Országos magyar kölcsönös biztosító szövetkezet* miskolczi főügynökségét elfogadhassa; de nevezett tanár a felügyelő-bizottság határozatával s illetőleg bizodalmaival visszaélve, utazó ügynökké vált s az egyházi hivatalnokokat tömegesen toborzotta saját ügynöki körébe s azok hivatalos helyiségeiben őket ügynökösködésre hívogatta, majd pedig a Fonciére és más biztosító-társulatok ellen gyalázó röpiratokat terjesztve s élőszóval is agitálva, megkárosította egyházkerületünket, a mely a Fonciére társasággal solidaritásban áll. Panaszolja továbbá, hogy Dr. Halász Sándor igazolásra hivatván fel, beterjesztett védőirata is váddá lett önmaga ellen s ezért s egyéb, az ügynökösködésen kívül eső okok miatt is felhívatott, hogy az ügynökösködéssel véglegesen szakítson és neje is mondjon le — az időközben reá ruházott — ügynöki hivatalról; a mit azonban ő csak az esetben volna hajlandó megtenni s illetőleg kieszközölni, ha fizetése 500 frttal emeltetnék, mivel máskülönben csekély jövedelméből megélni nem képes. Mindezek alapján kéri nevezett felügyelő-bizottság a közgyűlést, hogy az ő határozatát a Dr. Halász Sándor és neje ügynökösködésének megtiltásával jóváhagyni kegyeskedjék.

Egyházkerületi közgyűlésünk megütközéssel értesült nevezett tanár ügynöki viselkedéséről s meggyőződván a felterjesztésből arról, hogy itt fegyelmi vétség esete forog fenn, Dr. Halász Sándor ellen a fegyelmi eljárás megindítását hivatalból elrendeli, s az iratoknak az illetékes egyházkerületi bíróság elnökségéhez való áttételét elhatározza.

33. A *lelkész-vizsgáló bizottság* elnöksége bemutatta az 1898 junius 20—23. napjain Sárospatakon tartott vizsgálatok alkalmából felvett bizottsági jegyzőkönyvet, a mely szerint

c) Az 1891—95. évekről hiányozván a lelkész-vizsgáló-bizottság jegyzőkönyvei, az ez idő alatt vizsgázott egyének bizonyítványainak beszerzésével és lemásoltatásával bizottsági jegyző megbízott s kimondatott, hogy ezentúl a lelkési vizsgálatokról külön bekötött jegyzőkönyv vezetessék, továbbá, hogy a lelkési vizsgálatok eredménye azoknak befejezése után hirdettessék ki s az exmissió is ugyanakkor történjék; a netalán szükségessé válható bizonyítvány-másolatokat pedig a bizottsági jegyző állítsa ki és az elnökség hitelesítse.

d) A kibocsátáshoz szükséges okmány újabb szövegezésben bemutatván, az jóváhagyatott és kinyomatásával a bizottság jegyzője bízott meg.

Közgyűlés a lelkészvizsgáló-bizottság tényeit helyesléssel veszi tudomásul s a beterjesztett jegyzőkönyvnek a levéltárban leendő elhelyezését is elhatározza.

34. A püspöki hivatal elkészítvén és bemutatván a lelkészek, vallástanárok minősítéséről szóló újabb táblázatot :
az felolvasottnak tekintetett s érvényre emelése és kinyomatása elhatározottat.

I-ső osztályu egyházba pályázhatnak:

1. Abaházy József r. 1.	Bárdos István r. 1.
Ablonczy Pál r. 1.	Barna Antal r. 1.
Ábrahám Gyula r. 1.	20. Barna Gyula r. 1.
Almássy Lajos r. 1.	Bársony György r. 1.
5. Ambrús János r. 1.	Bartha József r. 1.
Antal György ny. 1.	Bartha Mihály r. 1.
Antalfy László r. 1.	Bartók János r. 1.
Apostol Bertalan r. 1.	25. Baskay János r. 1.
Ardai J. Dániel r. 1.	Batta György r. 1.
10. Babarék Dániel r. 1.	Benke István r. 1.
Bacskay Károly r. 1.	Bernáth József r. 1.
Bacskay Sámuel r. 1.	Berzeviczy Fndre r. 1.
Bacskay Sándor r. 1.	30. Beszterczey Béla r. 1.
Baksay Dániel r. 1.	Bíró Bertalan r. 1.
15. Baksy Sándor r. 1.	Bíró János r. 1.
Bálint Dezső r. 1.	Bodnár Béla r. 1.
Balogh István r. 1.	Bódogh Tamás r. 1.

35. Bodnár Endre r. 1.
 Bodnár István r. 1.
 Bodolay István r. 1.
 Bodolay József r. 1.
 Bodon Barna r. 1.
40. Bogárdy Dániel r. 1.
 Borbély József r. 1.
 Botos József r. 1.
 Boytár Sámuel r. 1.
 Buda János r. 1.*
45. Buzy Márton r. 1.
 Cziáky Endre r. 1.
 Czike Ferencz r. 1.
 Czinke István r. 1.
 Czinyéry Barna r. 1.
50. Csabay Pál r. 1.
 Csik Dániel főgimn. vallást.
 Csiszár Béla r. 1.
 Cszimadia Jenő r. 1.
 Csonthó Károly r. 1.
55. Csontos Gábor r. 1.
 Dávid József r. 1.
 Debreczeni Gábor r. 1.
 Demeter János r. 1.
 Doktor Gyula r. 1.
60. Dudás Lajos r. 1.
 Dusza János r. 1.
 Dusza Lajos r. 1.
 Elek József r. 1.
 Elek Sándor r. 1.
65. Eperjesy Ferencz r. 1.
 Erdélyi András r. 1.
 Erdélyi József r. 1.
 Erdélyi Sándor r. 1.
 Erős Lajos r. 1.
70. Édes Ábrahám r. 1.
 Édes Vincze r. 1.
 Farkas József r. 1.
 Farkas Lajos r. 1.
 Fazekas Ferencz r. 1.
75. Fejes István r. 1.
 Fekete Gyula r. 1.
 Fodor Bertalan r. 1.
 Fodor György r. 1.
 Fodor István r. 1.
80. Frenczel Bertalan r. 1.
 Fürjész Jenő r. 1.
 Fürjész Tamás r. 1.
 Fűry Lajos s. 1.
 Fűzy János r. 1.
85. Gaál Ferencz s. 1.
 Gecse Géza r. 1.
 Gecsey Péter r. 1.
 Gere Lajos r. 1.
 Gömöry Péter r. 1.
90. Gulyás Benő r. 1.
 Gyarmathy Soma r. 1.
 Hajzer Endre r. 1.
 Halászy József r. 1.
 Hallgató János r. 1.
95. Hazay Béla r. 1.
 Hegedüs Sámuel r. 1.
 Hézsér Emil r. 1.
 Homoky Antal r. 1.
 Horkay Bertalan r. 1.
100. Horváth János r. 1. (Ivánka)
 Horváth János r. 1. (T.-Tokaj)
 Hubay József r. 1.
 Hubay Lajos r. 1.
 Hutka József r. 1.
105. Idrányi Barna r. 1.
 Idrányi Ferencz r. 1.
 Igaz József r. 1.
 Illyés János r. 1.
 Jakab János r. 1. (Szala)
110. Jakab János r. 1. (B.-Lenke)
 Id. Kapossy Gy. r. 1. (Jabloncza)
 Ifj. Kapossy Gy. r. 1. (Égerszög)
 Karla Gábor r. 1.
 Kaszonyi János r. 1.

* Hivataláról lemondott, de lelkeszi jellegét megtartotta.

115. Kazay Géza r. 1.
 Kazay Sándor r. 1.
 Kádár János r. 1. (Csécs)
 Kádár János r. 1. (Legenye)
 Kállay Miklós r. 1.
120. Kálniczky Endre r. 1.
 Kecskeméthy Lajos r. 1.
 Kenyeressy Árpád r. 1.
 Kerekes János r. 1.
 Kerekes József r. 1.
 Kerekes Károly r. 1.
125. Id. Keresztúry József r. 1.
 Keresztúry Károly r. 1.
 Kérészy Barna r. 1.
 Kiss Gyula r. 1.
 Kiss József r. 1.
130. Kiss Károly r. 1.
 Id. Kiss Lajos r. 1.
 Ifj. Kiss Lajos r. 1.
 Kiss László r. 1.
 Kiss Miklós r. 1.
135. Kiss Tamás r. 1.
 Kocsis Endre r. 1.
 Kódi Benő r. 1.
 Kolozs István r. 1.
 Kolozsváry István r. 1.
140. Komjáthy Gábor r. 1.
 Komjáthy István r. 1.
 Koncz Károly r. 1.
 Konyha Pál r. 1.
 Kónya András r. 1.
145. Kopré Lajos r. 1.
 Kovács Béla r. 1.
 Kovács Endre r. 1.
 Kovács István r. 1. (A.-Bakta)
 Kovács István r. 1. (Agtelek)
150. Kovács János r. 1. (T. Kenéz)
 Kovács János r. 1. (V.-Ujtalu)
 Kovács Károly r. 1. (Eger)
 Kovács Károly r. 1. (Palkonya)
155. Kozma Gedeon r. 1.
- Kozma József r. 1.
 Kökényesdy Pál. r. 1.
 Kőrössy István r. 1. (Alacska)
 Kőrössy István r. 1. (K.-Vajda)
160. Kőrössy József r. 1.
 Köröskényi István r. 1.
 Kun Bertalan r. 1.
 Kun Miklós r. 1.
 Kupay Dénes r. 1.
165. Láng Károly r. 1.
 Lábos István r. 1.
 Lesko László r. 1.
 Lipták Bertalan r. 1.
 Lükő Béla r. 1.
170. Magyar Bertalan r. 1.
 Magyar István r. 1.
 Magyar József r. 1.
 Maklár Károly r. 1.
 Maksa József r. 1.
175. Marsalko Endre r. 1.
 Márk Imre káplán-tanító
 Mártha Ferencz r. 1.
 Máthé Gyula r. 1.
 Megyaszay Pál r. 1.
180. Medve Pál r. 1.
 Mindszenti Imre r. 1.
 Miskolczi Endre r. 1.
 Miskolczi József r. 1.
 Molnár István r. 1.
185. Molnár József r. 1.
 Molnár Pál r. 1.
 Moré Gábor r. 1.
 Morvay József r. 1.
 Nagy Béla r. 1.
190. Nagy Gusztáv theol. tanár
 Nagy Ignác r. 1.
 Nagy Károly r. 1. (L.-Bénye)
 Nagy Károly r. 1. (Szomotor)
 Nagy János r. 1.
195. Nagy Lajos r. 1.
 T. Nagy Lajos r. 1.
 Nagy Pál r. 1.

- Nagy Sándor r. l. (Jósvafő) 240. Sággy Sándor r. l.
 Nagy S. r. l. (K.-Dobrony) Sarkady Antal ny. l.
 200. Nagy S. r. l. (Szakácsi) Sárkány Imre r. l.
 Nemes Gyula r. l. Sárkány József r. l.
 Némedy József r. l. Sárkány Sámuel r. l.
 Németh Péter r. l. 245. Semsey József r. l.
 Novák Lajos theol. tanár Seress József r. l.
 205. Novák Sándor r. l. Simon Andor r. l.
 Olajos Pál r. l. Simon István r. l.
 Oláh Péter r. l. Simon János r. l.
 Órás Kálmán r. l. 250. Simon József r. l.
 Osváth Bertalan r. l. Simon Mihály r. l.
 210. Osváth Dániel r. l. Sohajda János r. l.
 Osváth Zoltán r. l. Soltész Gyula r. l.
 Ölbey János r. l. Soltész Tamás r. l.
 Paikoss Endre r. l. 255. Sólyom Barna r. l.
 Pálcsó Károly r. l. Sólyom Gyula r. l.
 215. Papp József r. l. Sólyom Lajos r. l.
 Pataky Pál r. l. Somody János r. l.
 Pazar István r. l. Stefán Mihály r. l.
 Pál Albert r. l. 260. Süthő Kálmán r. l.
 Pál Ferencz r. l. Svingor József r. l.
 220. Pálóczy József r. l. Szabados László r. l.
 Páricsy József. r. l. Szabó Endre r. l. (Csicsér)
 Pásztor Sámuel főisk. tanár Szabó Endre r. l. (Minaj)
 Persenszky János r. l. 265. Szabó Gyula r. l.
 Pédery Ferencz r. l. Szabó István ny. l. (K.-Győr)
 225. Péter József r. l. Szabó I. k.-tanító (Ásvány)
 Péter Mihály r. l. Szabó József r. l. (Eszeny)
 Pósa Lajos r. l. Szabó József r. l. (N.-Mihály)
 230. Rác Ábrahám r. l. 270. Szabó József r. l. (Szalonna)
 Ráczevy Károly r. l. Szabó Kálmán r. l.
 Rác Endre r. l. Szabó Károly r. l. (Ároktő)
 Radácsi György theol. tanár Szabó Károly r. l. (Szalóka)
 Ragályi Géza r. l. Szabó Pál r. l.
 Réz László r. l. 275. Id. Szakal I. r. l. (Szeretva)
 Réthy Pál r. l. Ifj. Szakal I. r. l. (Lucska)
 235. Révész Kálmán r. l. Szakal József r. l.
 Rozgonyi László r. l. Szalóczy Dániel r. l.
 Ruzskay Gyula r. l. Szalócy Pál r. l.
 Sallay Sándor r. l. 280. Szaniszló Pál r. l.
 Sáfrán Mihály r. l. Szaploneczay Benő r. l.

	Szánthó István r. l.		Tóth Lajos r. l. (Szurthe)
	Szeghő Benő r. l.	310	Tóth Menyhért r. l.
	Szentpétery Sámuel r. l.		Tóth Miklós r. l.
285.	Székely Imre r. l.		Török István r. l.
	Szilágyi Géza r. l.		Tudja Mihály r. l.
	Id. Szilva István r. l.		Dr. Tüdős István theol. tanár.
	Szkárossy Gusztáv r. l.	315.	Ujlaky János h. l.
	Szobonya István r. l.		Ujj István r. l.
290.	Szombathy Antal r. l.		Ujj János t. l.
	Szóllóssy Ferencz r. l.		Ujj József r. l.
	Szóllóssy Gyula r. l.		Urbán Mihály r. l.
	Szóllósy József r. l.	320.	Vadászy István r. l.
	Sztankovics Lajos r. l.		Vadászy Pál r. l.
295.	Szuhay Benedek r. l.		Varga Antal r. l.
	Szuhay Sándor r. l.		Varga József r. l.
	Szűcs István r. l.		Vattay István r. l.
	Szűk Gyula r. l.	325.	Vattay László r. l.
	Tatár Mihály r. l.		Verebélyi József r. l.
300.	Thúry Sándor r. l.		Veres Tamás r. l.
	Tóbiás Gyula r. l.		Végh János r. l.
	Tomory Endre r. l.		Vladár József r. l.
	Tóth Albert r. l.	330.	Id. Virágh J. r. l. (Vaján)
	Tóth Dániel r. l.		Ifj. Virágh J. r. l. (Lasztomér)
305.	Tóth János r. l.		Zitás Bertalan r. l.
	Tóth József r. l.		Zitás István r. l.
	Tóth Kálmán r. l.		Zombory Gedő r. l.
	Tóth Lajos r. l. (Hidvég)		

II-od osztályu egyházba pályázhatnak:

335.	Andó Lajos r. l.		Hörsik Lajos r. l.
	Batta József r. l.		Janka Károly r. l.
	Beregszászy Ferencz r. l.		Juhász László s. l.
	Béky János r. l.	350.	Kenyeressy Károly r. l.
	Bodolay Miklós s. l.		Ilj. Keresztury József r. l.
340.	Botka Bertalan r. l.		Kónya József r. l.
	Czecz András r. l.		Móré Elek r. l.
	Dakó Lajos r. l.		Nagy Barna r. l.
	Demjén István r. l.	355.	Nagy Mihály s. l.
	Fodor Géza s. l.		Réthy Andor r. l.
345.	Fodor Gyula h. l.		Rohoska József s. l.
	Harsányi Bertalan r. l.		Sáfrán Lajos r. l.

Szabó András r. 1.	Tóth Béla s. 1.
360. Szabó Bertalan r. 1.	Tóth Ferencz s. 1.
Tomory Pál h. 1.	

III-ad osztályu egyházba pályázhatnak:

Bogdányi József s. 1.	Szentmártoni Dániel s. 1.
365. Csapó János h. 1.	Zarándy Bertalan s. 1.
Görgey János r. 1.	

IV-ed osztályu egyházba pályázhatnak:

Csiky József h. 1.	Harsányi István s. 1.
370. Erdélyi János s. 1.	Kőszeghy Dániel s. 1.
Erős Károly s. 1.	375. Nagy Géza s. 1.
Gecse Lajos s. 1.	

Nem bírnak minősítvénynyel:

Csiky Zoltán s. 1.	Makláró Károly s. 1.
Dékán Lajos s. 1.	Séra János s. 1.
Gönczy Gábor s. 1.	Simon Gyula s. 1.
Idrányi Lajos s. 1.	Ifj. Súlyom Gyula s. 1.
380. Kálniczky János s. 1.	

35. A sárospataki főiskola igazg. tanácsa 1898. júniusi jkvének 16 pontjával tudatja, hogy *Kocsis József* sonkádi lelkész, a főiskola egykori növendéke — őszinte hálájának jeléül — 100 frt alapítványt ajánlott fel a főiskola tápintézetére, úgy, hogy míg a tőkét befizetheti, kész annak 5% kamatát minden év szeptember havában pontosan fizetni.

Igazgató tanácssal együtt közgyűlésünk is teljes elismeréssel méltányolja nevezett lelkész nemes gondolkodását s a szíves adományt köszönettel fogadván, az annak nyilvántartása végett hozott igazgató-tanácsi végzést jóváhagyólag veszi tudomásúl.

36. Ugyancsak a főiskolai igazgató-tanács ugyanazon gyűlésének 29. jkvi pontjában örömmel tudatja, hogy Dr. Mitrovics Gyula gimn. tanár a budapesti tudomány egyetemen 1898. május 11-én a magyar irodalomból és a latin philológiából oklevelet szerzett s június hó 11-én a köziskolai szék előtt már a hivatalos esküt is letette; kéri egyuttal nevezett tanár véglegesítését s helybenhagyását abbeli méltányos intézkedé-

sének, a mely szerint Dr. Mitrovics Gyula 1898. május 1-től részesüljön rendes tanári fizetésben.

Közgyűlésünk a legszebb remények közt üdvözli Dr. Mitrovics Gyulát, mint okleveles rendes tanárt, őt ilyen minőségében örömmel erősíti meg és rendes tanári fizetésének 1898. május 1-től való kiutalását készségesen helyben hagyja.

37. Olvastatott ugyanazon igazgató tanács ugyanazon gyűlésének 41-dik jkvi pontja a főiskolai tápintézet anyagi állapota, — a kiosztandó jótétemények megszorítása és az intézetnek egyházkerületi segélyezése felől. A nagy jelentőségű és nagy érdekeket érintő jkvi pont egész terjedelmében a következő:

•Egyházi elnök, mielőtt a tápintézeti jótétemények kiosztása megkezdődne, felhívja a tápintézeti felügyelőt, hogy a tápintézet évi költségvetését terjeszse elő; mert Igazgató-tanács sem azt nem akarja, hogy a növendékeken a főiskola nyereszkedjék, de más oldalról azt sem engedheti meg, hogy, mint ez évben is, tetemes összeggel támadja meg a tápintézet a főiskola tőkét, hanem, hogy a felvételek s ebből kifolyólag a jótétemények mindig a költségvetés keretében maradjanak.

E felhívásra tápintézeti felügyelő jelenti, hogy a tápintézeti pénztár évi bevétele a különbözőképp gyümölcsöző alapítványokból és másnemű bevételekből 5747 frt 71 kr. s ha egy növendék ellátását, tisztán az étkezést tekintve, 55 frtra tesszük, a költségvetés keretébe felvehető 54 alapítványos 2970 frt, 25 ingyenes 1375 frt, 25 húsz forintos 875 frt s 40 negyven forintos 600 frt, összesen 5820 frt teherrel, mely összeg 72 frt 19 krral haladna meg a bevételt. Tekintve azonban azt, hogy a múlt évi 48 ingyenes hely 25-re, 56 húsz forintos hely 25-re apasztása nagy zavart és kellemetlenséget okozna a tanítató s jótéteményt élvező közönségnél, előterjeszti a folyamodványok átnézésére kiküldött bizottság azon véleményét és javaslatát, hogy az 54 alapítványos hely meghagyása mellett 36 ingyenes, 46 húsz forintos és 53 negyven forintos hely töltesse be, mely esetben az ingyenesek száma 11-el, a húsz forintosok száma 21-el, a 40 frtosok száma 13-mal növelné a költségvetésileg megállapítható jótéteményesek számát s

összesen 1535 frttal terhelné meg, a kedvezőbbnek mutakozó jövő iskolai évben is a főiskola közpénztárát.

Igazgató tanács a tápintézei felügyelő beteresztett jelentése feletti hosszas tanácskozás után abban állapotodott meg, hogy, tekintettel a tanítatónagy közönség vagyoni helyzetére s a jótéteményre érdemes növendékek nagy számára, most, egyszerre nem kívánja, keresztülvinni a költségvetésileg megengedhető jótéteményesek számát nemcsak azért, mert több jótéteményes ifjúnak a jótéteményről való elmozdítása úgy az ifjak lelkében, mint a szülők vagyoni helyzetében is nagy rázkódást idézne elő, hanem azon vallásos és iskolai érdekből sem, mely a theol. ifjak neveltetése és a párhúzasos osztályok felállítatása által nehezkezik az Igazgató-tanács lelkére: ugyanazért elfogadja a bizottság azon javaslatát, mely az 54 alapítványi hely betöltése mellett az ingyenesek számát 36-ban, a 20 frtosokét 46-ban s a 40 frtosokét 63-ban s így az összes tápintézeti jótéteményesek számát 189-ben állapítja meg; de tekintve azt, hogy a theol. ifjak jótéteményes helyekre való felvétele okozta különösen azt, hogy a költségvetés keretét annyira túl kellett lépni úgy a jövő iskolai évre, mint már egy pár év óta: tisztelettel kéri fel Igazgató-tanács a főtiszt. Egyházkerületet, hogy a Mudrány András hagyatékának megnyiltáig, méltóztassék a hiánynak feltüntetett 1535 frtot a Hollandi-tárból a főiskolai pénztárnak megtérítetni, annyival is inkább, mert az 1863-ban a szegény lelkészek és tanítók segélyezésére s egyszerre való kiosztás végett küldött Hollandi-tár azóta tetemesen felszaporodott s a tápintézetnek annak kamataiból való segélyezése egyáltalában nem ellenkezik az adott czéllal; sőt miután a theológusok neveltetése elsőrendű egyházi érdek, a tanítók fizetésének rendezése s az 1899-ben bekövetkező kongrua után, csakis ez lehet jövőre a nevezett tárnak legnemesebb feladata. Ha pedig — a mit Igazgató-tanács nem remél — a főtiszt. Egyházkerület megvonná a tápintézettől a kért

segélyt, a főiskola a jövő 1898/9. évben kifizeti ugyan a tőkeköltés terhére irányzott 1535 frtot, jövőre azonban, fájdalmas szívvel bár, de az iskola jól felfogott érdekében, kénytelen lesz a költségvetés keretében maradni s ridegen elutasítani minden folyamodványt, melynek teljesítése a főiskola vagyoni alapját támadja meg. «

Közgyűlésünk elismeréssel üdvözi a főiskolai igazgató-tanácsnak a tápintézet ügyei körül kifejtett buzgóságát s annak anyagi biztosítására czélzó számításait s bölcs körültekintésre valló mérsékelt levonásait és egész eljárását helyesli; s tekintettel arra, hogy a tápintézet a sárospataki főiskola sorsában elhatározó tényező s tekintettel arra is, hogy a tápintézeti pénztár nagyobb megterheltetése a közelebbi esztendőekben a theol. ifjak s általában a theológiai akadémia és a lelkész-képzés és a lelkészi pálya érdekében történt: a kért 1535 frtnyi összeget — a Mudrány-hagyaték megnyíltáig — szívesen bocsátja a főiskolai tápintézeti pénztár segélyezésére, utasítván a kerületi pénzügyi választmányt, hogy a nevezett segélyösszegnek mely pénztárból lehető fedezésére nézve legközelebbi közgyűlésünkre adjon véleményes javaslatot.

38. Olvastatott a főiskolai igazgató tanács 1898. szept. 8-án tartott ülésének következő jegyzőkönyvi pontja:

•4. Olvastatott Radácsi György, Tüdös István és Novák Lajos theol. tanároknak az akadémiai szék megbízásából a főiskolai igazgató-tanács 1898. júniusi ülésének 9. sz. jkvi. pontjára készített véleményes javaslata, melyben jelentik, hogy a Warga Lajos »Keresztyén egyháztörténet« című művének első kötete 30, a második kötete 52, harmadik kötetének két első füzeté 20 ívre terjed s a harmadik kötet harmadik füzetét 10 ívre számítva, a teljes munka terjedelme 115 ívre menne. — E 115 íves munkának 1000 példányban való kinyomatása, a benyújtott nyomdai számítás szerint 3395 frtba, 500 példányban való nyomatása pedig 2765 frtba kerülne. — A három kötetes munka árát 10 frttal számítva, az összes példányok eladása után,

írói díjzat, eladásra szánt időt nem számítva s 25⁰/₀-ot megtakarító házi kezelés mellett, 1000 példány nyomtatásával 10000 frt, 500 példány nyomtatásával 5000 frt jönne be; tehát jövedelemképpen amott 6605 frt, emitt 2235 frt mutatkoznék. — Minthogy azonban egy ily nagy kiadású vállalatnál a fogyasztásra hosszú időt felvenni sem a munka irodalomtörténeti becse, sem az esetleges személyes változások mellett nem tanácsos, javasolja a bizottság, hogy a munka 500 példányban nyomattassék, s csak abban az esetben ajánlja az 1000 példány nyomtatását, ha a parochialis könyvtárak megalapítását ezzel a munkával kezdenők meg, s egyházainkat megrendelőknek tekintvén, azoktól a 10 frt előfizetési árat bizonyos, meghatározott idő alatt bevennők. — Ajánlja továbbá a bizottság, hogy bár szerző, művének kiadását a szerzői jogról való teljes lemondás mellett bocsátotta a főiskola rendelkezésére, a szerző részére, mint a ki egy munkás élet szorgalmát és tudományos bűvárlatát ajánlotta fel a közjónak s a főiskolának, bizonyos méltányos tisztelettdíj szavaztassék meg.

Igazgatótanács, tekintve a műnek irodalmi nagy jelentőségét, tekintve továbbá azt az égető szükségét, mely e műnek megjelenését a theol. ifjúságra nézve nélkülözhetetlenné teszi, annak kinyomtatását a legmelegebben ajánlja a főtiszt. egyházkerületnek. A kinyomtatásra nézve a példányok számát 1000-ban, a három kötetes mű árát 8 frtban állapítván meg, tisztelettel kéri fel a főtiszt. Egyházkerületet, hogy a theol. munkák kiadására már régebben megszavazott s e mű első kiadásakor 900 frtban folyóvá tett s több évről benmaradt 300 frt segélyt több évre visszamenőleg folyóvá tévén, tegye lehetővé e mű megjelenését és pedig azzal a nagy jelentőségű elvi határozattal, hogy a parochialis könyvtárak felállítását ezennel kimondja s annak első példánya gyanánt a Warga Lajos Egyháztörténetét jelöli ki. A folyóvá teendő 3395 frtnak visszatérítésére vonatkozólag tisztelettel hozza javaslatba az Igazgatótanács, hogy a kinyomtatott példányokból tartson meg magának a főtiszt. Egyházkerület a befektetett tőkének megfelelő példányszámot s a példányokat a vagyonosabb egyházaknak 8 frtéért

eladván, azoktól a 8 frtot, bizonyos idő alatt szedesse be; a szegény egyházaknak ingyen adott példányok árát pedig fedezné a Baldácsy alapból évenként kiosztásra kerülő segélyből, melynek ilymódon való felhasználása gyümölcsözőleg térülne meg abból a szellemi eredményből, mely az ily nagybecsű s a theol. tudományok minden ágát felölelő munka használata után lelkészeink tudományos életében jelentkeznek. — A mi végrezetre a harmadik kötet hiányzó részének az elkészítését illeti, arra nézve az Igazgató tanács a theol. tanári kart bízza meg, hogy a szerzőt kérje meg annak az első kötettel való egyidejű elkészítésére és kinyomatására s egyuttal nyújtsa a szerzőnek azt a reményt is, hogy ha a főtiszt. Egyházkerület a munka fentemlített módon való kinyomatását elhatározza s így annak megjelenése a főtiszt. Egyházkerületnek anyagi áldozatba nem kerül, a szerző méltányos díjazásáról nem fog megfélekedezni; ellenkezőleg azt, egy munkás élet elismerése jeléül, kötelességének fogja tartani. •

Egyházkerületi közgyűlésünk mind a két nagy fontosságú indítványt, elvben, a legnagyobb készségben elfogadja s mind a Warga Lajos nagybecsű egyháztörténetének kinyomatását s mind a parókiális könyvtárak létesítését határozatképen kimondja; de ugyanakkor az indítványtevő igazgató tanácsot felkéri, hogy az indítvány megvalósítására, a kivitel módozataira nézve, jövő tavaszi közgyűlésünk elé részletes tervezetet terjeszsen be.

39. Ugyanaz az igazgatótanács ugyanabból az üléséből a következő jegyzőkönyvi kivonatot terjeszti be:

•3. Egyházi elnök jelenti, hogy a mai nap folyamán az 1898/99. iskolai év ünnepélyesen megnyitott s meleg szavakban emlékezett meg főiskolánk három kiváló, tudományban és munkaszeretben kimagasló tanáráról: Radácsi György theol., Zsoldos Benő gimnáziumi, s Dr. Kun Zoltán főiskolai orvostanárrol, kik 25 éves tanári működésüket betöltvén, noha egyszerűségükben és szerénységükben ki-

tértek a zajosabb ünnepeltetés elől, ez alkalommal a főiskola ünnepeltjei lettek.

Igazgató-tanács, elnök jelentésének az ünnepély lefolyására vonatkozó részét tudomásul vévén, benső örömmel emlékezik meg azokról a kiváló érdemeikről, melyeket az ünnepelt egyének úgy hazai, mint közelebről protestáns iskolai ügyeink szolgálata körül szereztek. Radácsi György, mint gimnáziumi s most mint theol. akadémiai tanár, az igazi prot. tanárok mintaképe. Az alapos tudományos készűtség mellett kiváló előadói képesség, bensőség és lelkesedés azok a jellemvonások, melyek őt, mint tanárt, nemcsak tanítványai, de az Előljáróság előtt is becsültté és tiszteltté tették. Mint írónak iskolánk falain kívül is széles körben ismert neve van. Írói érdeméről a fiatal korban végzett bírálatok mellett, melyek éles észről, nemes ízlésről és szép magyar stylről tettek bizonyosságot, a népiskolai »Szentttörténetek,« a gimnáziumi »Biblia Bevezetés,« az akadémiai »Kánon története« czímű tankönyvei s a »Sárospataki Lapok« 15 éves folyama minden szónál ékeesebben tanúskodnak, — s a mi az ő nevét összes hazai prot. egyházunk tagjai előtt ismertté fogja tenni s a mely munkának értéke felett csak a későbbi kor fog igaz elismerő bírálatot mondani, az a revidiált magyar biblia ótestamenti nagy részének fordítása. A biblia, mint isten ígéje, nemcsak a vallásos lelkeknek volt és lesz minden időn át vigasza és egyedüli menedéke, de mint könyv a nemzeti nyelvnek s műveltségnek is egyik oszlopa. A vizsolyi biblia háromezázadon át nagy befolyást gyakorolt a magyar irodalom és nép nyelvére; annak újabb javításon átment s a Radácsi nevéhez is fűződő fordítása és javítása szintén meg fog látszani a prot. irodalom és nép nyelvén is, s meg fogja őrizni az ő nevét a prot. nép és tudós világ ajakán is. Ezen kívül mint egyházkerületi főjegyző, mint a »Sárospataki Irodalmi Kör« másodelnöke tisztáninnenni egyházkerületünkben; mint konventi s egyetemes tanügyi bizottsági tag ma-

gyarországi prot. egyházunk életében szerzett kiválóbb érdemeket, melyek méltóvá tették őt az ünnepeltetésre.

Nem kisebb érdemei vannak Zsoldos Benő gimn. tanárnak sem, kinél az antik világ szelleme és tudománya párosulva van a modern kor tudományos képzettségével. Kevés ember van közöttünk, ki az ó-világ elmetermékeiben annyi gyönyört és élvezetet tudna találni, s a ki a classicusok örök szépségeit nagyobb hivatottsággal tudná ismertetni s a ki ezek mellett az újabbkori tudományokban annyi jártaságot tudna felmutatni, mint ő. Tanításai, a Magyar Tudományos Akadémia kiadásában megjelent művei, tankönyvei, folyóiratokban s tanügyi szaklapokban kiadott dolgozatai, s a főiskolai nummizmatikai gyűjteménynek rendezése, a Petz-féle Ó-kori Lexikon, görög-földrajz-történet és chorographia körébe tartozó cikkei bizonyosságai széleskörű ismereteinek és szakszerű munkálkodásának. S ez általános és szakszerű tanári és írói munkálkodáson kívül nagy és méltó emlékként fog még Zsoldos nevéhez fűződni a főiskolai s vele egyesített egyházkerületi levéltár rendezése, mely nemcsak az ő fáradhatatlan szorgalmának lesz bizonyítéka, de a melynek elvégzése által úgy egyetemes hazai, mint közelebbről tiszáninneri ev. ref. egyházaink történetéhez annyi adat válik használhatóvá és hozzáférhetővé.

A maga hivatási körében szintén nagy eredméllyel foglalkozó egyén a hamadik ünnepelt, Dr. Kun Zoltán főiskolai orvostanár is. A miben főiskolánk az állami s a többi felekezeti iskolákat jóval megelőzte s a mi ma is egyik dicsekedését képezi: a főiskolai orvosi intézmény és a kórház felállítása. S Kun Zoltán ritka nemes becsvágygyal és kötelességérzettel végzi nemcsak orvosi s azzal összekötött főiskolai teendőit, s gazdagítja az orvosi szakirodalmat is: de nagy buzgalommal vezeti, szervezi és fejleszti a főiskolai kórházat is. A hatvanas évek elején Raisz Gedeon főiskolai orvos által létesített s a mai

tápiintézeti ebédlőben s annak előszobájában elhelyezett állandó kórház a Kun Zoltán vezetése mellett lett a mai berendezett s mindenki által csak elismeréssel említett betegápoló helylyé, melynek modern berendezése, kényelme, rendje és tisztasága az ő fáradhatlan kezének és szakismeretének bizonyosága és érdeme; övé, kit örömmel és hálás szívvel mond magáénak úgy a főiskola, mint Sárospatak város és vidéke intelligens közönsége. Főiskolai Igazgató-tanácsnak ritkán jut alkalma, hogy ily három egyén érdemeit örökíthesse meg jegyzőkönyvében s midőn ezt — az ünnepeltek érdemeinek őszinte méltánylása és elismerése mellett — örömmel teszi, e jegyzőkönyvet a lőtiszteletű egyházkerületi közgyűléshez is felterjeszti, óhajtván, hogy ünnepelteket az isteni gondviselés főiskolánk díszére s családjuk boldogítására sokáig éltesse. *

A felolvasott jegyzőkönyv olyan szépen s nemes lendületében is olyan igaz élethűséggel festi meg egyházkerületünk és főiskolánk e három oszlop-emberének szellemi képét s örökíti meg hervadhatatlan érdemeit, hogy közgyűlésünk méltóbban nem fejezhetné ki irántok a maga részéről sem háláját s szebb koszorút nem fonhatna homlokukra negyedszázados fáradhatatlanságukért, törhetetlen kötelességszeretetökért s főiskolánk javának és dicsőségének előbbvitelért, mint hogy e minden betűjében igaz és emelkedett apotheozist szóról szóra jegyzőkönyvébe iktatja, egyesítvén fohászát az igazgatótanács ama fohászával, hogy a főiskolánk felett annyi század óta őrökdő gondviselés közhasznú életöket, övéik boldogítására s a mi dicsekedésünkre, éveknél sokaságával, majdan a vénség szép koronájával jutalmazza és ékesítse meg.

40. Olvastatott a sárospataki ev. ref. főiskola igazgatótanácsa által 1898. szept. 8-án tartott ülés jegyzőkönyvének 6-ik pontja, melyben ajánlja, hogy a Horváth Mária-féle 300 frtos műgyetemi ösztöndíj Kalas Andor, II. é. műgyetemi hallgatónak adassék.

A főiskolai igazgató-tanács ajánlata folytán a megüresedett ösztöndíjas állásra Kalas Andor II. é. műegyetemi hallgató felvétetik.

41. A sárospataki főiskola igazgató-tanácsa ajánlólag terjeszti fel a sárospataki főiskola és félegyházi Papp János és neje Bogossy Eleonóra között kötött csereszerződést, mely szerint a sárospataki főiskola cserébe adja a pusztaperkedi 2. számú telekjegyzőkönyvben foglalt, a Papp János és neje tagjába ékelt és úttal nem biró 78. hr. sz. parcellát a Papp János és neje pusztaperkedi 77. sz. telekjegyzőkönyvben 95. és 105. hr. sz. a. jegyzett parcellákért.

A felterjesztett szerződés megerősítetik.

42. Olvastatott a sárospataki irodalmi kör kérvénye, melyben előterjeszti, hogy dr. Finkey Ferencz jogtanár „A magyar büntető eljárás tankönyvét“ megírta, művére előfizetést hirdetett. A munka megjenhetésének biztosítására kéri, hogy abban az esetben, ha a bevétel összege nem fedezné a számított szükséges kiadást, a magasabb értékű művek segélyezésére kilátásba helyezett 300 frt segély e munka kiadására előirányoztassék.

Egyházkerületi közgyűlés az irodalmi kör kérelmét megadja.

43. Olvastatott *Telegdy Bertalan* segédlelkésznek a főiskolai igazgató-tanács által ajánlólag felterjesztett folyamodványa, melyben tanulmányai folytatása végett segélyt kér.

Folyamodó részére a Hollandi-tárból 100 frt utalványoztatik.

44. Olvastatott a sárospataki ev. ref. főgimnázium igazgatójának jelentése, mely szerint a gimnáziumba az 1898/99 iskolai évben szeptember 17-ik napjáig 535 tanuló iratkozott be s ugyanazon főiskola akadémiai igazgatójának jelentése, mely szerint az akadémiába f. hó 16-ig 44 újonnan jött hallgató iratott be, kik közül 17 theologus, 27 joghallgató; a theologusok összes létszáma 49, a joghallgatóké 69. Ezen jelentéssel együtt bemutatja egyszersmind az 1898/99 évi első félévi tanrendet.

Tudomásul vétetik.

45. Olvastatott a miskolczi főgimnázium igazgatójának jelentése, mely szerint az új iskolai évet a tanintézet már az új iskolai épületben kezdte meg. A tanévre a rendes határidőig 411 tanuló iratta be magát és pedig vallásra nézve 145 református, 33 ág. ev., 68 róm. kath., 3. gör. kath., 162 izr. Magántanuló 10, köztük 3 leánytanuló. A gimnázium új épületének felavatása, mely folyó hó 25-ére volt kitűzve, a nemzeti gyász miatt bizonytalan időre elhalasztatott. Kónya Ferencz helyére a nagyméltóságú vallás- és közoktatásügyi miniszter Molnár József kis-újszállási ref. főgimn. tanárt nevezte ki, a német nyelvi tanszékre pedig Tóth Benő helyettes tanárt, matematikai és phisikai helyettes tanárrá Csorba György vizsgázó tanárjelöltet választotta az egyháztanács. A ref. vallás-tanári állást pedig az egyháztanács rendes tanári állássá tette, csupán lakbérrel és korpótlékkal nem láthatta még el ez idő szerint, mihelyt azonban a 15,000 frt segélyt egészen megkapják, ezen állást fizetés tekintetében is egészen egyenlővé teszik a rendes tanári állással.

A jelentés tudomásál vétetik, illetőleg jóváhagyatik.

46. Olvastatott miskolczi felsőbb leányiskolánk felügyelőbizottságának jelentése, a mely szerint az iskolai év szept. 8-án nyitott meg; beíratott összesen 186 rendes és 5 magántanuló növendék, — és pedig az I. osztályba: 42, — a II-ikba: 51, — a III-ikba: 60, — a IV-ikbe: 33 rendes; — az I. osztályba 1, — a II-ikba: 3, — a III-ikba 1 magántanuló. A növendékek közül: 96 ref., — 15 ág. ev., — 10 róm. kath. — és 65 izraelita. — Az ág. evangélikusok aránytalanul kisebb számát s az izraeliták létszámának ilyen megnövekedését az okozza, hogy míg az evangélikusok tiszai egyházkerületében a legujabb időben 4—5 felső leányiskola, illetőleg polgári iskola állított: az izraeliták ezeket, saját hitközségeikben nélkülözik s a vidékről tömegesen keresik fel intézetünket.

Az intézet összes növendékei közt teljesen tandíjmentes: 22, — féltandíjmentes: 5, — teljes tandíj fizető: 159. — Az internátusba felvétellett összesen: 48. Ezek közül ref. vallásu: 41. — ág. ev.: 4. — róm. kath.: 3. — Teljes ellátási díjt: 200 frtot fizet: 27; 150 frtot: 18; 75 frtot: 3.

Az intézet volt növendékei által az igazgató 25 éves tanári működésének örömmünnepeére tett 1000 frtos alapítványnak

8% kamatát, a felügyelő bizottság, az igazgató előterjesztésére, Kerekes Károly nemes bikki ev. ref. lelkész Anna nevű leánykája részére szavazta meg.

A felügyelő bizottság az 1898/99. évi költségvetést a következőkben terjeszti elő:

I. Az intézetre:

bevételül irányoztatik	8455	frt	—	kr.
kiadásul	8366	„	19	„
Fölösleg mutatkozik !	88	frt	81	kr.

II. Az internátusra:

bevétel	8325	frt	—	kr.
kiadás	8008	„	—	„
Fölösleg mutatkozik .	317	frt	—	kr.

Közgyűlésünk a felügyelő bizottság jelentését, amely az intézet fokozatos fejlődéséről tanúskodik, örömmel veszi tudomásul s egyszerű szíves elismerését fejezi ki azoknak a hálás tanítványoknak is, a kik volt tanáruk örömnepén, az intézet és annak nagyérdemű vezetője iránt való hálatartozásukat az említett 1000 frtos alapítvánnyal örökítették meg, amely mig egyrészt az alapítók fenkölt lelkületéről és nemes szívéről tesz bizonyosságot, más részről arra is hivatva lesz, hogy azzal, intézetünk, a női szívhez annyira illő jótékonysságot, az intézet növendékei közt jövőben fokozottabb mértékben gyakorolhassa.

47. A rimaszombati egyesült prot. főgimnázium igazgatója jelenti, hogy a vallás- és közoktatási miniszter az államsegély felemelése iránt tett felterjesztést jóváhagyta s a végleges szerződés a kormány és a fentartó testület között megkötött, melynek értelmében a tanintézet évi 16,000 frt államsegélyben részesül. A tanuló ifjúság egészségi állapotának figyelemmel kísérése, a tanulók lakásának ellenőrzése s az egészségügyi rendszeres előadás és a szegény tanulók díjtalan gyógykezelése céljából az intézetben — 200 frt tiszteletdíjjal —

iskolai orvosi állás rendszeresített s arra Dr. Szabó Károly választatott meg. A múlt évben súlyos veszteség érte az intézetet Dr. Szabó Sámuel igazgató-választmányi-tag elhunytával, ki éveken át díjtalanul gyógykezelt a beteg növendékeket, tanította az egészségtant s buzgó részt vett az iskola ügyeinek vezetésében. A tanári kar is elvesztette egyik kiváló tagját, Schönleitner Károly rajztanárt. Az így megüresedett hely még betöltetlen. Az 1898—99. iskolai évre beiratkozott 331 tanuló, kik közül ev. ref. 102, ág. ev. 96, róm. kath. 72, gör. kel. 1, izr. 60. Beterjeszti végül az iskola tanrendjét és a használt tankönyvek jegyzékét.

Egyházkerületi közgyűlés a jelentést jóváhagyólag tudomásul veszi, az intézet halottjainak emlékét pedig jegyzőkönyvében megörökíti.

48. Olvastatott a magyar protestáns superintendentiák meghatalmazottjai által bold. Bárány *Baldácsi* Antal alapítványa ügyében Budapesten 1898. június 9-én tartott közgyűlés jegyzőkönyve. A felolvasott jegyzőkönyv 5-ik pontja szerint:

az 1868. évi költségelőirányzatban bevételi többletként várható 55,347 frt 41 $\frac{1}{2}$ kr. következőleg osztatik fel:

a) tőkésítésre 2400 frt — kr.

b) az egyházkerületeknek külön-külön rendes osztalékképen 3000 frt, rendkívüli osztalékképen 500 frt

összesen 38500 frt — kr.

a fennmaradó 14047 frt 41 $\frac{1}{2}$ kr.,
pedig 1899-re átvitetik, mint pénztári maradvány.

Örvendetes tudomásul vétetik.

49. Szabolcsvármegye közigazgatási bizottsága folyó évi május 15-án tartott üléséből azon felhívást intézi egyházkerületi közgyűlésünkhöz, hogy a Balogh Tihamér-féle „Egészségtan“-t a kerület iskoláiba tankönyvvül fogadja el.

Kiadatott a tanügyi bizottságnak.

50. Olvastatott az egyházkerületi tanügyi bizottság jegyzőkönyve, a mint következik:

»A tiszáninneri ev. ref. egyházkerület tanügyi bizottsága
1898. szeptember 17 és 18-án tartott ülésének

jegyzőkönyve.

Jelen voltak: Nagy Pál és Meczner Béla elnök, Szinyei Gerzson, Bálint Dezső, Szabó József, Maklár Pap Miklós, Füzy János, Czinke István, Józsa Antal, Bartha János, Nagy Sándor, Bodolai István, Sturman György, Dicső Endre, Becske Bálint és Idrányi Ferencz előadó s jegyző.

1. Egyházi elnök a megjelent tagokat szívélyesen üdvözölvén,

a tanácskozást megnyitja.

2. Tárgyalás alá vétetvén az egyetemes konvent f. évi jegyzőkönyvének 38-ik pontja, melyben a beteg tanítók helyettesítésére nézve készített szabály javaslat terjesztetik elő. (Lásd főnebb a 8-ik pontban.)

Tanügyi bizottságunk ezen szabályzatot méltányosnak és igazságosnak találván, elfogadásra ajánlja.

3. Egyházi elnök jelenti, hogy az ismétlő iskolák tantervének elkészítésével Józsa Antal és Czinke István bizottsági tagokat bízta meg. A bizottság munkálata a holnapi napon tartandó ülésre terjesztetik be.

Tudomásúl vétetett.

4. Előadó beadja az iskolákról szerkesztett 10 évi kimutatását:

Tanügyi bizottságunk kéri a főtiszteletű egyházkerületet, hogy ezen kimutatásokat az egyházkerületi levéltárba helyeztetni méltóztassék.

Ezzel kapcsolatban kéri tanügyi bizottságunk a főtiszteletű egyházkerületet, hogy a tanügyre vonatkozó adatokat jegyzőkönyvében kinyomatni, vagy ha ezt célszerűnek nem látná, külön lenyomatban, vagy legalább minden 5 évben kinyomatni méltóztassék, hogy így egyházkerületünk minden egyháza tudomással bírjon a tanügyek állásáról.

5. A f. évi tanügyi állapot olvastatván fel, az abaúji egyházmegye tanügyi bizottságának elnöke az előadóhoz E. mintájú táblázatot nem küldött, e miatt az abaúji tanügyi állapotokról kimerítő jelentést nem adhat.

Figyelmeztetik az abaúji tanügyi elnök, hogy az E. mintájú táblázatot jövőre pontosan kitölteni és beadni elmulaszthatlan kötelességének ismerje.

6. Az Alsó-Borsodi E. mintában az adatok hiányosak, pl. iskolai alap pénzben nincs, földbirtok kevesebb, mint a múlt évben; a miskolci egyházban csak négy osztályú iskolák vannak.

Ebből az alkalomból kéri tanügyi bizottságunk a főtiszteletű egyházkerületet: mondja ki, hogy jövőre minden adat a lehető legnagyobb pontossággal és utánnézéssel jegyeztessék be. A miskolci egyház pedig felhívandó, hogy adjon felvilágosítást: miért vannak ott csak négy osztályú iskolák?

7. A f.-borsodi egyházmegye az E. mintájú táblázat mellett egy 24 kérdő pontból álló ívet is terjeszt be.

Ezen kérdő pontok helyesnek találtattak ugyan és elfogadás végett ajánlatnak is, azonban ennek kötelező használatát szükségesnek nem tartja tanügyi bizottságunk.

8. A f.-zempléni E. tabella hiányos.

Utasíttatni kéri tanügyi bizottságunk a felső-zempléni tanügyi bizottságot, hogy az E. táblába minden iskola nevét, a rovatok szerinti adatokkal és a rovatok összegének kitüntetésével készíttse el, kitüntetvén azt is, hogy hány 6, 5, 4 osztályú iskola van az egyházmegyében?

9. A tornai egyházmegye megújítja azon indítványát és kérését, hogy a Dezső Lajos féle 5—6 osztályú olvasókönyv külön választassék.

Ugyancsak a tornai egyházmegye azon felterjesztést teszi, hogy a Zsindely-féle Természettannak a gyermekek szellemi képességéhez leendő átalakítása kívánatos volna oly képen, hogy a beemlézésre szükségesek nyomattassanak ki, a többi rész pedig vezérkönyvbe jöjné.

Ugyancsak a tornai egyházmegye az Erkölcsstannak a gyermekek értelmi fejlettségéhez való átalakítását felette kívánatosnak tartja.

Mindezen felterjesztések tanügyi bizottságunk által pártolólág terjesztetnek a főtiszteletű egyházkerületre.

10. Tanügyi előadó indítványozza, hogy utasíttassanak az egyházmegyei tanügyi bizottságok, hogy következő kérdésekre teljes határozottsággal röviden és világosan feleljenek, bekövetelvén előbb a körlátogatóktól ezen feleleteket:

1. Hány ref. felekezeti iskola van az egyházmegyében? Ezek közül hány külön fi- és külön leány iskola? Pl. Van az egyházmegyében 60 iskola, ezek közül tisztán fi-iskola 2, tisztán leány-iskola 2. Továbbá hány állami, hány községi iskolában tanulnak a ref. gyermekek ott, a hol felekezeti iskola nincs?

2. Lélekszám. Azon egyházak lélekszáma is beszámítandó, a melyekben tanító-hiány vagy más ok miatt szünetel az iskola; és azok lélekszáma is, a hol állami vagy községi iskola van; és végre a fiók egyházak és szórványok lélekszáma is.

3. Iskolakötelesek és iskolába járók száma.

4. Ismétlő iskolakötelesek és ismétlő iskolát gyakorlók.

5. Hány 6, 5, 4, 3. osztályú iskola van?

6. Hány kitűnő, dicséretes, kielégítő, gyenge iskola van?

7. Hány rendes, hány kisegítő, hány lelkésztanító, hány segédlelkész tanító; hányban tanít szükségből ideiglenesen a lelkész és hány tanító hiányzik?

8. Hány okleveles és nem okleveles tanító van?

9. A tanítói lakok közül hány jó és rossz?

10. Tanterem hány törvényszerű és nem törvényszerű?

11. Felszerelés hányban kellő, hiányos, semmi?

12. Iskolai alap mennyi van pénzben, földben? Ha kevesebb lenne bejelentve, mint a múlt évi, puhatojják ki, miért kevesebb?

13. Testgyakorlat hány iskolában taníttatik eszközökkel és a nélkül?

14. Faiskola hány rendezett, hány nem rendezett?

15. A tanítók jövedelme mennyit teszen ki? Hány van a tanítók közt állami segélyes és mennyit tesz összesen az államsegély?

16. Más vallásúak hányan járnak a mi iskoláinkba, róm. és gör. kath., ág. ev. és zsidó? A ref. gyermekek hányan járnak más iskolába, még pedig középiskolába, állami iskolába, községi iskolába, más községben levő ref. iskolába és idegen iskolába, róm. és gör. kath., ág. ev. és zsidó iskolába?

Ezen kérdésekre, ha az E. mintában ezekre határozott feleletet adni nem lehetne, külön mellékleten adandó a felelet.

Irodalmi kör alelnöke jelenti, hogy az eddigi E. mintájú táblázatokból már csak kevés van raktáron, e tekintetben az új E. mintájú táblázat újra nyomtatása a főiskolai pénztárra nagy hátránnyal nem jár.

Tanügyi bizottságunk kéri a főtiszteletű egyházkerületet, bízza meg az irodalmi kört, hogy a fentebbi kérdések figyelembe vételével készítse egy új E. mintájú táblázatot; azt kinyomatván, az egyházmegyei körlátogatók és tanügyi bizottságok annak minden rovatai pontos kitöltésére utasíttassanak.

II. Irodalmi Kör alelnöke, Maklári P. Miklós beadja jelentését a sárospataki kiadású könyvek használatára nézve. Bár a régi állapotokhoz mérve nagy előhaladás észlelhető, de még most is vannak olyan egyházak, a melyek iskoláikban idegen tankönyveket használnak, pl. a f.-borsodi egyházmegye több községeiben, Tornában, A.-zemplénben, Ungban, A.-borsodban, Miskolczon a Palóczi utczai iskolában; — idegen tankönyveket használnak, vagy olyan szerzők nevei jegyeztettek be, a kik olyan tankönyvet nem szerkesztettek. Az esperes urak pedig az egyházkerületi utasítás ellenére ezen visszaélések megszüntetésére igen keveset tettek, a tankönyv összeírására szolgáló íveket végig sem nézik, csak beküldik Patakra. Hogy az esperesek végig néznék a tankönyvek összeírását, az csak Gömörben szokásos és legközelebb Abaújban történt. Jelenti továbbá irodalmi köri alelnök, hogy a Nyelvtan és Számтан az ívek tanúsága szerint sok helyen nincs használatban. Bár ezen tantárgy könyv nélkül is tanítható. Ezekre vonatkozólag az iskolalátogató urak tehetnének valami megjegyzést, mert hátha a könyv nélküli állapot a tanulás hátrányára esik,

vagy épen tanulás-hiányt jelez!? Mindezen bajokon az esperes urak buzgósága segíthetne.

Tanügyi bizottságunk ismét utasíttatni kéri az espereseket és egyházmegyei tanügyi bizottságokat, hogy a tankönyvek összeírására szolgáló íveket gondosan nézzék át és az egyházkerületi határozatnak nem engedelmeskedő tanítók ellen a szükséges lépéseket megtenni el ne mulasztják.

12. Felvetett azon kérdés, hogy a nyelvoktatás kézikönyvből vagy olvasókönyvből történjék-e?

Tanügyi bizottságunk felhívatni véleményezi az egyházmegyéek tanügyi bizottságait, hogy véleményüket e tekintetben jövő őszi gyűlésig beadni el ne mulasztják.

13. Az ismétlő iskolák tantervére vonatkozólag Józsa Antal bizottsági tag előterjeszti az általa készített tervezetet. Az irodalmi kör alelnöke jelenti, hogy az irodalmi kör is készített ilyen munkálatot, de némi hiányok miatt újabb átdolgozás végett visszaadott a megbízottaknak.

A Józsa Antal bizottsági tag által szerkesztett tervezet áttétetni véleményeztetik az irodalmi körhöz, hogy az ebben kifejtett elveket irodalmi kör figyelembe véve, megállapodásait s egész tervezetét a Sárospataki Lapokban közzé tenni sziveskedjék.

14. Nagy Sándor bizottsági tag ismét felkéri a tanügyi bizottságot, hogy a fali olvasó táblákra nézve határozott véleményt mondjon, s ha használhatóknak találja, használatára nézve intézkedjék, vagy ha nem szükséges, annak is kimondását kéri. Erre vonatkozólag Irodalmi Kör alelnöke elenti, hogy bár az Irodalmi Kör ezen falitáblákat jóknak, használhatóknak mondta ki, azonban ezeknek kinyomatása tetemes költségbe kerülne, s nincs kilátás rá, hogy oly mennyiségbe nyomtatva, mely a főiskola pénztárára hátránnyal ne járna, elkelésére számítani lehetne, azért a gazdasági választmány az erre szükséges költséget nem utalványozta.

Tanügyi bizottságunk felszólíttatni kéri az egyházmegyéek tanügyi bizottságait, hogy szükség-

gesnek és nélkülözhetlennek tartják-e ezen taneszközt az iskolákba, bármilyen áron megszerezve bevinni s köteleznék-e az egyes iskola fenntartók a fali olvasóablák beszerzésére. ?

15. Több tárgy nem lévén, egyházi elnök a tanácskozást — Isten áldásának a tagokra kívánása mellett, megköszönve a tagok ügybuzgó részvételét, — berekeszti.«

Közgyűlésünk e jegyzőkönyvet tudomásul veszi, a benne foglalt indítványokat határozati erőre emeli s kimondja, hogy

a) a folyó évi konvent jegyzőkönyvének 38-ik pontjában foglalt javaslatához, mely a beteg tanítók helyettesítéséről intézkedik, hozzájárul;

b) tanügyi bizottságának jegyzőkönyvét és kimutatásait ezután egész terjedelmében kinyomatja;

c) az elemi iskola V—VI. osztálya számára készült Dezső Lajos-féle olvasókönyvet jövőre ketté választja s külön adja ki az V-ik és külön a VI-ik osztály számára szóló részt; s ez intézkedés foganatosítására az Irodalmi Kört már most utasítja;

d) a tornai egyházmegyének a népiskolai „Erkölcsstanra“ s a Zsindely-féle „Természettanra“ vonatkozó indítványát, kellő figyelembe vétel végett az Irodalmi Körhöz teszi át;

e) az „E“ mintájú iskolai táblázat újrayomatását, a szükségesnek mutató új rovatokkal elrendeli;

f) az ismétlő iskolák részére készített bizottsági tantervet az Irodalmi Körhöz azzal a meghagyással teszi át, hogy azt nyomtatás útján tegye köztudomásúvá s a beérkezett észrevételek figyelembe vétele után véglegesen megállapítva, a jövő tavaszi egyházkerületi közgyűlés alkalmával tartandó rendkívüli tanügyi bizottsági ülés elé terjeszse be; végül

g) a fali olvasó táblák ügyét a napi rendről leveszi.

51. Ugyancsak a tanügyi bizottság bejelenti egyes egy-

házmegyéknek a miatt való panaszát, hogy a legtöbb iskola-fentartó egyházközség hiába folyamodott az 1893. XXVI. t.-cz. alapján a tanítók *ötödéves korpótlékja* czímen államsegélyért, mert a folyamodványok túlnyomó része elutasítólag érkezett vissza a minisztériumtól.

Egyházkerületi közgyűlésünk utasítja mindazon egyházakat, a melyek az államsegély engedélyezése iránt első ízben megkísérlett kérelmük visszautasításáról már eddig értesültek, vagy még ezután értesülni fognak, hogy ezt a kérelmet kellő alapossággal megindokolt folyamodványban még egyszer újítsák meg.

Az eddigelé nyilvánosságra jutott visszautasítások okául a leérkezett miniszteri rendeletek legtöbb esetben azt hangoztatják, hogy a folyamodványok nem voltak felszerelve mindazon okmányokkal, melyeket az 1894. évi 10,000. számú miniszteri utasítás megkövetel.

Az újonnan benyújtandó folyamodványok szerkesztésénél és felszerelésénél szigoruan ügyeljenek tehát a lelkészek, mint iskolaszéki elnökök arra, hogy a kérvényező egyház szegénysége és az egyháztagok újabb iskolai adózással való megterhelésének lehetetlensége nyilvánvalóan bebizonyíttassék, annak feltüntetésével, hogy a lakosság mennyi állami adót, és ezekhez mérten hány % községi és egyház-iskolai adót fizet már eddig is. A tanítóról pedig okmányokkal igazoltassék, hogy képesítő oklevele van, vagy ennek hiányában már az 1868. XXXVIII. t.-cz. életbeléptetése előtt működött valamely iskolánál, mely esetben oklevelesnek tekintendő. Némely esetben az államilag érvényes képezdei oklevél helyett az egyházmegyék küldöttsége előtt szerzett képesítő bizonyítványt is elfogadta a minisztérium, ha kivált a tanító tagja az országos tanítói nyugdíjintézetnek.

Csatolandó a folyamodványhoz külön az egyház, külön az iskola évi költségvetése. A hol a költségvetés fölösleggel zárul, rá kell mutatni, hogy ez csak átmeneti, vagy hogy oly csekély,

hogy abból az ötször ismétlődő korpótlékot kiszolgáltatni nem lehet.

Csatolandó a tanító oklevele, díjlevele és összes szolgálati bizonyítványa eredetiben vagy a lelkész által hitelesíthető másolatban. Ügyelni kell arra, hogy a szolgálati időben megszakítás ne mutakozzék.

Csatolandó az egyház szegénységét igazoló községi előljárósági bizonyítvány, mely szolgabírói megerősítő záradékkal látandó el. Az iskolába járó gyermekek számáról a községi előljáróság által hitelesített bizonyítvány csatolandó.

Ha az iskolafentartó egyházközség a tanító *rendes* fizetésének kiegészítése címén már államsegélyt kapott, ez a körülmény a folyamodványban nyomatékosan megemlítendő, az államsegélyt engedélyező miniszteri rendelet keltére és számára való hivatkozással.

Az ekként szerkesztett és felszerelt folyamodványok a lehető legsürgősebben az *egyházmegyék espereseihez* küldendők be.

Az esperesek pedig felhívatnak, hogy a folyamodványokat gondosan nézzék át s azokat a melyek kellően vannak felszerelve, minden más közvetítő hivatalok mellőzésével egyenesen az illetékes *vármegyei közigazgatási bizottsághoz* terjesszék be s ha megtörténnék, hogy az újból folyamodó egyházak közül egyiknek vagy másiknak kérvénye ismételten visszautasítottatnék, mindezen visszautasított kérvényeket, az elutasított végzés másolatával együtt, haladéktalanul tegyék át püspöki hivatalunkhoz, hogy azok még az április hóban tartandó egyetemes konvent elé beterjeszthetők legyenek.

Azon iskolafentartó egyházak melyeknek tanítói, megszakítás nélkül való öt évi szolgálati időt még nem tudnak kimutatni, korpótlékot nem tartoznak kiszolgáltatni, tehát ennek fedezésére államsegélyért se folyamodhatnak. Ennek szüksége akkor fog beállani, mikor a szolgálati évek száma a törvény kívánalmainak megfelelő lesz.

Az egyházmegyék esperesei utasítatnak, hogy mindazon egyházak névsorát, melyek korpótlék czímén államsegélyt kaptak, vagy a melyeknek e czímen való államsegély iránti kérelme visszautasított s végül a melyek saját erejükből fedezik a korpótlékokat, jövő tavaszi közgyűlésünkre multhatatlanúl jelentsék be.

52. Olvastattak a tőkesegélyért beadott kérvények, melyek értelmében

a) a felsőzempléni egyházmegyéből a *hardicsai* egyház, már másodízben tűz által szenvedett nagy kárvallására és nemzetiségi vidéken fekvő helyzetére való tekintettel, 2200 frt tőkesegélyre *első helyen* ajánltatik.

b) A felső-borsodi egyházmegyéből a *vadnai egyház* kérvényét a tavaszi közgyűlés 24. sz. határozata értelmében kellően felszerelve, újlag beterjeszti. Építkezésből származott adósságai törlesztésére egyházkerületi közgyűlésünk 1500 frt segélyre *első helyen* ajánlja.

c) Ugyanabból az egyházmegyéből a bábonyi és sajóvamosi egyházak kérvényei azon meghagyással tétetnek vissza az illető egyházakhoz, hogy a felszereléshez megkívántató okmányokat újból csatolva, kérvényöket jövő őszi közgyűlésünkre terjeszszék be.

53. Tárgyalás alá vétettek az országos közalaphól segedelmet kérő egyházak és lelkészek folyamodványai.

I. Kértek az egyházak és pedig:

1. Az abaúji egyházmegyéből	21	egyház	7616	frtot
2. Az a. borsodi	›	1	›	400
3. Az a.-zempléni	›	14	›	6050
4. A f.-zempléni	›	20	›	5542
5. A f.-borsodi	›	1	›	300
6. A gömöri	›	4	›	1400
7. A tornai	›	4	›	1450
8. Az ungi	›	8	›	4169

Összesen: 73 egyház 26912 frtot.

II. Kérték a lelkészek és pedig:

1. Az abauji egyházmegyéből	11	lelkész	2010	frtot
2. Az a.-borsodi	»	1	»	200
3. Az a.-zempléni	»	15	»	3700
4. A f.-zempléni	»	13	»	2450
5. A f.-borsodi	»	4	»	750
6. A gömöri	»	5	»	1130
7. A tornai	»	1	»	200
8. Az ungi	»	6	»	907

Összesen: 56 lelkész 11347 frtot.

III. Ajánlottak az egyházmegyék által:

a) Egyházak:

1. Az abauji egyházmegyéből	21	egyház	4887	frtra
2. Az a.-borsodi	»	1	»	300
3. Az a.-zempléni	»	12	»	2900
4. A f.-zempléni	»	17	»	2700
5. A f.-borsodi	»	1	»	300
6. A gömöri	»	4	»	700
7. A tornai	»	4	»	900
8. Az ungi	»	7	»	1660

Összesen: 57 egyház 13347 frtra.

b) Lelkészek:

1. Az abauji egyházmegyéből	11	lelkész	1550	frtra
2. Az a. borsodi	»	1	»	100
3. Az a.-zempléni	»	14	»	1900
4. A f.-zempléni	»	12	»	1200
5. A f.-borsodi	»	4	»	750
6. A gömöri	»	5	»	730
7. A tornai	»	1	»	100
8. Az ungi	»	6	»	907

Összesen: 54 lelkész 7237 frtra.

Egyházkerületi közgyűlésünk a beadott folyamodványokra egyenkint a következőket határozta:

A) Az abauji egyházmegyéből.

1. *Abaujvár.* A közel multban sokat építkezett. Rozzant temploma helyrehozatalára ajánlatik 200 frtra.

2. *Buzita*. Csekély népességű, adósságba keveredett egyház. Ajánltatik 150 frtra.

3. *G.-Bogdány*. Tűz által sokat károsult, és sokat építkezett egyház. Adósságtörlesztésre ajánltatik 100 frtra.

4. *Gibárt*. Zsindelyezésre a konvent segélyt nem adván, nem ajánltatik.

5. *Hutka*. Nemzetiségi vidéken fekvő, csekély népességű egyház. Ajánltatik adósságai törlesztésére 100 frtra.

6. *Kemencze*. Szintén más nemzetiség közzé ékelt, eladósodott kis egyház. Ajánltatik 100 frtra.

7. *Kajata*. A közel multban sokat építkezett, mostoha viszonyok közt élő egyház. Ajánltatik 200 frtra.

8. *Kázmárk*. Temploma halaszthatatlan kijavítására ajánltatik 150 frtra.

9. *Alsó-Láncz*. Kicsiny és szegény gyülekezet. Adósságtörlesztésre ajánltatik 100 frtra.

10. *Felső-Láncz*. Ugyancsak kicsiny és szegény gyülekezet. Szintén adósságtörlesztésre ajánltatik 100 frtra.

11. *Alsó-Méra*. szegény és sokat építkező egyház. Adósságtörlesztésre ajánltatik 100 frtra.

12. *Felső-Méra*. Iskolatető-javításra kér. Nem ajánlható.

13. *Novaj*. Temploma halaszthatatlan kijavítására ajánltatik 200 frtra.

14. *Nádasd*. Mint nagyon szegény egyház, adósságai törlesztésére ajánltatik 100 frtra.

15. *Radvány*. Tűzkárosult, szegény és kicsiny egyház. Lelkészlak-építésre ajánltatik 150 frtra.

16. *Szala*. Közsükségekre kér. Ilyen címen nem ajánlható.

17. *Pető-Szinye*. Lakhatatlanná vált lelkészháza kijavítására melegen ajánltatik 200 frtra.

18. *Tornyos-Németi*. Templom s paplaképítésből származott adósságai törlesztésére ajánltatik 100 frtra.

19. *H.-Zsádány*. Templomtető javításra kér. Ilyen címen nem ajánlható.

20. *Vilmány*. Sokat építkezett, tűzkárt vallott gyülekezet. Adóssága törlesztésére ajánltatik 100 frtra.

21. *Vily*. Használhatatlan tanterme és lakhatatlan tanítói lakása felépítésére ajánltatik 100 frtra.

B) *Az alsó-borsodi egyházmegyéből.*

1. *Nemes-Bikk.* Az egyházközség hívei elemi csapások következtében rendkívül sok kárt szenvedtek. Adósságtörlesztésre ajánltatik 300 frtra.

C) *Az alsó-zempléni egyházmegyéből.*

1. *B.-Keresztúr.* Szegény, aláhanyatlott, elnéptelenedett egyház, templomjavításból származott adóssága törlesztésére ajánltatik 100 frtra.

2. *Monok.* Rendkívül szegény, hatalmas róm. kath. felekezetű egyház mellett tengődő kis gyülekezet. Adósságtörlesztésre ajánltatik 100 frtra.

3. *Alsóbereczki.* Nehezebb helyzetben levő egyházak rovasára nem ajánlható.

4. *Kis-Géres.* Templom- és iskolaépítés céljára, mint igyekvő egyház, ajánltatik 100 frtra.

5. *K.-Helmecz.* Járási székhelyen fekvő s majd minden évben tűzvész által látogatott egyházközség. Adóssága törlesztésére ajánltatik 100 frtra.

6. *Mád.* Bár már több ízben részesült segedelemben, mint törekvő s adóssággal terhelt egyház, ajánltatik 100 frtra.

7. *Tokaj.* Toronyépítésre kérvén segílyt, nem ajánlható.

8. *Vajdácaska.* Sokszor elhamvadt, eladósodott egyház; ajánltatik 100 frtra.

9. *E.-Horváti.* Ez idő szerint nem ajánltatik.

10. *Tállya.* Rekonstruált szőlői már is tisztességes jövedelmet biztosítván, nem ajánlható.

11. *Vis.* Földig égett fatemploma helyett teljesen újat kénytelen építeni s e célra már évek óta gyűjti filléreit. Melegen ajánltatik 100 frtra.

12. *Szomotor.* Szegény, adóssággal küzdő, jobb sorsra érdemes kis gyülekezet; ajánltatik 100 frtra.

13. *N.-Rozvány.* Templomát nagy költséggel csak nem rég újította meg. Most ismét lelkészlakot kénytelen építeni. Ajánltatik 100 frtra.

14. *K.-Rozvány.* Csekély népességű és jövedelmű leányegyház. Temploma kijavítására ajánltatik 100 frtra.

D) *A felső-zempléni egyházmegyéből.*

1. *Garany.* Szegény és csekély számú tagokból álló leányegyház, építkezésből származó adóssága törlesztésére ajánltatik 150 frtra.

2. *Csernahó*. Hatóságilag bezárt iskolája felépítésére ajánltatik 100 frtra.

3. *Hardicsa*. Összes egyházi épületei leégtek, ajánltatik 100 frtra.

4. *Homonna*. A közalap, mint missiói egyházat, jelentékeny állandó segélyben részesíti. Mint ilyen nem ajánlható.

5. *Kassu*. Elnéptelenedett, elszegényedett egyház. Templom- és paplak-javításból eredt adóssága törlesztésére ajánltatik 100 frtra.

6. *K. Azar*. Szlávok közzé ékelt, kisdud gyülekezet. Lelekészlak kijavításra ajánltatik 100 frtra.

7. *K. Bári*. Csekély népességű, terméketlen határu egyházközség. Templomépítésből származott adóssága törlesztésére ajánltatik 100 frtra.

8. *K. Toronya*. Templom- és iskola-javításból származott tetemes adóssága törlesztésére ajánltatik 100 frtra.

9. *Kiszte*. Idegen nemzetiségek közt élő, csekély népességű leányegyház. Temploma kijavítására ajánltatik 50 frtra.

10. *Kolbása*. Egyházmegyéje sem ajánlja.

11. *Ladmócz*. Iskolaépítésből származott adóssága törlesztésére ajánltatik 100 frtra.

12. *Legenye*. Bár több ízben nyert már segélyt, a hívek szegénységére való tekintettel ajánltatik 100 frtra.

13. *Lasztomér*. Szláv ajku s végponton eső őrállomás. Templomjavításra ajánltatik 100 frtra.

14. *M. Izsép*. Építkezésből származott adósságai törlesztésére kér segélyt. Tőke segélyt nyervén, nem ajánlható.

15. *Málca*. Egyházmegyéje sem ajánlja.

16. *Miglécz*. A sok szükségben levő egyházakra való tekintettel jelenleg nem ajánlható.

17. *Szalók*. Más nemzetiségűek közzé ékelt szegény s csekély népességű leányegyház. Ajánltatik 100 frtra.

18. *Szólóske*. Szőlői elpusztulása folytán nagy kárt szenvedett kis egyház. Ajánltatik 100 frtra.

19. *M. Jesztreb*. Csekély népességű, kevés jövedelmű egyház. Iskolaépítésre ajánltatik 100 frtra.

20. *Mihályi*. Hatóságilag bezárt temploma újbólépítésére ajánltatik 150 frtra.

E) *A felső-borsodi egyházmegyéből.*

1. *Kápolna*. Építkezésből származott adósságai törlesztésére, mint igyekvő egyház, ajánltatik 300 frtra.

F) *A gömöri egyházmegyéből.*

1. *Kálosa.* Szegény, kicsiny s eladósodott egyház. Ajánlatatit 200 frtra.
2. *Kövecses.* Jóigyekezetű, jóformán zsellérekből álló csekély népességű egyház. Iskolaépítésre ajánlatit 200 frtra.
3. *Zsór.* Csekély népességű. elemi csapásokkal látogatott leányegyház. Ajánlatit 200 frtra.
4. *Visnyó.* Nehéz viszonyok közt élő, csekély népességű leányegyház. Adósságai törlesztésére ajánlatit 100 frtra.

G) *A tornai egyházmegyéből.*

1. *Szólós-Ardó.* Templomjavításra s iskolaépítésre ajánlatit 100 frtra.
2. *Jabloncza.* Építkezésből származott adósságai törlesztésére ajánlatit 100 frtra.
3. *Lucska.* Rozzant iskolája kijavítására ajánlatit 100 frtra.
4. *Varbócz.* Temploma és iskolája kijavítására, mint kicsiny és szegény egyház, ajánlatit 100 frtra.

H) *Az ungi egyházmegyéből.*

1. *Iske.* Egyházmegyéje sem ajánlja.
2. *Pinkócz.* Ez idő szerint nem ajánlatit.
3. *Nyarád.* Paplak fedésre kér. Nem ajánlható.
4. *Gálocs.* Szegény sorsú, csekély népességű egyház. Adósságai törlesztésére ajánlatit 50 frtra.
5. *N.-Szelmencz.* Idegen felekezetek közzé ékelt szegény egyház. Adósságai törlesztésére ajánlatit 100 frtra.
6. *Jenke.* Szláv ajku, igyekvő egyház. Templomépítésre, mely czélból maga is nagy áldozatot hozott, ajánlatit 200 frtra.
7. *Lucska.* Ez úttal nem ajánlatit.
8. *Szürthe.* Templom javításra, mely czélra a hívek magok is negyedfélezer forinton felül áldoztak, ajánlatit 100 frtra.

A lelkészek által benyújtott folyamodások a következőképen bíraltattak el:

I. *Az abauji egyházmegyéből.*

1. Boytár Sámuel péderi lelkész, csekély jövedelmére s adósságaira való tekintetből, ajánlatit 100 frtra.

2. Fazekas Ferencz, csányi lelkész, sok csapás érte s elbetegedett, ajánltatik 100 frtra.

3. Frenczel Bertalan, abauj-vajkőczyi lelkész, népes családja, sok adóssága miatt ajánltatik 100 frtra.

4. Höresik Lajos, vilmányi lelkész, mostoha esztendő látogatta meg, ajánltatik 50 frtra.

5. Karla Gábor, radványi lelkész, tüzkára folytán ajánltatik 100 frtra.

6. Kiss Gyula, telkibányai lelkész, elég kedvező helyzetben levén, nem ajánltatik.

7. Kőrösy József, vilyi lelkész, csekély fizetésű, népes családú, ajánltatik 100 frtra.

8. Sütő Kálmán, nádasdi lelkész, nehéz családi viszonyaira való tekintettel, ajánltatik 100 frtra.

9. Szabó Kálmán, h.-szurdoki lelkész, jég verés által sok kárt szenvedett, ajánltatik 50 frtra.

10. Szuhai Sándor, csobádi lelkész, csekély jövedelmű, megaggott pásztor, ajánltatik 100 frtra.

11. Ujj János, korláti lelkész, gyakran betegeskedik, gyermeket neveltet, ajánltatik 50 frtra.

II. Az a.-borsodi egyházmegyéből.

1. Somodi János, heőbábai lelkész. Tetemes adósságaira való tekintettel, ajánltatik 100 frtra.

III. Az a.-zempléni egyházmegyéből.

1. Bartha József vísi lelkész, kezdő ifjú ember, nem ajánlható.

2. Beszterczey Béla bereczkii lelkész, szenvedett kárára való tekintettel ajánltatik 50 frtra.

3. Erdélyi József n.-kövesdi lelkész, buzgósága, sokáig betegeskedő nejeére tett költségei folytán ajánltatik 50 frtra.

4. Farkas Lajos vajdácskai lelkész, tűz által nagy kárt szenvedett, ajánltatik 100 frtra.

5. Hazai Béla perbenyiki lelkész, államsegélyért is folyamodván, itt nem ajánltatik.

6. Hézsér Emil tállyai lelkész, nehezebb helyzetben levők mellett nem ajánlható.

7. Hubai József b.-kereszturi lelkész, nagy szegénységgel küzd, ajánltatik 100 frtra.

8. Kenyeressy Károly berzói lelkész, ezúttal nem ajánltatik.

9. Kun Miklós monoki lelkész, mint kettős hivatal terhét hordozó, népes családú s igen szerény jövedelmű, ajánltatik 100 frtra.

10. Nagy Károly szomatori lelkész, adóssággal terhelt ember, ajánltatik 100 frtra.

11. Réthy Pál golopi lelkész, egyik leggyöngébb egyházban szolgálván, ajánltatik 100 frtra.

12. Sallay Sándor erdő-horvátii lelkész fiugyermekeket taníttat s nagy szegénységgel küzködik, ajánltatik 50 frtra.

13. Sohajda János király-helmecezi lelkész ezuttal nem ajánltatik.

14. Semsei József zombori h. lelkész, mint csekély jövedelmű, ajánltatik 50 frtra.

15. Zitás Bertalan pthrügyi lelkész, elég jó egyházban szolgálván, a sok segélyre szorult mellett nem ajánlható.

IV. A felső-borsodi egyházmegyéből.

1. Rozgonyi László nyekézseni lelkész, csekély jövedelmére való tekintettel ajánltatik 100 frtra.

2. Beregszászi Ferencz meszezi lelkész, mint adóssággal terhelt ajánltatik 50 frtra.

3. Bodnár Béla r.-szendi lelkész, most lépven hivatalba, nem ajánltatik.

4. Kőrössy István alacsikai lelkész, mint szerény jövedelmű, ajánltatik 100 frtra.

V. A felső-zempléni egyházmegyéből.

1. Hutka József bánóczi lelkész, tekintettel a közügyek szolgálatára ajánltatik 50 frtra.

2. Gyarmathy Soma b.-ujlaki lelkész, nehéz anyagi viszonyok közt levén, ajánltatik 100 frtra.

3. Stefán Mihály csernahói lelkész, gyermekeket neveltet gyarló fizetéséből, ajánltatik 50 frtra.

4. Hajzer Endre hardicsai lelkész, tűzkár vallott ember, ajánltatik 100 frtra.

5. Sztankovics Lajos bárri lelkész, nagy szegénységgel küzd, ajánltatik 50 frtra.

6. Soltész Gyula, kis-ráskai lelkész, sok elemi csapás által sujtott betegeskedő ember, ajánltatik 50 frtra.

7. Kádár János legenyei lelkész, családtalan nem ajánltatik.

8. Soltész Károly morvai tanító, mint ilyen, nem ajánlható.

9. Babarék Dániel n-ráskai lelkész, szegény és nagy családú, ajánltatik 50 frtra.

10. Persenszki János n.-toronyai lelkesz, régi, elaggott szolga, ajánltatik 50 frtra.

11. Szegő Benő zempléni lelkész, nagy családú, csekély jövedelmű, ajánltatik 100 frtra.

12. Erdélyi Sándor m-jesztrebi lelkész, sok kárt szenvedett, családjában állandó a betegeskedés, jövedelme is igen csekély, ajánltatik 100 frtra.

13. Ujlaky János tusai h. lelkész, nehéz helyzetére való tekintettel ajánltatik 50 frtra.

VI. A gömöri egyházmegyéből.

1. Kiss Károly runyai lelkész, csekély jövedelmű, sok elemi csapás érte, ajánltatik 100 frtra.

2. Nagy Béla szkárosi lelkész, népes családja s tetemes adóssága folytán ajánltatik 100 frtra.

3. Szük Gyula uzapanyiti lelkész, árviz kárait való tekintettel, ajánltatik 100 frtra.

4. Sághy Sándor bejei lelkész, kevés jövedelemből népes családot tart fenn, ajánltatik 100 frtra.

5. Vattay László rimaszécsi lelkész, tűzkárára s különben is csekély jövedelmére és közszolgálataira való tekintettel, ajánltatik 100 frtra.

VII. A tornai egyházmegyéből.

1. Péter József szőlősdárdói lelkész, betegeskedésére, nagy családjára és nehéz anyagi helyzetére való tekintetből ajánltatik 100 frtra.

VIII. Az ungi egyházmegyéből.

1. Pazar István iskei lelkész, csekély jövedelmű, elaggott ember, ajánltatik 50 frtra.

2. Id. Szakal István szeretvai lelkész, mint csekély fizetésű és árvizkár által sujtott, ajánltatik 50 frtra.

3. Kozma József n.-szelmenczi lelkész, sok kára és betegeskedése alapján ajánltatik 50 frtra.

4. Köröskényi István beési lelkész, ezúttal nem ajánltatik.

5. Kiss László bátfai lelkész, kevés fizetésére és sok kárait való tekintettel, ajánltatik 50 frtra.

6. Morvay József k.-ráti lelkész, rendkívül magas életkorú, nagy családú, gyenge jövedelmű, ajánlatik 100 frtra.

54. Olvastattak a *rendkívüli államsegélyért* folyamodó lelkészek kérvényei, a melyek szerint:

I. Kértek az egyes lelkészek:

1. Az abauji egyházmegyéből	38 lelkész	8525 frtot.
2. Az a.-borsodi »	11 »	2600 »
3. A f.-borsodi »	10 »	2300 »
4. Az a.-zempléni »	29 »	6460 »
5. A f.-zempléni »	26 »	5370 »
6. A gömöri »	31 »	4232 »
7. Az ungi »	16 »	2900 »
8. A tornai »	12 »	2318 »

Összesen : 163 lelkész 34,705 frtot.

II. Ajánltattak az egyházmegyék által:

1. Az abauji egyházmegyéből	38 lelkész	5460 frtra.
2. Az a.-borsodi »	11 »	1700 »
3. A f.-borsodi »	10 »	2200 »
4. Az a.-zempléni »	29 »	4450 »
5. A f.-zempléni »	26 »	4600 »
6. A gömöri »	21 »	3050 »
7. Az ungi »	16 »	2900 »
8. A tornai »	11 »	2100 »

Összesen : 162 lelkész 26,460 frtra.

III. Ajánltatnak az egyházkerület által:

1. Az abauji egyházmegyéből	38 lelkész	5090 frtra
2. Az a.-borsodi »	11 »	1700 »
3. A f.-borsodi »	10 »	2000 »
4. Az a.-zempléni »	27 »	3900 »
5. A f.-zempléni »	26 »	3120 »
6. A gömöri »	19 »	2800 »
7. Az ungi »	16 »	2900 »
8. A tornai »	11 »	1950 »

Összesen : 158 lelkész 13,460 frtra.

Az egyes kérvények a következő elbírálásban részesültek :

I. *Az abauji egyházmegyéből.*

1. BacsKay Sándor nyíri lelkész, súlyos betegségből származott adósságára, csekély fizetésére való tekintettel ajánltatik 120 frtra.

2. Biró János szesztai lelkész, szenvedett káaira való tekintettel ajánltatik 120 frtra.

3. Borbély József, szászfai lelkész, csekély fizetésű, felesége öt évig feküdt betegen, ajánltatik 120 frtra.

4. Boytár Sámuel péderi lelkész, adósságai törlesztésére ajánltatik 120 frtra.

5. Eröss Lajos szemerei lelkész, gyenge egyházban szolgál, ajánltatik 120 frtra.

6. Fazekas Ferencz csányi lelkész, elbetegesedett, ajánltatik 120 frtra.

7. Frenczel Bertalan a.-vajkóczyi lelkész, nagy családú, önhibaja nélkül eladósodott, ajánltatik 140 frtra.

8. Fürjész Jenő petőszinyei lelkész, nagyon csekély jövedelmű, ajánltatik 120 frtra.

9. Harsányi Bertalan fulókercsi lelkész, csekély jövedelmére való tekintettel, ajánltatik 100 frtra.

10. Idrányi Barna n.-szalánczi lelkész, károkat szenvedett, ajánltatik 140 frtra.

11. Idrányi Ferencz h.-büdi lelkész, fizetése csekélyisége okán ajánltatik 140 frtra.

12. Jakab János szalai lelkész, csekély fizetésű, nagy családú, ajánltatik 140 frtra.

13. Kádár János csécsi lelkész, fizetése rendkívül csekély, ajánltatik 120 frtra.

14. Kállay Miklós bereti lelkész, gyermekeket neveltetett, sokat betegeskedett, ajánltatik 140 frtra.

15. Karla Gábor, radványi lelkész, nagyon csekély jövedelmű, tűzkárt szenvedett, ajánltatik 140 frtra.

16. ifj. Kiss Lajos g.-bogdányi lelkész, csekély fizetésére való tekintettel ajánltatik 140 frtra.

17. Bernáth József bárczai lelkész, szegénységére való tekintettel, ajánltatik 120 frtra.

18. Kopré Lajos h. zsadányi lelkész, előregedett, csekély jövedelmű ember, ajánltatik 120 frtra.

19. Kovács Béla szepsi lelkész, négy gyermeket neveltet, sok kárt szenvedett, ajánltatik 150 frtra.

20. Kovács István a.-baktai lelkész, terméketlen földeire való tekintettel ajánltatik 120 frtra.

21. Kőrössy József vilyi lelkész, nagyon csekély jövedelmű, ajánltatik 160 frtra.

22. Kiss József hejczei lelkész, csekély fizetése, huza-mos betegsége s abból származó eladósodása folytán ajánltatik 160 frtra.

23. Molnár Pál kajatai lelkész, sok kárt szenvedett, gyermekeket neveltet, ajánltatik 140 frtra.

24. Nemes Gyula gönczruszkai lelkész, sok adóssága, kevés jövedelme, ajánltatik 160 frtra.

25. Oláh Péter bőödi lelkésznek minden termése megégett, ajánltatik 160 frtra.

26. Pajkos Endre beszteri lelkész, csekély jövedelmű, ajánltatik 100 frtra.

27. Papp József tomori lelkész, csekély jövedelme, nehéz gazdálkodási viszonyai folytán ajánltatik 120 frtra.

28. Sárkány József f.-czéczei lelkész, hosszas betegeskedésére való tekintetből ajánltatik 100 frtra.

29. Sárkány Sámuel szentistvánbaksai lelkész, fizetésének csekélysége okáért ajánltatik 100 frtra.

30. Id. Szilva István rásonyi lelkész, népes családú, csekély fizetésű, ajánltatik 200 frtra.

31. Sütő Kálmán nádasdi lelkész, csekély jövedelméből anyját és nővérét 3 kis gyermekével együtt segíti, ajánltatik 100 frtra.

32. Szaniszló Pál f.-novaji lelkész, nagyon csekély jövedelmű, adóssággal terhelt, ajánltatik 180 frtra.

33. Szobonya István györkei lelkész, csekély jövedelme okából, ajánltatik 120 frtra.

34. Tatár Mihály csenyétei lelkész, 72 éves öreg ember, nyomorúságos fizetésen tengődik, ajánltatik 160 frtra.

35. Tóbiás Gyula f.-lánczi lelkész, fizetése hallatlan csekély, ajánltatik 100 frtra.

36. Ujj János korláti lelkész, sokat betegeskedik, gyermekeket neveltet, ajánltatik 150 frtra.

37. Ujj József kázmárki lelkész, csekély fizetésű, ajánltatik 150 frtra.

38. Baskay János pamlényi lelkész, elerőtlenedett beteg ember, ajánltatik 160 frtra.

II. *Az alsó-borsodi egyházmegyéből.*

1. Béki János lőrinczfalvi lelkész, kezdő, vagyontalan ember, ajánltatik 150 frtra.

2. Bódogh Tamás emődi lelkész, mint jégkárosult, ajánltatik 150 frtra.

3. Bársony György heő-szalontai lelkész, csekély fizetésű, szintén jégkárosult, ajánltatik 100 frtra.

4. Császár Béla oszlári lelkész, földjei majdnem kivétel nélkül árviz területen esvén, ajánltatik 100 frtra.

5. Kazai Sándor maklári lelkész, csekély jövedelem mellett sok kárt szenvedett, ajánltatik 200 frtra.

6. Kerekes Károly n.-bikki lelkész, kevés jövedelem mellett négy gyermeket neveltet középiskolákban, ajánltatik 200 frtra.

7. Kodi Benő ládházi lelkész, csekély fizetésű, sok kárt vallott ember ajánltatik 150 frtra.

8. Kovács Károly egri lelkész, városi helyzetéhez mérten csekély jövedelmű, ajánltatik 150 frtra.

9. Kovács Mihály hevesi lelkész, csekély fizetése, sok adója, terméketlen földjei, ajánltatik 150 frtra.

10. Somodi János heőbábai lelkésznek sok adóssága, kis fizetése van, ajánltatik 100 frtra.

11. Tokaji Nagy Lajos f. ábrányi lelkész, nagy család mellett felettébb csekély jövedelemmel rendelkező, ajánltatik 200 frtra.

III. *Az alsó-zempléni egyházmegyéből.*

1. Bartha József visi lelkész, kedvező anyagi helyzetére való tekintetből nem ajánltatik.

2. Berzeviczy Endre báji lelkész, eladósodott, ajánltatik 100 frtra.

3. Beszterczey Béla bereczkii lelkész, alacsony fizetése folytán ajánltatik 100 frtra.

4. Czike Ferencz t.-ladányi lelkész nagy családdal, ajánltatik 100 frtra.

5. Erdélyi József m.-kövesdi lelkész, a családjában előfordult betegségekre s csekély fizetésére való tekintettel, ajánltatik 150 frtra.

6. Farkas Lajos vajdácskai lelkész, mint tűzkárosult, ajánltatik 200 frtra.

7. Hazai Béla perbenyiki lelkész, erős katolikus helyen csekély fizetés mellett működik, ajánltatik 100 frtra.

8. Horváth János tokaji lelkész, fizetése a minimumot felül haladván, államsegélyre nem ajánlható.

9. Hubai József b.-keresztúri lelkész, nehéz anyagi viszonyok között él, ajánltatik 100 frtra.

10. Kenyeresi Károly berzéki lelkész, egyik leggyengébb gyülekezetben szolgálván, ajánltatik 100 frtra.

11. Keresztúri József semjéni lelkész, csekély fizetésére s közszolgálatára való tekintettel ajánltatik 200 frtra.

12. Kolozsvári István tocsvai lelkész, rendkívüli nehéz helyzetében ajánltatik 200 frtra.

13. Kónya József kaki lelkész, csekély jövedelmű, ajánltatik 100 frtra.

14. Kovács János v.-ujfalui előregedett lelkész, ajánltatik 200 frtra.

15. Kun Miklós monoki lelkész, népes családjára, elenyésző csekély jövedelmére, kettős hivatalára való tekintettel ajánltatik 200 frtra.

16. Máté Gyula karcsai lelkész, sok csapás által látogatva, ajánltatik 100 frtra.

17. Nagy Károly szomotori lelkész, mint igen szegény, ajánltatik 150 frtra.

18. Nagy Károly l.-bényei lelkész, elaggott pásztor csekély fizetéssel, ajánltatik 200 frtra.

19. Lábos István b.-halászi lelkész, tüzkárosult, ajánltatik 100 frtra.

20. Órás Kálmán ondi lelkész, szorult helyzetben lévén, ajánltatik 100 frtra.

21. Pálóczy József mádi lelkész, jövedelmének tetemes részétől a szőlők megsemmisülése folytán elesvén, ajánltatik 200 frtra

22. Réthy Pál golopi lelkész, nagy családdal, kevés fizetéssel, ajánltatik 200 frtra.

23. Szánthó István b.-olaszi lelkész, mint jégkárosult is, ajánltatik 150 frtra.

24. Sallai Sándor e.-horváti lelkész, nagy családdal rendkívül nehéz viszonyok között él, ajánltatik 200 frtra.

25. Szőlősy József erdőbényei lelkész, szőlői elpusztulása folytán sok kárt szenvedett s díjlevélileg kitüntetett jövedelme is bizonytalan, ajánltatik 100 frtra.

26. Sohajda János k.-helmeczi lelkész, járási központon csekély jövedelemből él, ajánltatik 200 frtra.

27. Semsei József zombori h. lelkész, csekély jövedelmű, ajánltatik 150 frtra.

28. Zitás Bertalan pthrügyi lelkész, sok egyházi építkezés és mostoha évek mellett adósságba merülvén, ajánltatik 100 frtra.

29. Verebélyi József bacskai lelkész, mint sokat betegeskedő, ajánltatik 100 frtra.

IV. A felsőborsodi egyházmegyéből.

1. Antal György rudóbányai lelkész, csekély jövedelmű, tehetetlen öreg ember, ajánltatik 200 frtra.

2. Nagy Sándor szakácsii lelkész, a családjában előfordult betegségekre, anyagi káraitra való tekintettel, ajánltatik 200 frtra.

3. Farkas József hegymegi lelkész. nagy családdal, kevés fizetéssel, sok kárvallással, ajánltatik 200 frtra.

4. Demeter János martonyii lelkész, beteges volta s gyermekei neveltetése okáért ajánltatik 200 frtra.

5. Beregszászi Ferencz meszesi lelkész, igen csekély jövedelmű, ajánltatik 200 frtra.

6. Svingor József vadnai lelkész, népes családdal, kevés jövedelemmel, ajánltatik 200 frtra.

7. Kerekes János f.-barczikai lelkész, csekély jövedelmű, ajánltatik 200 frtra.

8. Leskó László berentei lelkész, elaggott pásztor, silány fizetéssel, ajánltatik 200 frtra.

9. Bárdos István kondói lelkész, népes családjára, hosszas betegségére való tekintettel ajánltatik 200 frtra.

10. Palcsó Károly damaki lelkész, sok kárára, csekély jövedelmére való tekintettel ajánltatik 200 frtra.

V. A felsőzempléni egyházmegyéből.

1. Horkay Bertalan abarai lelkész, elemi csapásai'ra és csekély jövedelmére való tekintettel, ajánltatik 120 frtra.

2. Hutka József bánócezi lelkész, tetemes károkat szenvedett, ajánltatik 120 frtra.

3. Gyarmathy Soma b.-ujlaki lelkész, nagy családú, adósságokkal terhelt, ajánltatik 120 frtra.

4. Stéfán Mihály csernahói lelkész, nagy családú, csekély jövedelmű, ajánltatik 120 frtra.
5. Tudja Mihály deregyői lelkész, állását ez évben foglalva el, csak fele fizetést húzott, ajánltatik 120 frtra.
6. Kozma Antal gercselyi lelkész, kárainak pótlására, ajánltatik 120 frtra.
7. Hajzer Endre hardicsai lelkész, szegénységére, sok adósságára való tekintettel ajánltatik 120 frtra.
8. Réz László homonnai lelkész, városon él, aránylag elégtelen jövedelemből, ajánltatik 120 frtra.
9. Dudás Lajos kazsui lelkész, folyton betegeskedő agg ember, ajánltatik 120 frtra.
10. Péter Mihály kisazari lelkész, csekély fizetése miatt ajánltatik 120 frtra.
11. Sztankovics Lajos kisbárii lelkész, tíz tagból álló családot tart fen kevés jövedelemből, ajánltatik 120 frtra.
12. Soltész Gyula kistráskai lelkész, hosszas betegségből eredt eladósodása folytán, ajánltatik 120 frtra.
13. Szombathi Antal kolbásai lelkész, terméketlen földekekkel és gondokkal küzd, ajánltatik 120 frtra.
14. Újj István ladmoczyi lelkész, kevés jövedelemből nagy családot tart fenn, ajánltatik 120 frtra.
15. Molnár István lasztóczyi lelkész, 51 éve hivataloskodik, öregsége miatt káplánt kénytelen tartani, ajánltatik 120 forintra.
16. Virág József lasztóméri lelkész, sok teendőire, csapásos éveire való tekintettel ajánltatik 120 frtra.
17. Kádár János legényei lelkész, földjei hitványok, ajánltatik 120 frtra.
18. Erdélyi András m.-izségi lelkész, többféle kárait való tekintettel ajánltatik 120 frtra.
19. Kiss Tamás málczai lelkészt éveken át elemi csapások látogatták, ajánltatik 120 frtra.
20. Boika Bertalan miglészi lelkész, hívei megégyvén, a lelkészi fizetést csak hiányosan teljesíthetik, ajánltatik 120 frtra.
21. Babarék Dániel n.-ráskai lelkész, nagy családú, kevés fizetésű, ajánltatik 120 frtra.
22. Persenszky János n. toronyai lelkész, régi szolga, kevés fizetésen, ajánltatik 120 frtra.
23. Kozma Gedeon szőlőskei lelkész, csekély jövedelme okáért ajánltatik 120 frtra.

24. Szeghő Benő zempléni lelkész, nagy családú, sok kárt vallott ember, ajánltatik 120 frtra.

25. Ujlaky János tusai h.-lelkész, csak fele fizetést huz, ajánltatik 120 frtra.

26. Erdélyi Sándor jesztrebi lelkész, sok szerencsétlenség által sujtott szegény ember, ajánltatik 120 frtra.

VI. *A gömöri egyházmegyéből.*

1. Baksay Dániel aggteleki lelkész, kevés jövedelem mellett folyvást nagy buzgósággal szolgál, ajánltatik 150 frtra.

2. Bartók János g.-kisfaludi lelkész, öreg és adós, ajánltatik 150 frtra.

3. Czinyóri Barna sajó-keszii lelkész, gyermekeket neveltet, ajánltatik 100 frtra.

4. Dusza János giczei lelkész, előkelő egyházba választván meg, nem ajánlható.

5. Keresztúry Károly szuhafői lelkész, szegénységgel küzd, ajánltatik 150 frtra.

6. Kis Károly runyai lelkész, népes családú, sok kárt vallott ember, ajánltatik 150 frtra.

7. Kupai Dénes vályi lelkész, sok betegség s halálozás fordulván elő családjában, ajánltatik 150 frtra.

8. Magyar István beretkei lelkész, nagyon csekély fizetésű, ajánltatik 150 frtra.

9. Mártha Ferencz zubogyi lelkész, sok adóssága, nagy családja, ajánltatik 150 frtra.

10. Nagy Béla g.-szkárosi lelkész, csekély fizetésű, nagy családú, ajánltatik 150 frtra,

11. Osváth Dániel ragályi lelkész, népes családdal, tetemes adóssággal; ajánltatik 150 frtra.

12. Pósa Lajos radnóti lelkész, csekély fizetésére való tekintettel ajánltatik 150 frtra.

13. Réthy Andor kálósi lelkész, elemi csapások és szegénysége miatt ajánltatik 150 frtra.

14. Sághy Sándor bejei lelkész, csekély jövedelemmel, nagy családdal; ajánltatik 150 frtra.

15. Seres József mártonfalvi lelkész, csekély jövedelemmel, tanuló gyermekekkel, ajánltatik 150 frtra.

16. Simon István harmaci lelkész, gyermekeket taníttat, ajánltatik 150 frtra.

17. Szabados László imolai lelkész, népe fogyóban s így jövedelme is apadóban, ajánltatik 150 frtra.

18. Szkárosi Gusztáv horkai lelkész, elég kedvező helyzetben lévén, nem ajánlható.

19. Szűk Gyula uzapanyiti lelkész, sok kárt vallott földjeiben, ajánltatik 150 frtra.

20. Varga Antal bátkai lelkész, csekély fizetéssel, ajánltatik 150 frtra.

21. Vattay László tűzkárosult r.-szécsi lelkész, ajánltatik 150 frtra.

VII. *Az ungi egyházmegyéből.*

1. Maksa József kaposi lelkész, jég- és marhavész által sok kárt szenvedett, ajánltatik 200 frtra.

2. Kecskeméti Lajos nyarádi lelkész, csekély jövedelmeire, gyermeke betegségére való tekintettel, ajánltatik 200 frtra.

3. Homoky Antal k.-gejőczi lelkész, adóssággal, betegséggel látogatott, ajánltatik 100 frtra.

4. Német Péter csomonyai lelkész, rossz termésére, sertései s egyéb jószágai elhullására való tekintettel ajánltatik 200 frtra.

5. Szaploneczay Bénéjám n.-gejőczi lelkész, öreg és kárvallott ember, ajánltatik 100 frtra.

6. Id. Szakal István n.-szeretvai lelkész, csekély fizetéssel, sok adóssággal, ajánltatik 150 frtra.

7. Móré Elek pinkőczi lelkész, adóssággal kezdvén pályafutását, ajánltatik 150 frtra.

8. Ifj. Szakal István lucskai lelkész, rossz termésére, a családjában előforduló betegeskedésre való tekintettel, ajánltatik 150 frtra.

9. Pataki Pál tarnóczyi lelkész, szép készütség mellett egyik leggyöngébb egyházban hivataloskodik; ajánltatik 200 frtra.

10. Tóth József palágyi lelkészt, hosszas betegsége folytán rengeteg adósság nyomja; ajánltatik 150 frtra.

11. Nagy Sándor k. dobronyi lelkész, feleségének 9 év óta tartó betegségére és sok kárára való tekintettel ajánltatik 200 frtra.

12. Kiss László bátfai lelkész, nagy családdal, kevés fizetéssel, ajánltatik 200 frtra.

13. Pazar István iskei lelkész, nagy szegénységgel küzd, ajánltatik 200 frtra.

14. Morvai József k.-ráti lelkésznek sok kára, kevés jövedelme; ajánltatik 200 frtra.

15. Gecse Géza gálócsi lelkész, el van adósodva; ajánltatik 200 frtra.

16. Móré Gábor jenkei lelkész, sok kárt vallott; ajánltatik 200 frtra.

VIII. *A tornai egyházmegyéből.*

1. Arдай Janka Dániel zsarnói lelkész, csekély jövedelméből gyermekeket neveltet; ajánltatik 200 frtra.

2. Ambrús János b.-vendégi lelkész, csekély fizetéssel, ajánltatik 200 frtra.

3. Fodor György perkupai lelkészt, elemi csapások látogatták, ajánltatik 100 frtra.

4. Jakab János b.-lenkei lelkészt egyházmegyéje sem ajánlja.

5. Ifj. Kaposi György égerszögi lelkész, családjában betegeskedések fordulván elő, ajánltatik 150 frtra.

6. Id. Kaposi György jablonczai lelkész, tehetetlen beteg, ajánltatik 250 frtra.

7. Lükő Béla görgői lelkész, csekély fizetésére, hosszas szolgálatára való tekintettel, ajánltatik 200 frtra.

8. Nagy Barna szín-petrii lelkész, elemi csapások folytán sok kárt vallott, ajánltatik 100 frtra.

9. Péter József szőlős ardói lelkész, nagy családdal és nagy szegénységgel küzdök, ajánltatik 200 frtra.

10. Ragályi Géza szádellői lelkész, népes családjára s közszolgálatára való tekintettel, ajánltatik 200 frtra.

11. Simon Andor barkai lelkész, nyomoruságos fizetésből 3 gimnázista fiút neveltet, ajánltatik 200 frtra.

12. Tóth Kálmán komjátii lelkész, csekély fizetése folytán ajánltatik 150 frtra.

Mindezen kérvények, a rájuk vonatkozó kerületi határozattal együtt, a konvent legközelebbi ülése elé terjesztetnek.

55. A missióügyi bizottság beterjeszti az 1897-ik év szept. 1-től az 1898-ik év aug. 31-ig terjedő missiói évről szóló jelentését, melynek kapcsán közgyűlésünk elhatározza:

a) hogy jövőre a missiói bizottság jelentése egész terjedelmében jegyzőkönyvbe iktattatik;

b) a missiói lelkészek a napló-vezetés és láttamoztatás kötelezettsége alól nem hogy fel-

mentetnének, sőt inkább annak pontos teljesítésére ujjolag is szigorúan utasíttatnak;

c) az ungi egyházmegyének köteletségévé tétetik, hogy a területén fekvő lucskai és jenkei tótnyelvű missiói körben a magyar nyelvnek állami törvény által is kötelezett oktatására az eddiginél nagyobb szigorúsággal ügyeljen fel s igyekezzék annyi sikert elérni, hogy a növendékek, legalább a felsőbb osztályokban, magyar nyelven részesíttessenek vallásoktatásban;

d) a lucskai lelkésznek azon kérelme, hogy a lelkészi fizetések állami kiegészítésénél az országos közalaptól missiói segély czímen nyert összeg a missiói lelkészek fizetésébe ne számítassék be, nem teljesíthető;

e) végül, a missiói körök jelentései az országos missiói bizottsághoz terjesztetnek fel.

56. Tapasztaltatván, hogy némely missiói lelkész közvetlenül a saját egyházmegyéje közgyűléséhez terjeszti be évi jelentését, s hogy e dologban úgy a lelkészek, mint a jöggört illetőleg magok az egyházmegyék is részben tájékozatlanok:

Egyházkerületünk felújítja az 1887. évi őszi közgyűlés 12. sz. jegyzőkönyvi pontjában foglalt idevonatkozó utasítását, melynek 5-ik pontja szerint „ellenőrző hatóságok: első sorban az esperesi hivatal, melynek közigazgatási területéhez tartozik valamely missiói kör; másodsor az egyházkerületi általános missiói bizottság, illetőleg az egyházkerület, a melyhez terjeszti azután a bizottság a maga, az egész ügyet felölelő jelentését. A mi az itt kiemelt ellenőrzési szempontból, mint elvből következik, az részleteiben abban áll, hogy minden missionarius lelkész köteles *minden hónapban egyszer jelentést tenni az illető esperesi hivatalnál* eljárása eredményéről, *évenként pedig egyszer az őszi egyházkerületi közgyűlés alkalmából*, egy kimerítő előterjesztést nyújtani be az egyházkerületi missiói bizottság, illetőleg annak elnöksége elé.“

Önként értendőik, hogy egyes egyházmegyéknek a canonica visitáció útján gyakorolt s

törvényben gyökerező ellenőrzési joga a missiói körökkel szemben is sértetlenül megmarad, sőt annak gyakorlása a missiói ügy fejlődése és életrevalósága érdekében nagyon kívánatos is.

57. Olvastatott a sárosi missiói kör tagjainak folyamodványa, melyben egy, a kör központján — Eperjesen — tervbe vett ev. ref. templom építési engedélyeért; továbbá azon 4200 frtnak, mely a konvent által adatni szokott 500 frtból megtakarított, e célra való átengedéseért; az ország területére segélygyűjtési engedelem kieszközléseért s végül a konvent részéről is külön építési segedelem adományozásáért kérelmeznek.

Folyamodványukban alaposan és meggyőzően kifejtik az Eperjesen emelendő ev. ref. templom mielőbbi felépítésének szükségét és nagy fontosságát: ugyanezért kérelmeket egyházkerületünk a legmelegebb ajánlással terjeszti egyetemes konventünk elé.

58. Az alsóborsodi egyházmegye f. é. szept. 1-én Miskolczon tartott őszi közgyűléséből azon indítványt terjeszti az egyházkerületi közgyűlés elé, hogy addig is, míg az egyházi adózás reformja megtörténik, »mondassék ki azon elv, hogy oly helyeken, ahol az egyházi hivatalnokok termény és szolgálmány-fizetésének pénzre való átváltoztatása minden erőszakolás nélkül keresztül vihető, oda kell törekedni, hogy ez a pénzre változtatás lehetőleg birtok-aránylagosan az egyházi törvények 246. és 247. §-nak szellemében történjék.«

Miután az indítványban foglalt kérdés, az egyházi adózás nagy kérdésével áll a legszorosabb összefüggésben s miután ezen kérdés rendezése épen a legközelebbi zsinat egyik főtárgyát fogja képezni s az egyházi adózás jelenlegi rendszere, mely egyházi törvényeinken nyugszik, egyházkerületi intézkedéssel meg nem változtatható: ennél fogva az indítványt oly értelemben, mint az a.-borsodi egyházmegye kívánta, egyházkerületi közgyűlésünk nem teheti magáévá, hanem az egyetemes konventhez terjeszti fel az egyházi adózás reformálása iránt megindított munkálatoknál való szives figyelembe vétel végett.

59. Ugyanaz az egyházmegye 1898 szeptember első napján, Miskolczon tartott közgyűléséből, az *egri egyház* lelkészének panasza alapján, mint vallássérelmi ügyet jelenti be a következő esetet: Az egri róm. kath. főgimnázium igazgatója tudatta Kovács Károly egri ev. ref. lelkésszel, mint vallás-tanárral is, hogy Kertay Gusztáv, Radler Antal, Radler Károly I-ső és ifj. Farkas József II. gimn. osztályba járó ev. ref. vál-lású tanulók — szülőik által kiállított közjegyzői okirat alapján — a róm. kath. vallásban fognak neveltetni s az 1897—98. tanévben már tényleg a róm. kath. hitoktató által osztályoztattak a vallásból. Minthogy törvényeink ilyen el-járást nem engednek meg, kéri, hogy ez az ügy a vallás- és közoktatási minisztériumhoz terjesztessék fel orvoslás végett.

Közgyűlésünk felhívja Kovács Károly egri lelkészt, hogy a jelzett állítólagos közjegyzői ok-mány létezését — ha másként talán lehetetlen — legalább a nevezett gimnáziumi igazgató hiva-talos levelével, egyházkerületünk elnöksége előtt mielőbb igazolja s kimondja egyszersmind, hogy a feltüntetett esetet, a maga részéről is vallássérelem-nek és törvénysértésnek tekinti s azt, mint illet egyetemes konventünkhöz terjeszti fel, megbíz-ván püspökünket, hogy az egri lelkész útján be-szerzett igazolványt e jegyzőkönyvi ponthoz csa-tozni szíveskedjék.

60. A felső-borsodi egyházmegye beterjesztett jegyző-könyvében, hivatkozva azon körülményre, hogy protestáns híveink a vasárnapot, különösen a nyári és aratási időszak-ban, nem ünneplik meg s nem tartják olyan tiszteletben, amint annak szentsége megkívánja, hanem a helyett, mint egyéb napokon, minden munkát teljesítenek, — a polgári hatóságok pedig, míg a szent István napi tilalom áthágóit a legnagyobb szigorúsággal büntetik, a vasárnap megrontói ellen ismételt felhívásra sem tesznek semmit: kéri a kerületet, hogy a szük-séges megtorló intézkedések megtétele végett az illetékes ha-tóságot megkeresni méltóztassék.

Miután egyházkerületünk a vasárnap meg-ünneplése tárgyában a felsőbb polgári hatósá-gokat megfelelő intézkedés tétele végett már két ízben kereste meg, de eredménytelenül: — köz-gyűlésünk az újabb felterjesztést ezuttal mellőzi,

hanem a helyett felhívja az egyes lelkészeket, hogy minden olyan esetben, amikor a hívek részéről a vasárnap megrontását tapasztalják, a megbotrántoztatók ellen az illetékes kir. járás-bíróságok előtt ők maguk tegyenek panasz-jelentéseket.

61. Ugyanaz az egyházmegye pártolólag terjeszti fel tanügyi bizottságának a következő indítványát:

»Minthogy az iskolákból és életből merített tapasztalat azt bizonyítja, hogy a gyermeki szív- és kedély-képzés ma napság, sok helyen, az értelem előnyére alább hanyatlott és a prózában előadott erkölcsnemesítő történeteknek muló hatásuk van, a kedély- és szív-képzés pedig legalább is ér annyit, mint az értelem fejlesztés, — indítványozza: az eddig használatban lévő tanterv keretébe az úgy nevezett „*Arany ABC.*“ átdolgozott szövege illesztessék be, hogy gyermekeink magyarázat és előmondás által tanulják meg a versbe szedett erkölcsi igazságokat.«

Beadott indítvány, véleményezés és javaslattétel végett, az egyházkerületi tanügyi bizottságnak adatik ki.

62. Az alsó-zempléni egyházmegye szükségét látván annak, hogy az egyházi törvények 248. §-ának kiegészítéséül oly felvilágosító magyarázat, illetőleg szabályrendelet alkottassék, mely a rendkívüli egyházi adók kivetési jogát és kötelezettségét minden kétséget kizárólag körülírja: egyházkerületünk útján, zsinati előkészítés végett, a következő indítványt kívánja felterjeszteni az egyetemes konventre:

«Miután a zsinati törvény 248. §-a a rendkívüli egyházi adók kivetésére vonatkozólag kellő világossággal intézkedik ugyan, de a törvény világos intenczióját mégis könnyen félremagyarázhatja az, ki az azokban kifejtett kötelezettség terhe alól magát kivonni akarja; mondja ki a nagytt. egyházmegyei közgyűlés határozatilag, hogy a rendkívüli egyházi adók kivetéseit tárgyzó egyházi törvények vonatkozó szakaszait illető magyarázat vagy döntvény megalkotása iránt megkeresi a főt. egyházkerületi közgyűlést s határozatra hívja fel:

1-ször arra, hogy a rendkívüli és több esztendei befizetésre elosztott egyházi adó csak azokat terheli-e, kik a

kivetés idejében az illető egyházközség tagjai? . . . vagy pedig mindazok megrohátók, kik a rendkívüli adó befizetési kötelezettségének időtartama alatt beköltöznek, vagy birtok vásárlás esetleg örökösödés útján egyházi illetékeséget nyernek?

2-szor ha a rendkívüli egyházi adó kivetése daczára is a szükségelt építkezések vagy beruházások érdekében az egyházközség kénytelen adósságot felvenni; ezen adósság részbeni törlesztése végett megrohátók-e rendkívüli egyházi adóval azok, kik a korábban eszközölt rendkívüli egyházi adók befizetési kötelezettségének határidő tartamán túl lesznek az egyháznak adófizető tagjaivá? és ha igen: milyen kulcs szerint s milyen arányban? . . .

Közgyűlésünk maga is érezvén e tárgy fontosságát, az egyházi adózás ezen vitás kérdésének a bekövetkezendő zsinat tárgysorozatába való felvételét szükségesnek tartja s az alsó-zempléni egyházmegye indítványát egész terjedelmében az egyetemes konventre terjeszti fel.

63. Olvastatott az alsó-zempléni egyházmegye f. évi aug. 30-án tartott közgyűlésének jegyzőkönyvi pontja, melyben az egyházmegye egyházainak nagy száma s az esperes munkakörének szaporodása miatt azt kéri, hogy az esperes mindig és állandóan káplántartási joggal ruháztassék fel.

Tekintettel a kérelem indokaira, az teljesítetik s az alsó-zempléni egyházmegyében a mindeki esperes káplántartásra felhatalmaztatik.

64. Az abauji egyházmegye f. évi aug. 30-án tartott közgyűléséből pártolólág terjeszti fel a vizsolyi egyház azon kérelmét, hogy történelmi nevezetességű ódon temploma, mely roskadozásnak indúlt, a műemlékek országos bizottságának figyelmébe ajánltassék.

Egyházkerületi közgyűlés a legmelegebben ajánlja a vizsolyi egyház kérelmét a műemlékek országos bizottságának figyelmébe és hathatós pártfogásába.

65. A dunamelléki ev. ref. egyházkerület-, a bányai- és a tiszai ág. ev. egyházkerület püspökei a tavaszi egyházkerü-

leti gyűlésekről felvett jegyzőkönyveket 12—12 példányban megküldték püspöki hivatalunknak.

Egyházkerületi közgyűlés a küldeményekért hálás köszönetét nyilvánítja s azoknak egy-egy példányát az egyházkerületi levéltárba elhelyeztetni határozza.

66. Az egyes egyházmegyékből, a következő lelkészi és tanítói változások jelentettek be:

a) Az abauji egyházmegyében: Janka Károly sátoralja-ujhelyi segédlelkész a kovács-vágási egyházba, — Görgei János abaujvári segédlelkész a nagyidai egyházba lelkészekké, — a pálházi egyházba Tóth Lajos szalai, — a szesza-komáromi egyházba Tarjáni Béla buzitai, — a nagyidai egyházba Tóth Kálmán laki tanító, — a fonyi egyházba Farkas István, — a gömöri egyházba Makkai Zoltán tanítókká választatván, megerősítettek.

b) Az alsó-borsodi egyházmegyében: Czecz András átányi segédlelkész rendes lelkésznek Zsérczre, — Szabó Dezső tanító Szirmára, — Igó Lajos tanító Gesztre, — Fövenyessy Béla tanító Tisza-Valkra, — Vida Lajos tanító Nemes Bikkre, — Mohacsek Gyula tanító Maklárra; továbbá: Ferenczy Ilona tanítónő Igriczibe, — Korsós Jolán tanítónő Böcsre, — Domokos Sarolta tanítónő Heő-Papiba beerősítettek.

c) A felső-borsodi egyházmegyében: Csiki Zoltán és Simon Gyula segédlelkészek bekebeleztetvén, az előbbi Varbóra, az utóbbi Bánhorvára rendeltetett segédlelkésznek.

Mindezen változások és bekebelezések az illetékes egyházmegyék által jóváhagyatván, tudomásul vétetnek.

67. Az egyes egyházmegyék, tisztviselőik választásáról, a következő jelentéseket terjesztik be:

a) Az alsó-borsodi egyházmegye: Gulyás Benő csátii lelkészt papi tanácsbíróvá, — Sturmán György világi tanácsbíró az egyházmegyei tanügyi bizottság világi elnökévé, — Fogarassy Jenő ároktői tanítót az egyházkerületi tanügyi bizottságba tanítói tagul;

b) a felső-zempléni egyházmegye: Mándi Istvánt világi tanácsbíróvá,

c) a tornai egyházmegye: Tóth Kálmán komjátii lelkészt papi főjegyzővé,

d) az ungi egyházmegye: Köröskényi Ferdinándot világi tanácsbíróvá, — Szilágyi Sándort világi főjegyzővé, — Kovács Dánielt világi aljegyzővé választotta meg.

E választások tudomásul vétetnek.

68. Jóváhagyás és megerősítés végett felterjeszti:

a) az abauji egyházmegye: a hejzei lelkészi díjlevelet 4, — a kiskinizsiti és kovácsvágásiti 3—3. — az alsóvadászi és szalai tanítói díjlevelet 3—3, a pálházit 2 példányban;

b) az alsó-borsodi egyházmegye a geszti tanítói díjlevelet 3 példányban;

c) a felső-borsodi egyházmegye a sajószentpéteri III-ik tanítói állás díjlevelét, az abodi tanítói díjlevelet s az ottani tanító személyi pótlékáról és mint előkönyörgőnek a katechetai szolgálatokért járó díjazásáról kiállított jegyzőkönyveket 3—3 példányban;

d) a felső-zempléni egyházmegye a kisbárii lelkészi díjlevelet 3 példányban;

e) a tornai egyházmegye a jósvafői lelkészi díjlevelet 3 példányban;

f) az ungi egyházmegye a reviscsei lelkészi, a kisgejőczyi és p.-helmecezi tanítói díjleveleket 3—3 példányban.

A felterjesztett díjlevelek jóváhagyatnak s megerősítési záradékkal ellátatnak s egy-egy példányuk az egyházkerületi és egyházmegyei levéltárakba helyeztetik el, egy példányuk pedig az illetékes egyházaknak küldetik le.

69. Az alsó-borsodi ev. ref. egyházmegye Miskolczon f. é. szept. 1-ső napján tartott közgyűléséből pártolólág terjeszti fel az *egri* ev. ref. egyház azon kérelmét, hogy egyházkerületünk által a nevezett egyház tanítója részére adott 50 frt évi segély a volt tanítónak, bár az iskola államosított, továbbra is megadassék az ev. ref. gyermekek vallási és énektanításának teljesítéseért.

Egyházkerületünk az 50 frt évi segélyt, a vallás- és énektanítás kötelezettsége mellett, továbbra is megadja.

70. A felső-borsodi egyházmegye őszi közgyűlése kéri az egyházkerületet, hogy az *abodi* leányegyház részére az egyetemes konvent által évenként megadott 150 frt segélyt kiesz-

közölni szíveskedjék, mert okleveles tanítójukat, ki egyszersmind a katekhetai teendőket is végzi, csak ezen segélyből képesek fizetni.

Egyházkerületi közgyűlés az abodi leány-egyházat az egyetemes konvent szíves figyelmébe és pártfogásába ajánlja.

71. A f.-zempléni ev. ref. egyházmegye f. é. augusztus 25-én Gercselyben tartott közgyűlésének 36. számú határozatával megerősítés végett pártolólág terjeszti fel az *abarai* ev. ref. egyház által az abarai 254. számú telekjegyzőkönyben 74 helyrajzi szám alatt foglalt ingatlanra vonatkozólag kötött adás-vevési szerződést, mely szerint az abarai egyház a nevezett ingatlant iskola-telkűl 450 frtért megvette.

A felterjesztett szerződés megerősítettik.

72. Ugyanazon egyházmegye ugyanazon közgyűlésének 42. számú határozatával megerősítés végett pártolólág terjeszti fel a *kis-ráskai* ev. ref. egyház által a kis-ráskai 114. számú telekjegyzőkönyvben 27. hlyr. és 21. ö. i. szám alatt foglalt ház és beltelekre vonatkozólag kötött adás-vevési szerződést, mely szerint a kis-ráskai egyház a nevezett ingatlant 480 frtért megvette.

A felterjesztett szerződés megerősítettik.

73. Az a.-zempléni ev. ref. egyházmegye f. é. augusztus 30—31-én tartott közgyűléséből megerősítés végett pártolólág terjeszti fel az *erdőbényei* egyház által az erdőbényei 228. sz. tjkben 1782. hlyr. szám alatt foglalt parlag-szőlő eladására vonatkozólag kötött szerződést azon feltétel alatt, hogy a 200 frt vételár a lelkész hasznélvezetéhez tartozó pincszeri szőlő felújítására használtassék, a szőlő termésének tiszta jövedelme pedig felerészben az egyház közpénztárába fizetessék mindaddig, míg a 200 frt teljesen vissza nem térített.

A felterjesztett szerződés ezen feltételek alatt megerősítettik.

74. Az alsó-borsodi ev. ref. egyházmegye f. é. szept. hó 1-ső napján Miskolczon tartott közgyűléséből megerősítés végett pártolólág terjeszti fel a *kis-győri* ev. ref. egyháznak tervezett adás-vevési ügyletét, mely szerint a nevezett egyház eladja

régi iskolai épületét, iskolai épületnek pedig a Kis Józsefné Szathmáry Katalin-féle házat veszi meg 800 frtéért.

A kis-győri egyház tervezett eladása és vétele elvileg megerősítették és püspök úr felhatalmaztatik, hogy a bemutatandó szerződésekre a megerősítési záradékot rávezesse.

75. A felső-zempléni egyházmegye f. évi augusztus 25-én Gercselybon tartott közgyűlésének 49. határozatával pártolólárg terjeszti fel a *miglészi* egyháznak orgona felállítására segélyt kérő folyamodványát.

Egyházházkerületi közgyűlésünk segélyt a jelzett célra nem adhat; ha azonban egyháznak kölcsönre volna szüksége, utasítja, hogy kérelmét az egyházházkerületi pénzügyi választmányhoz nyújtsa be.

76. Ugyanaz az egyházmegye bejelenti, hogy a *kisazari* egyháznak engedélyt adott arra, hogy azon Mocsáry-féle 126 frt értékű régi lelkészi hagyomány, amely még 1868-ban lelkészi belhely vásárlására fordított, a kisazari lelkész díjleveléből és az egyház ingó és ingatlan vagyonáról szóló leltárból, töröltessék.

Közgyűlés az egyházmegye határozatát jóváhagyja és elrendeli, hogy a törlési engedély megadásáról szóló határozat a kisazari lelkész díjlevelére, amely kerületünkre fel nem terjesztett, esperes által rávezettessék.

77. Ugyanaz az egyházmegye közgyűlése arra kéri az egyházházkerületet, hogy az *Elek Sándor*, volt tusai lelkészen jogtalanúl behajtott ártériadó visszaütalása iránt, melyre nézve már a múlt 1897 évi őszi egyházházkerületi közgyűlés 110. sz. jkvi pontjával a nagymélt. pénzügyminiszter úrhoz felterjesztést tett, de arra mindedig válasz nem érkezett, újabb felterjesztés intéztessék a pénzügyminiszter úrhoz.

Egyházházkerületi közgyűlés felkéri a nmélt. pénzügyminiszteriumot, hogy a nevezett lelkész ügyében beadott felterjesztésünket érdemlegesen elintézni kegyeskedjék.

78. Olvastatott Novák Lajos sárospataki theológiai tanár s főiskolai lelkész indítványa az 1897. évi őszi egyházkerületi közgyűlés 98. számú jegyzőkönyvébe foglalt határozatának megváltoztatása, — s a főiskolai szenior és theológia segéd-tanár bekebeleztetése tárgyában.

Beadott indítvány, véleményezés végett, a főiskolai igazgató-tanácsához tétetik át.

79. Özv. Gyöngyössy Sámuelné debreczeni-, Szécsényi István kőrösi lakosnak segélykérvénye

áttétetik az egyházkerületi pénzügyi választmányhoz.

80. Az abauji egyházmegye Kassán f. é. augusztust 30—31. napjain tartott közgyűlésének 16. számú határozatával pártolólág terjeszti fel Gyurkó Barnáné szül. Sütő Erzsébeli azon kérelmét, hogy neki a férje által az egyházkerületi pap özvegy-árvatárba befizetett részvénydíjak visszaadassanak.

Folyamodó kérelme megadatik s annak foganatosítására az egyházkerületi pénztár utasítatik.

81. Olvastatott *Farkas Lajos* vajdácskai lelkész kérvénye melyben panaszolja, hogy a vajdácskai 350 frtra biztosított, 12 öl hosszú, 4 öl széles iskola és tanítói lak f. évi aug. 16-án leégett és a Fonciere biztosító társaság, daczára annak, hogy az épület új, csak 2 éves volt, csak 170 frt kárt állapított meg.

A panasz folytán felkéri egyházkerületi közgyűlésünk püspök urat, hogy az ügyet a nevezett biztosító társasággal, ha lehet, barátságos úton intézze el; ellenkező esetben pedig újabb szakértői becslés foganatosítandó a szenvedett kár összegének megállapítása végett.

82. Ifj. *Maklári Károly* tiszánánai s.-lelkész, a ki a theol. tanfolyamot Budapesten végezte és az első lelkészi vizsgát is ugyanott tette le 1897. október 27-kén, de ez idő óta folyvást a mi kerületünkben szolgál, — a végett folyamodik a kerületi közgyűléshez, hogy ez — tekintettel az ő kivételes helyzetére — engedje meg neki, hogy a 2 dik lelkészi vizsgát a mi kerületünk lelkészvizsgáló bizottsága előtt tehesse le és pedig lehetőleg ez év folyamán.

Kerületi közgyűlésünk szokatlannak találja ugyan nevezett s.-lelkész kérelmét, mivel a mi

vizsgálati rendszerünk rendkívüli vizsgálatokat nem ismer: mindamellert a kérvényt átteszi a lelkész-vizsgáló bizottság elnökségéhez, maga részéről annak esetleges kedvező elintézése elé akadályt gördíteni nem kívánván.

83. Az abaúji egyházmegye Kassán 1898 augusztus 30—31. napjain tartott közgyűlésének 32. számú határozatával pártolólág terjeszti fel *Hörcsik Lajos* vilmányi lelkész folyamodványát, melyben jelentő-ívének kiigazítását kéri, ugyancsak pártolólág terjeszti fel az ungi egyházmegye Pataky Pál tarnóczi lelkész ugyanazon tárgyú folyamodványát.

Mind a két kérvény véleményadás végett áttétetik a kiküldött állandó bizottsághoz, jelentések tavaszi közgyűlésünkre bevéartván.

84. A tornai egyházmegye esperese beterjeszti *Kecskeméti Sámuel* nyugalmazott szilasi tanító felebbezését a tornai egyházmegye f. évi augusztus 29-én tartott közgyűlésének azon határozata ellen, mely szerint a szilasi egyház előljáróságának megengedtetett, hogy a nevezett tanítónak járó évi 100 frt nyugdíjösszeget ne előleges negyedévi részletekben, mint a tanító óhajtotta, hanem utólagos havi részletekben szolgáltatassa ki. A felebbező tanító azt kéri, hogy e határozat megváltoztatásával nyugdíja előleges részletekben adassék ki.

Egyházkerületi közgyűlés felebbező kérelmét nem teljesítheti, mert az az általános nyugdíjszabályzatokkal ellenkeznek.

85. Az alsó-borsodi egyházmegye pártolólág terjeszti fel Némethi József nyugalmazott tiszánánai tanító kérelmét, mely szerint ő, miután még 1896-ban nyugdíjaztatott, az egyházkerületi özvegy-árvatárból való járandóságának az 1897/98. egyházi év elejétől kezdve esedékes részletét kiutaltatni kéri.

Folyamodó kérelme, megfelelő intézkedés végett, az egyházkerületi pénzügyi választmányhoz tétetik át.

86. Az ungi egyházmegye jelenti, hogy Ráski Endre vajkóczi lelkész 90 éves korában elhunyt.

Az Ur agg szolgájának kidültét fájdalommal veszi tudomásúl közgyűlésünk s kívánja,

hogy a hosszú élet küzdelmeiben kifáradt vándor találjon békés nyugalmat a csendes sír ölén.

87. Ugyanazon egyházmegye pártolólág terjeszti fel Pazar István iskei lelkész kérvényét, melyben a folyamodó, elaggott korára, és abból folyó gyengeségeire való hivatkozással, segédlelkész tarthatására engedélyt kér.

A fenforgó esetben a segédlelkész tarthatásának engedélyezése az egyházmegyék jogköréhez tartozván, folyamodó lelkész kérelme, intézkedés végett, az ungi egyházmegyének adatik ki.

88. *Lábos Róza*, mint a néhai Ráski Endre, volt vajkóczi lelkész unokája, az egyházkerületnél fenálló és a nagyatyját terhelő 40 *frtnyi* tartozás elengedését, vagy megfelelő segélyosztalék kiadatását kérelmezi.

Folyamodó kérelme, kedvező elintézés végett, az egyházkerületi pénzügyi választmányának adatik ki.

89. Olvastatott az abauji egyházmegye felterjesztése, a mely szerint a Szondi-Kenessey-alapítvány kamatában a *szkárosi* egyházat kívánja részesíttetni, azzal az egyenes utasítással, hogy a kiutalt összeget a templom kijavíttatására fordítsa.

Utasítatik az egyházkerületi pénztárnok az egyházmegye kívánságának teljesítésére.

90. A konfirmációi káté beadása végett a „Sárospataki Irodalmi Kör“ megsürgettetvén, megbízottja jelenti, hogy a szerző ígéretet tett művének mielőbbi elkészítésére s így biztosan várható már annak közeles megjelenése.

Megnyugtató tudomásul szolgál.

91. A tárgysorozat letárgyaltatván, elnöklő püspök meleg szavakban emlékezik a jánosii egyház lelkészének, főgondnokának, az egész községnek a gyűlés elfogadása s illetőleg ellátása körül tanusított buzgóságáról és vendégszeretetről; egyzersmind indítványozza, hogy e buzgóságot és szeretetet részétsse a közgyűlés méltó elismerésben.

Közgyűlés lelkesen osztván elnöklő püspök

véleményét a jánosii egyház és község vezéreknek és tagjainak őszinte jóindulata és magyar vendégszeretete felől; az indítványt egyező akarrattal teszi magáévá s az egész egyházra és községre a legteljesebb elismerés mellett Istennek további áldását és segítő kegyelmét kéri.

92. A tárgysorozat ki lévén merítve, elnöklő püspök áldó és köszönő szavakkal, helyettes főgondnok pedig fáradhatatlan és példás buzgóságu püspökünk iránt való tisztelet kifejezéssel a közgyűlést berekesztette a jegyzőkönyv hitelesítésével az elnökség, a jegyzők és a kerületnek Miskolczon lakó tagjai bízattván meg.

93. Mindezek a jegyzőkönyvi pontok részint a közgyűlés 2-ik napján Jánosiban, részint a Miskolczra október 13-ik napjára összehívott bizottság által hitelesítették.

III.

Bírósági ügyek.

I.

Az átányi második lelkészválasztás.

A tiszánineni ev. ref. egyházkerület közigazgatási bíróságának Jánosiban, 1898. szeptember 19-én tartott ülésének jegyzőkönyve.

Elnökök: Kun Bertalan püspök, Bernáth Elemér.

Jelenvoltak a bíróság részéről: Nagy Pál, Szabó Endre, Kereszturi József, Ragályi Géza, Révész Kálmán, Vadászi Pál esperesek; Meczner Béla, Farkas Ábrahám, Ragályi Béla, Meczner József, Lakatos Miklós egyházmegyei gondnokok; Debreczeni Bertalan (előadó), Dókus Gyula, Idrányi Ferencz, Kérészy Barna, Lévay József, Miklós Ödön, Radácsi György és Zombory Gedő egyházkerületi tanácsbírák. Jegyző: Dr. Finkey Ferencz egyházkerületi aljegyző.

A felek közül megjelent: Gaál Ferencz megválasztott lelkész, jelenleg poroszlói s.-lelkész.

Elnökség az ülést az ügy megnevezésével megnyitván, felhívja az előadót az ügy ismertetésére. Előadó részletesen ismerteti az ügy állását a második választás elrendelésétől a mai napig; felolvassa az alsó borsodi egyházmegye bíróságának az Átányban 1898. június 5-én tartott lelkészválasztás ellen beadott panasz és az erre megejtett vizsgálat folytán hozott, 1898. szeptember 1-én Miskolczon kelt ítéletét, mely szerint a június 5-én tartott lelkészválasztás az Egyházi törvények 233. §-ának d) és e) pontjai alapján megsemmisített, az ott és akkor általános szótöbbséggel megválasztott Gaál Ferencz s.-lelkész, Kovács Károly egri és Solyom Gyula h.-csabai lelkészek, kik e választáson jelöltek voltak, a következő pályázatból és jelölésből kizárattak, továbbá Bedécs

Mihály, Mértén János, Kuspér József, Bartók Gábor, Czégel Károly, Czégel Mihály, Mértén Sámuel, ifj. Szórád István, K. Szabó Sámuel, K. Szabó János, Bedécs György, Székely József, Gaál József, Szórád György, Ötvös János, Gyenes Sámuel, Felső Török István, Ötvös István és Madarász Mihály átányi egyháztagok a következő választásra szavazati joguk gyakorlásától a 234. §. alapján eltiltattak s ezen kizárottak egyetemleg köteleztettek a 30 frt 20 krban megállapított vizsgálati költséget az ítélet jogerőre emelkedése után 15 nap s végrehajtás terhe alatt az esperesi hivatalnak megfizetni, — végre az átányi lelkészi állomás betöltése új pályázat alapján s új, az 1897 évben egyházi adót fizetők-ből összeállítandó lajstrom használása mellett rendeltetett el. Ismerteti, illetőleg felolvassa továbbá az ezen ítélet ellen Gaál Ferencz, Kovács Károly, Sólyom Gyula és Bedécs Mihály által külön-külön beadott felebbezéseket. Erre a bíróság zárt ülésben megtartott tanácskozás után következőleg

ítélt:

Az alsó-borsodi egyházmegye közigazgatási bíróságának f. szeptember hó 1-én, Miskolczon hozott ítélete indokainál fogva helybenhagyatik, azon kivétellel, hogy Gaál Ferencz megválasztott lelkész, Kovács Károly egri és Sólyom Gyula heő-csabai lelkészek az új pályázatból és jelölésből nem záratnak ki. A megállapított perköltségekben ennél fogva csupán a kizárt átányi egyháztagok marasztaltatnak egyetemlegesen.

Indokok:

A választás megsemmisítésére s a korteskedésben résztvevő egyháztagoknak a következő választásban való részvételből kizárására nézve helybenhagyandó volt az első bírósági ítélet, mert a vizsgálat adatai alapján teljesen kétségtelen, hogy az átányi második lelkész-választás is az elsőhöz hasonló etetéssel, itatással ment végbe s a megnevezett egyháztagok szavazatukat árúba bocsátották.

Megváltoztatandó volt ellenben az első bírósági ítélet a Gaál Ferencz, Kovács Károly és Sólyom Gyula lelkészek kizárására nézve, mert az Egyházi Törvények 234. §-a szerint a választást megsemmisítő ítéletben az újra pályázhatók sorából csak a megválasztott lelkész hagyható ki és csak azon esetben, ha a választás a 233. §. a) pontja vagy a) pontja alapján is

semmisített meg. Az első bírósági ítélet pedig csak a 233. §. d) és e) pontjai alapján semmisítette meg a választást s az egyházkerületi bíróság szintén ezen alapra helyezkedvén, a három nevezett lelkészt az új választásból kizárni nem lehetett. De nem lehetett ellenük a fegyelmi eljárás megindítását sem elrendelni, mert a vizsgálati adatok nem igazolják, hogy nevezett lelkészek a korteskedésben maguk részt vettek volna, vagy az tudtukkal és beleegyezésökkel történt volna. Az első bírósági ítélet azon indoka pedig, hogy fel sem tehető, hogy a korteskedés az ő tudtok és beleegyezésök nélkül történt volna, mint pusztá feltevésen alapuló, az ítélkezésre kellő alapot nem képez.

Helybenhagyandó volt az első bírósági ítélet azon részében is, hogy az új lelkész-választás új pályázat és új szavólajstrom alapján rendeltessék el, mert sem az azóta pályázhatási jogot nyert lelkészeket, sem az 1897 évben választási jogot nyert egyháztagokat az új választásban való részvételből kizárni nem lett volna méltányos.

Miután a nevezett három lelkész az új választásból nem záratott ki, őket a perköltségekben sem lehetett marasztalni, hanem annak viselésére csupán a kizárt egyháztagok, mint a választás megsemmisítésének okozói, voltak egyetemlegesen kötelezendők.

Kelt Jánosiban, 1898 szeptember 19-én.

Bernáth Elemér

világi elnök.

Kun Bertalan

ev. ref. püspök, bírósági egyh. elnök.

Dr. Finkey Ferencz

a bíróság jegyzője.

II.

A parasznyiai széksper.

A tizáninnyi ev. ref. egyházkerület közigazgatási bíróságának 1898. szeptember 19-én, Jánosiban tartott ülésének jegyzőkönyve.

Elnökök: Kun Bertalan, püspök. Bernáth Elemér.

A bíróság tagjai: Nagy Pál, Szabó Endre, Tóth Dániel, Kereszturi József, Ragályi Géza esperesek, Meczner Béla, Farkas Ábrahám, Meczner József, egyházmegyei gondnokok, Dókus Gyula, Idrányi Ferencz, Kérészy Barna, Lévy József, Nagy Ignác és Radácsi György egyházkerületi tanácsbírák. A bíró,

ság tagjai egyenlő számmal lévén, Dókus Gyula mint hivatalkorra legfiatalabb tanácsbíró a szavazásban nem vett részt. Jegyző: Dr. Finkey Ferencz, egyházkerületi aljegyző.

Elnöklő püspök úr az ülést megnyitván, megnevezi az ügyet s felhívja az előadót az ügy ismertetésére. Az ügy szóbeli előadása, az első bírósági ítélet felolvasása s a parasznyai egyház presbiteriuma által beadott felebbezés ismertetése, illetőleg felolvasása után, a tiszáninneri egyházkerület közigazgatási bírósága, mint harmadfokú felebbviteli bíróság, zárt ülésben a következő

ítéletet

hozta:

A felsőborsodi egyházmegye közigazgatási bíróságának 1898. szeptember 6-án Hegymegen hozott ítélete, melyben a parasznyai egyház presbiteriumának f. é. augusztus 28-án kelt határozata megváltoztatásával, Remenyik Lászlóné szül. Pap Zsuzsánna parasznyai egyháztag feljogosítottatott, hogy a templomi rövid székek negyedikében megüresedett helyet 150 frt kifizetésének kötelezettsége nélkül elfoglalhassa, indokainál fogva helybenhagyatik.

Kelt Jánosiban, 1898. szeptember 19.

Bernáth Elemér,
világi elnök.

Kun Bertalan
ev. ref. püspök, bírósági egyh. elnök.

Dr. Finkey Ferencz
a bíróság jegyzője.

III.

***Mauricz Árpád volt megyaszói s.-lelkész pere
Zombory Gedő megyaszói lelkész ellen.***

A tiszáninneri ev. ref. egyházkerület bírósága, mint közigazgatási felebbviteli bíróság által Jánosiban 1898 szeptember 19-én tartott ülés jegyzőkönyve.

Jelen voltak: Kun Bertalan püspök és Bernáth Elemér egyházmegyei gondnok elnöklete alatt: Nagy Pál, Ragályi Géza, Tóth Dániel, Vadászi Pál esperesek, — Farkas Abrahám, Meczner József, Ragályi Béla egyházmegyei gondnokok, — Dókus Gyula, Idrányi Ferencz, Kérészy Bana, Lévy József, Nagy Ignác egyházkerületi tanácsbírák — és Finkey József dr. mint jegyző.

A bíróság tagjai páros számmal lévén jelen, Ragályi Géza, mint hivatalkorra legfiatalabb, nem szavazott.

Előadó: Kérészy Barna egyházkerületi tanácsbíró.

Tárgy: Mauricz Árpád volt megyaszói s.-lelkésznek Zombory Gedő megyaszói lelkész ellen 94 frt 98 kr. segédlelkészi fizetés iránt indított pere.

Elnöklő püspök az ülést az ügy megnevezésével megnyitja, annak szóbeli előadása, az első bírósági ítélet és a felebbezés felolvasása után

a tiszáninneri ev. ref. egyházkerület bírósága, mint köz-igazgatási felebbviteli bíróság Mauricz Árpád volt megyaszói segédlelkésznek Zombory Gedő megyaszói lelkész ellen 94 frt 98 kr. segédlelkészi fizetés iránt indított perét, melyben az alsó-zempléni egyházmegye bírósága Sárospatakon 1898. aug. 31-én hozott ítéletével panaszlottat 18 frt 94 kr. fizetésére kötelezte, Mauricz Árpád felebbezése folytán vizsgálat alá vevén, következően

ítelt:

Az alsó-zempléni egyházmegye ítélete megváltoztatásával Mauricz Árpád követelése 56 frt 94 krban állapíttatik meg, mely összeget Zombory Gedő köteles a jelen ítélet kézbesítésétől számított 60 nap alatt megfizetni.

Indokok:

A marasztalási összeget felebb kellett emelni és azt 56 frt 94 krban állapítani meg azért, mert Mauricz Árpád tagadásával szemben Zombory Gedő nem bizonyította, hogy panaszos a 76 frtot tevő palástdíjat egészen megkapta.

De panaszos 94 frt 98 krnyi követelését teljesen megítélni nem lehetett és azt a megállapított összegre leszállítani kellett azért, mert panaszlott hivatalos bizonyítvánnyal igazolta, hogy Mauricz Árpád, mint volt segéd-lelkésze, több 1 frtos temetési díjat vett fel.

Kelt Jánosiban, 1898 szept. 19-én.

Bernáth Elemér,
bir. világi elnök.

Kun Bertalan,
püspök, bírósági egyh. elnök.

Dr. Finkey József,
jegyző.

IV.

Ölbey János és Szentpétery József fegyelmi ügye.

A tiszáninneni ev. ref. egyházkerület bírósága, mint II. fokú fegyelmi felelősségi bíróság által Jánosiban 1898. szeptember 19. tartott ülés jegyzőkönyve.

Jelen voltak Kun Bertalan püspök és Bernáth Elemér egyházmegyei gondnok elnöklete alatt: Nagy Pál, Ragályi Géza, Szabó Endre, Tóth Dániel, Vadászy Pál esperesek, — Farkas Ábrahám, Meczner József, Ragályi Béla egyházmegyei gondnokok, Dókus Gyula, Idrányi Ferencz, Kérészy Barna, Lévay József, Nagy Ignác egyházkerületi tanácsbírák, — Finkey József dr. mint jegyző.

Előadó: Nagy Ignác egyh. ker. tanácsbíró.

Tárgy: Ölbey János rendes-, Szentpétery József s.-lelkész fegyelmi ügye.

Elnöklő püspök az ülést az ügy megjelölésével megnyitja, annak szóbeli előadása és az I. bírósági ítélet felolvasása után a tiszáninneni ev. ref. egyházkerület bírósága, mint II. fokú fegyelmi felelősségi bíróság az alsó-zempléni egyházmegye bírósága által Sárospatakon, 1898 április 14. én hozott ítéletet, melyben Ölbey János nagy-rozvágyi rendes- és Szentpétery József czigándi s.-lelkész a fegyelmi vétség vádja alól felmentettek, az E. T. 391. §-a alapján vizsgálat alá vevén, következően

ítélt:

Az alsó-zempléni egyházmegye ítélete indokai alapján helybenhagyatik.

Kelt Jánosiban, 1898 szeptember 19-én.

Bernáth Elemér,
bírósági elnök.

Kun Bertalan,
püspök, bírósági egyh. elnök.

Dr. Finkey József,
jegyző.

V.

A kis-kinizsi lelkészválasztás.

A tiszáninneni ev. ref. egyházkerület bírósága, mint közigazgatási felelősségi bíróság által Jánosiban 1898 szept. 19-én tartott ülés jegyzőkönyve.

Jelen voltak: Kun Bertalan püspök és Bernáth Elemér egyházmegyei gondnok elnöklete alatt: Keresztúry József,

Nagy Pál, Ragályi Géza, Szabó Endre, Tóth Dániel esperesek, — Farkas Ábrahám, Meczner Béla, Ragályi Béla egyházmegyei gondnokok, Dókus Gyula, Kérészy Barna, Léway József, Nagy Ignác, Radácsi György, Zombori Gedő egyházkerületi tanácsbírák és Finkey József, mint jegyző.

Tárgy: a kis-kinizsi lelkész-választás.

Előadó: Vadászy Pál esperes.

Elnöklő püspök az ülést megnyitja, az ügyet megjelöli, annak szóbeli előadása, — az első bírósági ítélet és a felebezés felolvasása után zárt ülésben

a tiszáninneri ev. ref. egyházkerület bírósága, mint közigazgatási felebbviteli bíróság a kis-kinizsi lelkész-választási ügyet, melyben az abauji egyházmegye bírósága Kassán 1898 aug. 30-kán hozott ítéletével a Kis-Kinizsen 1898 jun 26-án megtartott lelkész-választás törvényszerűségét kimondotta és Harsányi Bertalan fuló-kércsi lelkész megválasztását megerősítette, Péchy István és társai felebbezése folytán vizsgálat alá vevén, következően:

ítélt:

Az abauji egyházmegye bírósága által Kassán, 1898 aug. 30-kán hozott ítélet indokai alapján helybenhagyatik.

Kelt Jánosiban, 1898 szept. 19-én.

Bernáth Elemér,
bír. világi elnök.

Kun Bertalan,
püspök, bírósági egyh. elnök.

Dr. Finkey József,
jegyző.

VI.

Kovács Endre szini lelkész fegyelmi ügye.

A tiszáninneri ev. ref. egyházkerület bíróságának időszaki tanácsa, mint II. foku fegyelmi felebbviteli bíróság által Miskolczon 1898. október 13-ikán tartott ülés jegyzőkönyve.

Jelen voltak: Kun Bertalan püspök és Ragályi Béla egyházmegyei gondnok elnöktele alatt: Nagy Pál, Vadászy Pál, Tóth Dániel esperesek, Nagy Ignác, Léway József, egyházkerületi tanácsbírák, Finkey József dr. mint jegyző.

Előadó: Tóth Dániel esperes.

Az érdekeltek közül senki sem jelent meg.

Tárgy: Kovács Endre szini lelkész fegyelmi ügye.

Elnöklő püspök az ülést az ügy mejelölésével megnyitja, annak szóbeli előadása az I. bírósági ítéletnek, — továbbá Kovács Endre lelkész és Izsó István gondnok felebbezésének felolvasása után zárt ülésben

a tiszáninneri ev. ref. egyházkerület bíróságának időszaki tanácsa, mint II. fokú fegyelmi felelbiteli bíróság a tornai ev. ref. egyházmegye bíróságának Tornán 1898. aug. 29-én tartott ülésében Izsó István szini egyházközségi gondnok és társai panasza folytán Kovács Endre szini lelkész ellen megindított fegyelmi ügyben hozott ítéletét, melyben vádlott Kovács Endre lelkészt az E. T. 301. §-nak 3. 7. és 10 pontjai szerint minősülő fegyelmi vétségben vétkesnek kimondotta és azért őt az E. T. 303. §. d. pontjának alkalmazásával a szini lelkészi hivataltól minden javadalom nélkül elmozdította, 31 frt eljárás költség, 23 frt 40 kr. tanúdíj és fuvar költségnek az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 15 nap alatt leendő megfizetésében végrehajtás terhe mellett marasztalta, az ítélet jogerőre emelkedése után a szini egyházban a lelkészválasztást elrendelte, vádlott Kovács Endre lelkésznek az egész ítélet ellen, Izsó István gondnoknak pedig az ítéletnek a költségek összegét megállapító része ellen beadott felebbezése folytán vizsgálat alá vevén, következőleg

ítélt:

A tornai egyházmegye bíróságának ítélete indokai alapján helybenhagyatik.

Az egyházkerületi bíróság időszaki tanácsának eljárás költségé az E. T. 384. §-a alapján 30 frtban megállapítatik, mely összegnek jelen ítélet kézbesítésétől számított 15 nap alatt az egyházkerületi pénztárba leendő befizetésére vádlott végrehajtás terhe mellett köteleztetik.

Kelt Miskolczon, 1898. október 13-án.

Ragályi Béla

e. m. gondnok, vil. elnök.

Kun Bertalan

püspök s egyh. elnök.

Dr. Finkey József

jegyző.

VII.

Az időszaki tanács minden őszi gyűlés alkalmával újból alkotandó levén, elnöklő püspök felhívja a bíróság tagjait 5 rendes és 5 póttag választására.

Rendes tagokul — működésük eddigi méltánylása mellett — újra megválasztattak; Nagy Pál, Tóth Dániel, Vadászi Pál, Lévay József, Ragályi Béla; póttagokul: Nagy Ignác, Révész Kálmán, Meczner József, Br. Vay Elemér és Meczner Béla; ügyészül: Bizony Ákos.

Jánosi, 1898. szept. 20.

Radácsi György,
egyh. ker. főjegyző.

- Jegyzették: *Radácsi György*, egyházkerületi papi főjegyző: az I. szakaszt továbbá az 1—9, 20, 26, 27, 32—37, 59, 82, 90—93 és a VII. bírósági pontokat.
- Czinke István*, egyházkerületi papi aljegyző: a 13, 16, 19, 22, 38, 39, 50—57. pontokat.
- Vattay László*, egyházkerületi papi aljegyző: a 11, 12, 18, 46, 60—62, 66—68, 76, 78, 85—88. pontokat.
- Dr. Finkey József*, egyházkerületi világi aljegyző: a 10, 14, 15, 21, 23—25, 40—44, 48, 69, 71—75, 79—81, 83, 89 és a III—VI. bírósági pontokat.
- Dr. Finkey Ferencz*, egyházkerületi világi aljegyző: a 17, 28—31, 45, 47, 49, 58, 63—65, 70, 77, 84 és az I. II. bírósági pontokat.

Tárgymutató.

I.

A jelenvoltak névsora.

A lelkész- és esperes-avatási ünnepély.

II. Közgyűlési ügyek.

1. Az egyházkerület részvéte Erzsébet királyné halála alkalmából.
2. A gyűlés megnyitása s főgondnok helyettesítése.
3. A megjelent tagok igazolása.
4. Meg nem jelenésöket többen bejelentették.
5. Fejes István esperesi érdemeinek elismerése s Sárkány Imre esperes székfoglalása.
6. Mocsáry Lajos végleges lemondása, érdemeinek elismerése s intézkedés helyének betöltése végett.
7. Iskolai (közép és felső) alapítványok kimutatása 1900-ra.
8. A beteg tanítók helyettesítésének szabályozása.
9. A miskolczi főgimnáziumi vallás-tanár rendes tanári fizetéssel való ellátása.
10. Az egyházi adórendezés tárgyában kívánt egyházmegyei munkálatok megsürgetése.
11. A kolozsvári szeretet-ház-ügye.
12. A lelkész- esperes- és püspök-avatás ügyében készített bizottsági vélemény.
13. Czinke I. jelentése a lelkészértekezlet alapszabályokról.
14. Az egyházkerületi papi özvegy-árvatárnak bizottságilag megkészített alapszabályai.
15. Egyházkerületi pénzügyi választmány a Szentpétery-Kálniczky-alapítvány kamatlábjáról.
16. A lelkész-hallgatással járó vendégeskedés meggátlása végett készített alsó-zempléni javaslat zsinati tárgyúl

- felterjesztetik a konventre; ugyancsak az alsó-borsodi és abauji egyházmegyék e nemű javaslatai.
17. A sárospataki főgimn. tanári állásra kihirdetett pályázat eredménye s Domby László megválasztása.
 18. A kerületi felsőbb leányiskola tornacsarnokának újabb tervezete.
 19. A homonnai egyesült prot. egyház ügyében kinevezett bizottság elnökségének jelentése.
 20. Az egyházkerületi jegyzőkönyvek és névtár olcsóbbá tétele végett a pénzügyi választmány adjon javaslatot.
 21. A sárospataki főiskolai épületek fentartására egyházmegyénként fizetett összegek arányosítása ügyében az igazgató-tanács véleménye a tavaszi gyűlés elé beterjesztendő.
 22. Konfirmációi káté és a konfirmálás ideje.
 23. A pályini egyház jelentése.
 24. A gömöri egyházmegye bírósága az imolai egyház előljárósága ellen megindítandó fegyelmi eljárásról jelentést adjon a tavaszi gyűlésre.
 25. Jelentő ívek kiigazítását kérelmezők s a kérvényekre hozott határozat.
 26. Réz László vallástani műve bizottság kezében.
 27. A sárospataki állami tanítóképezdei vallás-tanítás rendes tanerő által való ellátása.
 28. A vallás és közokt. miniszter leirata a népiskolai felvételi, mulasztási és előmeneteli naplók beszerzéséről a ker. tanügyi bizottsághoz utasittatik.
 29. Ugyanaz a miniszter a nemzeti lobogók hivatalos használatáról.
 30. Ugyanaz a miniszter „A magyarországi népoktatás-ügy kereskedelmi és ipari szakoktatás szervezete és közigazgatása“ című művet megvételre ajánlja.
 31. A pénzügyminiszter aláírási felhívása az országos központi hitelszövetkezet javára.
 32. Dr. Halász Sándor miskolczi leányiskolai tanár ellen vizsgálat indíttatik.
 33. A lelkészi vizsgáló-bizottság jelentése az 1898 juniusi vizsgálatokról stb.
 34. A lelkészminősítési táblázat.
 35. Kovács József 100 frtos alapítványa.
 36. Dr. Mitrovics Gyula okleveles tanár rendes tanári fizetése 1898 máj. 1-től jár.

37. A főiskolai tápintézetnek 1535 frttal való segélyezése ügyében az egyházkerületi pénzügyi választmány adjon jelentést.
38. Warga Lajos Egyháztörténelmének kinyomatása és a parokhialis könyvtárak.
39. Radácsi György, Zsoldos Benő és Dr. Kun Zoltán 25 éves tanárok üdvözlése.
40. Kalas Andor műegyetemi hallgató a Horváth-Mária-féle 300 irtos ösztöndíjra felvétetett.
41. A sárospataki főiskola és Félegyházi Pap János között létrejött csereszerződés megerősítése.
42. Dr. Finkey Ferencz jogtanár segélyezése „A magyar büntető eljárás tankönyve című művének” kiadásánál.
43. Telegdy Bertalan s.-lelkész, mint tanárjelölt 100 frttal segélyeztetik.
44. A sárospataki főiskola igazgatóinak jelentése az intézet létszámáról stb.
45. A miskolczi főgimnáziumi igazgató jelentése az intézetről.
46. A kerületi felsőbb leányiskola felügyelő bizottságának jelentése az 1898/99-iki évre való alakulásról.
47. A rimaszombati egy prot. főgimnáziumi igazgató jelentése.
48. A Baldácsi-bizottság 1898 jun. 9-dik közgyűlésének jegyzőkönyvéből.
49. Szabolcsmegye a Balogh Tihamér-féle egészségtant ajánlja.
50. Az egyházkerületi tanügyi bizottság jegyzőkönyve.
51. Ugyanazon bizottság felterjesztése a tanítók ötödéves korpotléka ügyében elutasított egyházak panasza s az újabb kérvényezés felől.
52. Tőkesegélyért beadott kérvények.
53. Közalapi segélyért beadott kérvények,
54. Rendkívüli államsegélyért beadott kérvények.
55. A missió-ügyi bizottság jelentése.
56. Újabb intézkedés a missió-ügyben.
57. A sárosi missiói kör folyamodványa az Eperjesen építendő templomra építési segélyért.
58. Az a.-borsodi egyházmegye indítványa az adózási elv meghatározása felől.
59. Az egri vallásszérelmi ügy.

60. A felső-borsodi egyházmegye indítványa a vasárnap megszentelése ügyében.
61. Felső-borsodi indítvány a régi Arany ABC átdolgoztatása és a tanrendbe beillesztése felől.
62. Az alsó-zempléni egyházmegye indítványa, az Egyh. Törvények 248. §-ának megváltoztatása felől a konventre terjesztetik — mint zsinati tárgy.
63. Az alsó-zempléni egyházmegye esperesének káplántartási jog biztosítottatik.
64. A vizsolyi egyház temploma az Országos műemlékekre ügyelő bizottság figyelmébe ajánltatik.
65. A testvér-egyházkerületek jegyzőkönyvei megküldettek.
66. Lelkeszi és tanítói változások az egyházmegyékben.
67. Egyházmegyei tisztviselők választásának bejelentése.
68. Megerősítés végett felterjesztett díjlevelek.
69. Az egri egyház tanítója 50 frttal segélyeztetik, mint ének és vallástanító.
70. Az abodi leányegyház a szokásos konventi segélyre ajánltatik.
71. Az abarai egyház adásvételi szerződése.
72. A kis-ráskai egyház adásvételi ügye.
73. Az erdőbényei egyház birtokeladása.
74. A kis-győri egyház adásvevési ügye.
75. A miglészi egyház kölcsönkérésre utasítottatik.
76. A kis-azari egyház Mocsáry-féle hagyománya.
77. Elek Sándor nyug. tussai lelkész ártérügye a pénzügyminisztériumban megsürgettetik.
78. Novák Lajos főiskolai lelkész indítványa az 1897. őszi gyűlés 98. sz. jegyzőkönyvének megváltoztatása végett a főiskola igazgató-tanácsához tétetik.
79. Özveggy Gyöngyösy Sámuelné és Szécsényi István kérvénye a kerületi pénzügyi választmányhoz tétetik.
80. Gyurkó Barnánénak a férje által befizetett papi özveggy-árvatári járulékok visszaadatnak.
81. Farkas Lajos panasza a Fonciere ellen.
82. Ifj. Maklár Károly kérvénye 2-ik lelkészi vizsgai időért.
83. Hörcsik Lajos vilmányi és Pataky Pál tarnóczi lelkészek jelentő ívei az állandó bizottsághoz tétetnek véleményezés végett.
84. Kecskeméti Sámuel nyug. szilasi tanító nyugdíjösszegének kifizetési módja.
85. Németi József nyugalmazott tanító kérelme.

86. Ráski Endre vajkóczi lelkész elhunytának bejelentése.
87. Pazar István iskei lelkész kérvénye az ungi egyházmegyéhez tétetik.
88. Lábos Róza kérvénye nagyatyja adósságának elengedéseért.
89. A Szondi-Kenessey alapítvány kamata a szkárosi (Abauj) egyháznak utaltatik ki.
90. A konfirmációi káté megsürgetése.
91. A jánosii egyháznak és vezetőinek buzgósága elismertetik.
92. A gyűlés berekesztése s jegyzőkönyv hitelesítő bizottság kiküldése.
93. A jegyzőkönyv a bizottság által hitelesítettik.

III. Birósági ügyek.

- I. Az átányi második lelkészválasztás.
 - II. A parasznyai székper.
 - III. Mauricz Árpád volt megyaszói s.-lelkész pere Zombory Gedő megyaszói lelkész ellen.
 - IV. Ölbey János és Szentpétery József fegyelmi ügye.
 - V. A kis-kinizsi lelkészválasztás.
 - VI. Kovács Endre szini lelkész fegyelmi ügye.
 - VII. Az időszaki tanács újból való alakítása.
-

Betűrendes mutató.

- Abarai egyház 71.
 Abauji egyházmegye elnöksége 16, Birósági V.
 Abodi egyház 70.
 Alsó-borsodi egyházmegye elnöksége 16, 58, 59. Birósági I.
 Alsó-zempléni egyházmegye elnöksége 13, 16, 63. Birósági IV.
 Átányi egyház Birósági I.
 Bábonyi egyház 52.
 Bacskay Sámuel 25.
 Bizony Ákos. Bir. VII.
 Buzi Márton 25.
 Dezső Lajos 50.
 Domby László 17.
 Egri egyház 69.
 Egyházak általában 6, 8, 12, 13, 51, 53, 54, 68.
 Egyházkerületi bíróság elnöksége 32.
 Egyházkerületi felsőbb leányiskola előljárósága 18, 32, 46.
 Egyházkerületi jegyzők általában 10.
 Egyházkerületi pénztárnok 1, 43, 69, 80, 89.
 Egyházkerületi pénzügyi választmány 15, 20, 37, 79, 85, 88.
 Egyházkerületi tanügyi bizottság 28, 30, 49, 51, 61.
 Egyházmegyék általában 21, 53, 54, 56, 67, 68.
 Elek Sándor 77.
 Erdőbényei egyház 73.
 Esperesek általában 8, 10, 12. 50, 51, 56.
 Farkas Lajos 81.
 Felavatott lelkészek és esperesek I.
 Fejes István 5.

- Felsőborsodi egyházmegye. Bir. II.
 Felsőzempléni esperes 76.
 Dr. Finkey Ferencz 42.
 Gaál Ferencz bírósági I.
 Gömöri egyházmegye elnöksége 24.
 Gyöngyösi Sámuelné 79.
 Gyurkó Barnáné 80.
 Halász Sándor dr. 32.
 Hardicsai egyház 52.
 Harsányi Bertalan Birósági V.
 Horváth János 25.
 Hörcsik Lajos 83.
 Hutka József 25.
 Imolai egyház 24.
 Janka Károly I.
 Jánosi egyház 91.
 Jelentőiveket vizsgáló-bizottság 83.
 Kalas Andor 40
 Kecskeméti Sámuel 84.
 Kisazari egyház 75.
 Kis-győri egyház 74.
 Kis-kinizsi egyház Bir. V.
 Kis-ráskai egyház 72.
 Kiss Gyula 25.
 Kocsis József 35.
 Konventi elnökség 11, 16, 57, 58, 59, 62, 70.
 Konventi végrehajtó-bizottság 52, 53, 54, 57, 58, 60.
 Kovács János vámosújfalui lelkész 25.
 Kovács Endre Bir. VI,
 Kovács Károly 59. Birósági I,
 Dr. Kun Zoltán 39.
 Lábos Róza 88.
 Lelkészek általában 13, 14, 21, 30, 34. 38, 50, 53,
 54, 60, 66.
 Lelkész vizsgáló bizottság jegyzője 33.
 Lévay József Birósági VII.
 Maklár Károly ifj. 82.
 Mauricz Árpád Birósági III.
 Meczner Béla Birósági VII.
 Meczner József Birósági VII.
 Miglészi egyház 75.
 Miklós Ödön 18.

- Miskolczi főgimnázium előljárósága 7, 9, 45.
 Missiói egyházak és lelkészek 55, 56.
 Mitrovics Gyula dr. 36.
 Mocsáry Lajos 6.
 Nagy Béla 25.
 Nagy Ignác Bir. VII.
 Nagy Pál Bir. VII.
 Nagy Sándor 50.
 Némethy József 85.
 Novák Lajos 78.
 Ölbey János Birósági IV.
 Paraszniai egyház Bir. I.
 Pataki Pál 83.
 Pazar István 87.
 Péter József 25.
 Péter Mihály 25.
 Püspöki hivatal 1, 10, 11, 12, 16, 18, 32, 33, 34, 55,
 57, 58, 59, 62, 64, 68, 74, 77, 82.
 Radácsi György 39, 83.
 Ragályi Béla Birósági VII.
 Ráski Endre 86.
 Réthy Andor 25.
 Réz László 25.
 Révész Kálmán Birósági VII.
 Rimaszombati főgimnázium előljárósága 7, 47.
 Sajó-Vámosi egyház 52.
 Sárkány Imre 5.
 Sárosi missiói kör 57.
 Sárospataki főiskolai gazdasági választmány 37, 40, 41.
 „ „ igazgató-tanács 7, 17, 21, 27, 35,
 36, 37, 38, 41, 78.
 Sárospataki főiskolai pénztár 17, 40.
 „ Irodalmi Kör 42, 50, 90.
 Sólyom Gyula Birósági I.
 Szabó Gyula 25.
 Szécsényi István 79.
 Szentpétery Sámuel 15.
 Szentpétery József Birósági IV.
 Szkárosi egyház (Abauj) 89.
 Tanítók általában 8, 30, 50, 51, 66.
 Telegdy Bertalan 43.
 Tornai egyházmegye birósága. Bir. VI.

Tóth Dániel Bir. VII.
Tóth Lajos 25.
Ujj József 25.
Ungi egyházmegye 55, 87.
Zombory Gedő Bir. III.
Zsoldos Benó 89.
Vadászy Pál Bir. VII.
Vadnai egyház 52.
Vay Elemér br. Bir. VII
Vizsolyi egyház 64.
Warga Lajos 38.
